

Scotus.

Alij ad id²

Dicta sco,

I se haberet verā potētiā generandi ignē. **L**e ista videt esse intēcio. b. Aug. li. iiij. tra. **M**a ximū. ca. xxij. vbi ait. **A**bsit ut ideo pater potētior sit filio. quia creatorē. s. filiū genuit pater. filius autem nō genuit creatorē. nō em̄ nō potuit. sed nō oportuit. **L**ū iū logice loquēdo due negatōe faciat vñā affirmatiōnē. oportet & exponat. Non em̄ nō potuit. id est potētiā generādi habuit. sed nō optuit. qz talis potētiā i paterno supposito actū sibi totaliter coequatu habuit. **V**n sicut i patre ppter hoc nō deest potētiā generādi. qz nō pot alū filiū generare qz illum vñigenitū quē ab eterno genuit. sic nō bñ argui filium nō habere potētiā generatiā. quia alū filium nō generat. **G**ut etiam quidaž alij qui dicunt potētiā generādi nō pertinere ad omnipotētiā. **A**d cui⁹ declaratiōnē pmitunt quidaž suppoes. Quarū prima est qz cū in deo non sit passiua potētiā. ideo omnipotētiā est potētiā actiua. **H**ecūda est qz obiectū actiue potētiē ē ens possibile. non tñ possibile tale qd op ponit simplr' impossibili. qz sic qlibet diuina plo na ēens possibile. qz etiā psonā patris nō est impossibile esse. tñ nō p̄t esse termin⁹ actiue potētiē. g obiectū actiue potētiē erit possibile qd opponit ei quod est formaliter necesse. cū iū qlibet diuina psona sit formaliter necesse esse. pater & omnipotētiā nō potest esse respectu alicui⁹ diuine psonae ad intra. **E**x quibus etiam patr & potētiā generādi nō p̄tinet ad omnipotētiā. cuz sit respectu diuine psonae. t̄qz filius ē omni potētiā quis nō possit generare. **E**t qoēs tres diuine psonae sint eque oportenes t̄ntēsue & extensiue. **N**et illud probat quidam alij sic. Omnipotētiā est potētiā nō ad esse sed ad agere. vñ aliquis dicit omnipotētē. nō quia potest esse oia. sed quia p̄t agere omnia. cū ergo generare i diuina siue potētiā generādi sit idē qd esse patrē. iō nō p̄tinet ad oportētiā. t̄deo sicut nō arguit impotētiā in filio qz nō potest esse pater. sic non arguit impotētiā in eo qz nō pot generare. **P**otētiā actiua est p̄cipiū transmutādi alterum fm & alterz. sed potētiā generatiua i diuinus nō trāsimutat alterum fm & alterz. quia terminus generatiōis puta diuina eēntia nō ē alterz a generāte. etiā filius qui est termin⁹ talis ipsius generatiōis nō est alterz vñ aliud a patre. **E**nd illud nō videt esse sonum dictis sanctoz. quia Aug. de fide ad Petru exprese dicit. qz pater non esset omnipotētiā. si nō posset producere filium seu equalē creato-

rem. **E**x quo ego arguo sic. Illud necessario cadit sub oportētiā ad cui⁹ negatōem negatur oportētiā. **H**ed ut pater i pdicta auctoritate Aug. ad negatōem potētiā generādi i pate sequit negatio oportētiē. g ex eadem auctoritate oportētiā nō solū est ad extra actua sed etiā ad intra i diuina pductua. **P**atz etiā qz nō solū oportētiā ē respectu possibl' vñ distinguit. Ettra formaliter necesse. verū etiam ut distinguunt hō omne illud qd nō est impossible. vñ quis patrē esse nō sit impossibile. p̄t tñ pductu esse ē simplr' impossibile. qz tūc p̄t nō esset p̄t. qd implicat hōdictōem. **P**. si ex hō & potētiā passiua nō est i diuina sufficiēter arguit omnipotētiā que est in diuina esse potētiā actiua. tūc codē mō sequit potētiā generādi i diuina esse potētiā actiua. qd est tra te & fidamētū tuū. **E**t p̄t hoc p̄t ad illā primā re ductōem quā facit p̄m⁹ doctor. **A**d secū **Solutio** dū p̄t et his q̄ dixi i tercia clausione. vbi p̄t bauī qz potētiā generatiua est vere pductua **A**d tertū p̄t qz phus p̄ illa verba describit potētiā actiua p̄out repitū i stis rebz materialibus. vbi producēt p̄productū differunt p̄ naturas absolutas. No em̄ vdit Aristot. hāc ineffabile generatōem. in qua generās & genitū totalē p̄ueniūt i absolute. et tñmodo dñt relatiue. **E**tia possemus dicere filiū esse alterz a patre nō neutraliter s̄ masculine. nec essentialiter sed suppositaliter.

Ex predictis etiam

Alij tres articuli.

apparet qd sit dīcēdū qz ad alios tres arti culos qoīs. **A**d argumētū p̄cipiale nego minorē. **A**d p̄batōz dīcēdū qz nō ē bona p̄na mētū p̄na nō p̄t generare. g nō h̄z potētiā generādi. eti pale am in creaturis. pura i specie humana. quis aliquis habeat potētiā generādi. si tñ sibi desi ceret aliquō instrumentū necessario requisitum ad actū generatōis huāne. ipse sic h̄z potētiā generādi qz tñ nō posset generare. sic qz si lūs h̄z potētiā generādi nō sub respectu p̄posito ad actū generationis. imo sub oppositō ipse nō pot generare.

Distinctio vices i p̄ma.

Nec corūt que
h̄istorē. Dic m̄gr̄ oīdit ex predictis
qui qndā difficultatē. qz em̄ di
ctū ei p̄cedēbō. qz vna sola psona nō ēm̄z

Quoc̄a tres p̄sonae. iō in q̄nū hic m̄gr v̄tz dictō exclusua posse p̄dicari re aliq̄ termino iōm̄is. **E**t diuidit̄ duas p̄tes. qz p̄mo m̄gr mouet circa h̄ plures q̄es. **H**ec dā dat q̄ndā regulā obseruadā circa hm̄oi locut̄ōes. ibi. **V**erūt̄ v̄t̄ ait aug. **P**rima iō tres fm̄ q̄ circa istā mate rā mouet tres q̄es. **H**ec dā ibi. **P**ost h̄ q̄nt̄. **T**ertia ibi. **S**ed itē querit̄. **C**irca istā distinctio em̄ quero.

Trū hec sit vera. solus p̄r̄ēte. **E**t videt̄ q̄ sic. qz si nō. hoc eēt̄ p̄t̄ato. qz excluderet filiū. sed h̄ nō facit. qz fm̄ Aug. i. de tri. ca. viij. solus additū patrī nō excludit filiū. **I**n contrāuideat̄ Aug. vii. te tri. c. ix. vbi aut̄ patrē esse deū. sed nō eēsolūteū. **Q**uia dictio exclusua addita alieni termino. v̄ plurimū videat̄ excludere ab hm̄oi termino omne illud qd̄ nō est de p̄ncipali seu p̄mano suoceptu. et qz m̄gr h̄ac materiā de dictionibus exclusuis introduxit̄ i hac. xxi. dis. ppter p̄sonas diuinas q̄ relatiue dñnt̄. iō p̄mo vidēdū ē v̄tz vñū relatiū sit de p̄ncipali sceptu seu de p̄mano itellecru alteri. **G**e cundo v̄tz dictio exclusua addita vñū relati uoz excludat̄ alius. **T**ercio illud qd̄ q̄nt̄. **Q**uarto v̄tz hec sit vera. solū deū ē deū.

Articls 1 Deprimo sunt op̄i

- m̄es repugnātes. teneo me tñ cū illa q̄ dicit
q̄ vñū relatiuoz nō sit de p̄mano sceptu al-
terius sed de cointellectu leū q̄notato sceptu
alteri. qz sicut dicit doctor noster i bñ. q̄ncū
qz aliq̄ sic se hñt̄ q̄ vñū est de p̄ncipali sceptu
alteri. si vñū imēdiatē p̄fert̄ cū altero. tūc cō
mittit̄ nugatio. vt p̄z cū dicit̄ h̄o aial. h̄z cū dr̄
p̄ filiū v̄ duplū dimidij. et sic d̄ alijs relatiuoz
2 nō cōmittit̄ aliqua nugatio. ḡ t̄. **P**. illud
qd̄ ab aliquo ē c̄ntialiter distinctū. vel salte nō
intrisece spectat ad suā c̄ntiā. h̄ nō ē de prama
rio suo intellectu. sed vñū relatiū ad minus
i c̄reaturā est ab altero c̄ntialiter distinctū.
3 ḡ t̄. **P**. natura oppositoroz nō parit̄ q̄ vñū
oppositor sit de p̄ncipali sceptu alteri. sed
duo correlatiuaverē sit oppositora. ḡ t̄. **H**z
q̄dā antiqui tenuerūt̄ oppositorū. et p̄t̄ opinio
ez p̄bari. **P**riō sic. Illa q̄ sūt̄ simul natu-
rali intelligēt̄. videat̄ q̄ qd̄libet illoz sit de p̄n-
cipali intellectu alteri. h̄z relatiua sunt hm̄oi
2 vt p̄z i p̄dicamēt̄. ḡ t̄. **P**. illud qd̄ sic se
h̄z ad alteru q̄ ipm̄ nullo sceptu p̄t̄ cōcipi
sine illo. videat̄ q̄ illud sit de p̄ncipali suo cō-
ceptu. da oppositorū. tūc saltem fm̄ illū p̄ncip-

pale sceptū illud posset̄ ab illo p̄scindi et con-
cipi sine eo. sed vñū relatiū nullo mō potest

cōcipi sine termino qui est suū correlatiū. ergo t̄. **P**. cui⁹ sceptus minus p̄t̄ p̄scindi
ab aliq̄ q̄ scept⁹ specie a dñia p̄p̄ra. hoc ne

cessario regnit̄ illud i suo p̄ncipali sceptu. illa
pater. qz sp̄s i suo p̄ncipali cōceptu requirit̄

dñtiā cū sit p̄s sue distin̄tiois. sed relatiūz
respectu sui correlatiū est hm̄oi. ḡ t̄. p̄bat̄o
assumpre. q̄ hec sp̄s h̄o p̄t̄ cōcipit̄ est aial
non cōcipido rationale. sed vñū relatiū nul-
lo sceptu est cōceptibile sine altero. ergo t̄. **P**.

illud cui⁹ p̄ncipal sceptus ēē ad alius. il
lud i suo p̄ncipali sceptu regnit̄ alius. et p̄ cō-
seqns illud nō ē de suo cointellectu h̄z de suo p̄n-
cipali intellectu. sed oē vez relatiūz ē hm̄oi.
qz suū eēest ad alius se h̄re. vt p̄z i p̄dicamē-
tis. **P**. iste p̄ncipalis scept⁹ aut̄ ē relatiū.
aut̄ absolur⁹. **H**i relatiū. tūc nēc̄io terminat̄
ad alius. **H**i absolur⁹. h̄ eēt̄ h̄ naturā relatiū.
qz cū sceptu p̄ncipali res q̄si distin̄tive
et formalē exp̄mat̄. ḡ ciuiusc̄q̄ rei p̄ncipalē cō-
cept⁹ ē absolur⁹ ipsa nēc̄io erit̄ absoluta. et sic
relatiū nō eēt̄ relatiū. qd̄ est h̄dictio. **H**z
istis nō obstatib⁹ teneo cū doctore nro v̄ p̄-
us. Aduertēdū est tñ q̄ rōnes quas hic cōser-
psi ex falso imaginatione p̄cedūt̄. vident̄ em̄
p̄cēdere q̄ sceptus p̄ncipalis et scept⁹ sedari-
us qui dicit̄ q̄notatus sine cointellectus sint
duo sceptus distincti distinctis tib⁹ eli-
citi. illud nō ē vez salte in p̄posito puta lo-
quēdo de relatiūs. qz vno simplici actu q̄ in-
telligit̄ pater attingit̄ etiā cognitivē ipse fili⁹.
p̄t̄ tñ cōcipit̄ p̄ncipaliter. qz intelligit̄ recto.
filius aut̄ sedario siue ex q̄notato. qz cōcipit̄ i
obliquo. et p̄ modū extremi terminatis tendē-
tiam et lationē illius qd̄ est i recto sceptu siue
p̄ncipaliter intellectu. puta p̄ris. Propter qd̄
quis obiectuē distinguit̄ penes p̄ncipale et
sedariū. eo q̄ protūc qn̄ intelligunt̄ vñū p̄se
directe et in recto intellectu obiectuē. alterum
aut̄ vt dixi terminatiue et in obliquo. his ta-
mē duobus obiectuē obiectuē. et p̄t̄ no-
stri intellect⁹ subiectuē vñic⁹ act⁹ intelligendi
corridet̄. **P**. ex hoc video ad rōes. **A**d p̄
mū nego maiore. nisi sic simili q̄ vñū nō
possit̄ cōcipi in recto nisi et aliter in recto cōcipi-
atur. sic p̄fectenō p̄t̄ cōcipi h̄o nisi rōnalei re-
cto cōcipiat̄. **A**d scdm̄ p̄z p̄ idē. qz quis ipz
correlatiū nō cōcipiat̄ distincto sceptu obiectuē.
cōcipit̄ tñ alr̄ obiectuē qz i obliq̄. et illud
sufficit ad h̄z q̄ dīca cōcipi sedario. **A**d. iij.
dōm̄. nego minorē. ad p̄bat̄ō dico q̄ cuz h̄o

Lōtraopi
monic.

Solutio
Adi

Adz

Adz

Adz

p̄ 3

Dicitur ut aīal ille nō ēceptus speciei sed ēceptus generis. tqr ēceptus generis abstrahit a suis dñis diuinis. vt p̄t̄z iū. meth. iō n̄ mirsi hō vratāl ēcipiāl sine rōnali. q̄uis vt sic n̄ possit ēcipiāl sine sensibili. qd ēdictia constitutiua respectu aīalis. **A**d. iij. dōm ad maiore q̄ illud reqr̄it illud aliud terminatiue & obliq. t̄p̄ s̄ns n̄ reqr̄it ipm tāq̄ p̄ncipalr̄ ēceptus obiectiue fed solū scđario. q̄uis vtrūq̄ ēcipiāt̄ eodē ēceptu subjectiue. puta eodē idēst̄ actu intelligēdi. **A**d. v. dicēdū q̄ ille p̄ncipal ēceptus est relatiuus. & terminat̄ ad aliud modo quo iā dixi.

Articls 2 Quantus ad secundū

dū p̄ncipale. vt̄ dictio exclusiua addita vni relatiuoꝝ excludat aliud. dicēdū q̄ dictio exclusiua addita vni relatiuoꝝ excludit alterꝝ. q̄ q̄uis dictio exclusiua noꝝ excludat t̄mō cui addit̄ illud qd̄ est de suo ēceptu p̄ncipali. excludit t̄mō illud qd̄ ē de ēceptu scđario. l̄z sic iā patuit vnu relatiuū nō ē de ēceptu p̄ncipali alteri. l̄z t̄mō scđario. iō t̄c. maior p̄z p̄ phīcoꝝ. vbi oītra p̄menidē & mellisum aut q̄eu ad prūmā p̄c̄ maioris. **H** illud qd̄ vere est et̄ solū homo adhuc necesse est eē animal bipes. **Q**uārum ad scđam partez ait. **N**ō em amplius p̄ncipiū est si vnu solum. **A**t subdit rationē. **P**ncipiū em cuiusdam aut quorūdam est. **L**e quo appetet q̄ dictio exclusiua addita vni relatiuoꝝ excludit alterꝝ. t̄p̄ consequēs excludit seipm. sicut addita p̄ncipio excludit p̄ncipiariū. quo excluso negat & excludit etiā ipm p̄ncipiū. q̄ vnu relatiuoꝝ nō pot̄ manere excluso reliquo. posita em se ponut. & perempta se perimut. vt̄ dicili p̄dicamentis. **L**e quo etiā appetet q̄ per additionē dictionis exclusiua ad vnu relatiuoꝝ dngit manifesta implicato contradic̄t̄is. q̄ relatiuū ad affirmatione sui ponit. & ad exclusionē sui correlatiū tollit̄ & negat.

2. **B**.i. elencoꝝ dicit. **S**olus idē est quod nō cum alio. **L**e hoc idē habet in topicis Aristoteles. **H**ed iī creatureis vnu relatiuū oppositorū est aliud ab altero. & etiā in diuinis pater est aliud a filio. ergo solus v̄l alia p̄similis dictio exclusiua addita vni excludit aliud.

Lotraria opinio

Dicit est quedā opinio que simpliciter tenet oppositū huīus. Rationes illoꝝ sunt ille. quia dictio exclusiua solummō illa excludit ab inuicē que ab inuicem p̄nt̄ iī essendo segregari. sed vnum relatiuoꝝ nō pot̄ est separari ab

altero nec iī essendo nec iī intelligēdo. **T**ma 2 iō est ḵnēxio inter duo relatiua q̄ inter totū integrāle & suam partē. quia relatiua posita se ponut & perempta se perimut. sed dictio exclusiua addita huīusmodi toti nō excludit par tem. **N**on em sequit̄. **H**ola domus est. ergo partes nō est. immo affirmatiue potest inferri. ergo partes est. **B**. **G**is solus pater ē. p̄ter est. si pater est filius est. ergo si solus pater est filius est. t̄p̄ p̄sequēs nō excludit. **B**. 4 illud quod est de intellectu alicui nō excludit turp additionē dictōis exclusiue ab ipo. **N**ō em sequit̄. solus homo est. q̄ animal non est. q̄ animal est de intellectu homis. sed vnu relatiuoꝝ est de intellectu alterius. **B**ed illa **S**olutio nō excludit & munis opinio tenet oppositū ergo. **A**d primū dicēdū q̄ maior ē falsa. **A**d vi patuit iī precedētibus. **A**d scđam dicēdū **A**d 2 q̄ maior nō est vera. s̄iderado. **S**titutōis rei. q̄ p̄s integralis spectat ad constitutōem totius. vnu aut relatiuoꝝ nō spectat ad st̄tutionē alteri. **A**d terciū dicēdū q̄ p̄ma p̄na **A**d 3 q̄ assumitur p̄ maiore potest negari. quia dictio exclusiua addita vni relatiuoꝝ sapit naturā dī. tōis distrahaētis. sicut iīgū nō sequit̄. hō mortuus est. q̄ homo est. sic nō sequit̄. solus pater est. q̄ pater ē. & illavideſ cē expissa in tētio Aristoteles. i. phīcoꝝ. cū ait. **N**ō em amplius p̄ncipiū est sīnum solū. **A**d quartū dōm & maior est vera si est de suo p̄ncipali intellectu. sic aut̄ vt̄ patuit nō est vnum relatiuū de intellectu alterius. q̄ nō valer̄ quod dicit.

Articls 3

Quātūs ad tertius

p̄ncipale. vt̄ hec sit vera. solus p̄r̄ ē de. dicēdū q̄ hec p̄positio. solus p̄r̄ ē deus ē negāda. q̄ cū dictio exclusiua addita vni relatiuoꝝ excludat alterꝝ. ergo si illa est vera. sequeret̄ q̄ filius nō esset deus. **A**st si dicit. **A**ugust. q̄ d̄cedit illā. solus pater est immortalis. **D**i cendū & q̄ patri appropriat̄ virt̄ & potētia si cut filio sapia. ideo sicut ratione appropriat̄ omis dicit iī p̄sona fiti. **S**yz celi circumi sola. sic q̄ immortalitas artefact̄ ūtū seu potētē ideo appropriate cōcedit illā. solus p̄r̄ habet immortalitatem. p̄ hoc em nō excludit aliū diuinū p̄sonae p̄sortio p̄dicati. l̄z t̄mmodo excludit ab appropriatō ei. **A**st t̄m scđum. q̄ si in p̄positōe predicta ly solus nō tenet exclusiua sed precisiue. tūc p̄positio ē vera. **E**st em sensus q̄ illud diuinū suppositū qd̄ in eē p̄sonali p̄ solā paternitatē cōstitutū est deus.

Notabn̄

Quātūs ad primū

Hic enim non excludunt alie diuine psone a co-
sortio illius predicationis quod est deus. sed timo-
do prescindit forma subiecti.

Articls 4 **Quātū ad quartū**
principale. vtz hec ppō. sol⁹ de⁹ ē de⁹. sitceden-
da. dico q̄ hec ppō. solus de⁹ ē de⁹. vel sola tri-
nitas ē de⁹. q̄ absolute xcedēda. qz p talia dat
intelligi q̄ solūm illud qd̄ h̄z naturaz diui-
nā est deus. vel q̄ solum treas psonæ in vna na-
tura sunt verus de⁹. **Ad argumentū in op-**
**Ad argu-
mētū pnci-**
positiū principale p z p dicta i. u. articulo.

Distinctio vicesimasecunda.

Posteaq; mīgrā distictiōe
scđa vñq; huc determinauit te di-
uine eētientē vñitate. p;lonaz trinitate. ac diui-
nis pfectoibz t; pdctoibz teo intrinsece co-
uenientib;. In ista. xxij. dis. mīgr incipit teter
mīare de nomibz ista ex p̄fimētib;. Et duo fa-
cit. q; p̄mo tractat de hmōi nōib;. Hedo de
pp̄uetatib; a quibz talia nos aident eē impo-
sitea. dis. xvi. ibi. Nūc de pp̄uetatib;. P̄ia
duas. q; p̄mo mīgr tractat de hmōi diuina
noibz i generali. Hedo p̄sequit de eis magis
in spāli. dis. xxij. ibi. Predictis adiūciēdū ē.
P̄ima i duas. q; p̄mo ponit duplēc ordinē
circa diuina noīa. Hedo q̄stū ad vñlū talū no-
minū struit nos qdā fideli regula. ibi. Scie-
dū ēigil. P̄ia i duas. fm q; istoz noīm duo
sūt ordies. Hedo ibi. Dis adiūciēdū. Nūc
seq̄ illa ps. Scie dū ēigil. Et diuidit i duas
q; p̄mo regula p̄missā assigil. Hedo circa pdi-
cta recapitulat. ibi. Ecce apte docuit. Circa
ista dis. qro.

Vix aliqd nomib hōe dō iposuit pproprie
ueriat teo **D**icitur qui non qr illi quid ē
enarrabile non possum proprie seū prefete
nomē iponere. sed de chmōi. qui dicit. vi. proprie dicit
cāis. qui prima cā ē sup ocz enarratorz. tem deficit
lique a narratōre eir **L**otra. omē. qui merch.
air. qui vita tem scia proprie te deo dicut. qui tem **D**ic
promo vidēdū ē verter der sit noīabil **S**ecdo ver
sit noīabil plibis noib **T**ercio verter aliqd il
loz noīm pure tem proprie ueriat ecentie dicit bean se
cāz dicit dicit dicit

Quatuor ad primos

vtz de⁹ sit noisabil⁹. dico q⁹ de⁹ noisabil⁹. **I**te el
scip⁹ noisat cū exo. iij. dicit moysi. **E**go sū q⁹ sū
Pōt etiā nō oīan a nob⁹. q⁹ q⁹ d⁹ possum⁹ icelli
gere possum⁹ significare. cū voces sint note eaz
passionū q⁹ sūt i aia. vtz. i. peri hermenē. h̄ tū
possum⁹ intelligere t fin theologos t fin phos
Quāna aut illa p̄clo nec a phis nec a gēti
libo p̄tūtā i dubiu. tñ ppf aliqs auctes scōr
z marie **P**ioni. q⁹ fin p̄mādor appentia ab
haec p̄clo dissatione videt. adducat aliq⁹ h̄ me
z r̄ndet ad ea. **S**cōz em **P**io. i. d. di. no. d.
ēnoisabil⁹ a nobis. nā nihil noisam⁹ q⁹ ill'a
cognitōe cogiscim⁹. h̄ vt ipē ibidē v̄t deducet
deu ill'a cognitōe cogiscim⁹. q⁹ ei⁹ negz esēcius
neq⁹ fatalima neq⁹ opio. i. cognitō estimatiua
negz nomē. i. simpliciū apphēsio q⁹ formadis
finitō q⁹ p nomē intelligit. q⁹ rō quā significat
nomē ē diffinitō. neq⁹ pmo. i. cognitō p̄posi
toz q⁹ formad enūciatio. neq⁹ tac⁹. i. cognitō
p̄ncipioz quā tactu appellat rōe simpliciū z
mediati itu⁹. neq⁹ scia. i. h̄t⁹ p̄clonu. **P**
idē **P**io. vi. d. di. no. alt. **D**e⁹ lūp oēz tminū ex
ter⁹ a nullo capt⁹ aut p̄phēlūs. **T**ermin⁹ aut
rei ē diffinitō. **L**ū iḡrō quā significat nomē
sit diffinitō videt q⁹ ipz noisaren possum⁹ **P**
si noisaret. aut noisaret affirmatiue l⁹ negative
Pro mō n̄ p̄t pprie noisari. q̄v⁹ d. i. d. age.
hierar. oēs affirmatiōes d̄ deo dicte sūticōpa
cte. nec scđo mō. q⁹ negative n̄ exp̄mit q⁹ res
sit. h̄ qd res n̄ sit **P**. signi ad signū d⁹ z. ppor
to. h̄ n̄l⁹ nomē a nob excogitabile posit dō
ec. ppor̄tūatu. q⁹ finiti ad ifinitū ill'a ē ppor
to. **P**. si aliqd nomē sibi p̄terz h̄ marie ec̄
nomē ent⁹ aut sbe. h̄ b̄n. ḡn⁹ alia. nō nomē
ent⁹. qrait **P**io. q⁹ d⁹ n̄ ē ens h̄ sup̄ ens. n̄ no
mē sbe. vtz p ang. v. d. tri. **H**z illa n̄ p̄clu dūt
q⁹ vt supi⁹ d̄l. iij. patuit. tñ eē ē p̄ se notū. oē
aut qd p̄ se ē nō orū ē aliq⁹ mō noisabile. **T**ē illō
de q̄ tractati v̄a scia c̄ v̄e noisabile. h̄ d̄ de nō
soū i theologia tractat h̄ etiā scr̄i p̄ phiarz spā
lit⁹ metaph⁹. ḡ t̄. **A**d oēs illas auctes dyo.
t multas z̄sles q̄s sepi⁹ ponit d⁹ z q⁹ p̄ hmōi
soba **D**yō. nō intēdit. n̄l⁹ q̄ hic exp̄tes in via
deu pfecte cogiscere n̄ possum⁹. n̄ p̄ d̄s nois
re. p̄ h̄ tñ n̄ intēdit negare q̄n ipsecre ipm pos
sum⁹ t cogiscere t noisare. t p̄ h̄ p̄z ad p̄ma tria.
Ad. iij. dōm q̄ iter signū t signū n̄ oē p̄
por̄oz fin adeq̄toz seu eq̄ilitatē. als ei circul⁹
nūq⁹ poss⁹ eē signū vini h̄ sufficit q̄ signū ipo
nat signo at aliq⁹ p̄petate q̄ i signo existat fin
re. t aliq⁹ mō appareat vel exprimat in signo.
Ad q̄ntuz dōm q̄ nomē entis t esse pro
p̄fissione deo cōgētū. vñ pp̄ter h̄ ḡ eminētiaz

Lötra illa

Solutio
Ad prima
tria.

2d 4

2d4

2d 4

ppriatis illius q̄ hoc nōm̄ ens t̄ c̄ deo cō/
ueniūt nos nō apphēdūt. ideo ait Dyoni.
q̄ d̄ non est ens sed sup̄ ens. Aug. aut̄ negat
deū esse subam. prout suba est vnu d̄. x. pdica
m̄tis. q̄ natura d̄ma ē l̄ug om̄e pdicamētū.

Articls 2 Quantū ad secun

dū. vnu deus sit nomiabilis pluribus nomi
bus. Dico q̄ deū possum⁹ noīare plurib⁹ noī/
bus. quia eo modo quo aliqd̄ intelligimus:
ip̄m possumus significare. sed deū cōtingit
nos multipliciter intelligere. ergo possumus
ei diuersa noīa significativa imponere. **D**yoni
p̄. possumus em̄ deū intelligere ex crea
turā. q̄r inuisibilia dei p̄ ea q̄ facia sūt itellecta
p̄spicuntur. ad ro. i. **H**moi aut̄ noticiā p̄cipi
mus vno modo via remotōis. s. remouēdo a
deo oēm impfectionē quā i creaturis videm⁹.
t̄ sic noīamus eū incorruptiblē. immateria
lē. imutabilē. t̄ sic deū libis. **A**lio mō ratiō
eminētē. t̄ sic dicim⁹ eū eternū. oipotētē. im
mēlum. illuminatū. **T**ercio rōe cālitatis. t̄ sic
2 dr̄ creator. dr̄ servator. t̄ gubernator. **P**. fm̄
grāmaticos t̄ phos modi significādi sequunt
modos intelligēdi. sed intellectus viatoris p̄
pter sui debilitatē p̄fectionis diuina sublimi
tate vna t̄ simplicissimā entitatez diuine natu
re p̄t infinitis modis p̄cipe. q̄r sicut intellect⁹
diuinus ppter sui excellētiam qua oē creatū
t̄ creabile i infinitū excedit om̄ia creatar̄ t̄ cre
abilit̄ vnuceptu p̄cipit. q̄uis talia sint in
finita. sic intellectus noster quia a diuina na
tura i infinitū excedit. ideo vnicam dei natu
ram seu p̄fectionez infinitis p̄ceptibus posset
p̄cipere. t̄ fm̄ quēlibet p̄ceptum ei nomen im
ponere. Propter qđ ait Dyoni. xij. t̄e di. no.
Laudare habemus eū qui ē infinitior noīm.

Hed hic posset instare aliq̄s. q̄r ait. b. hy
larus i detri. q̄r nō sermonē suenomen de
bemus taliter imponere qualiter videmus na
turas rez se habere. ergo vnicā dei p̄fectōz nō
nomiabimus diuersis nomib⁹. **P**. simplex
aut̄ totaliter cognoscit. aut̄ penitus ignorat.
sed tens ē simplicissimus. aut̄ igit̄ totaliter
cognoscit. t̄ sic vno tm̄ noīe noīabif. aut̄ peni
tus ignorat. t̄ sic nullo nomie noīabif. q̄r qđ
nullo mō intelligim⁹ nullo noīe significam⁹.

3 **P**. aut̄ talib⁹ diuersis noīb⁹ m̄d̄z aliq̄ diuersi
tas ex p̄te rei. aut̄ nulla. **S**i aliq̄ tūc dē c̄ p̄po
scens. **S**i nulla. t̄c talia noīa essent penitus
synonyma. t̄ p̄sequens ēt̄ nugatio cū simul

ūgeret. q̄sicut **A**nc̄na ait̄ i metaphysica sua.
Hi vnu nō adderet aliqd̄ sup̄ ens. t̄c dicen
do ens vnu ēt̄ nugatio. quia talia nomia es
sent synonyma. **A**d primū dicēdū q̄ sermo **Ad**
quo rē noīamus ērei lubet. q̄tū natura iel
lectus patit̄ q̄ nomē imponit. t̄ ideo diuinus
intellect⁹ si sūa natura noīaret vnu nomē sibi
imponeret. q̄r vnuceptu ipsaz p̄fecte p̄te
hēdit. **N**oster aut̄ intellect⁹ diuersis noībus
ipsa noīat. eo q̄ a diuersis rez similitudinib⁹
ipsa diuersimode p̄cipiat. **A**d scdm̄ dōm̄ **Ad**
q̄ simplex dupl̄ p̄t cogsci. **U**no mō intrise
ce t̄ diffinire siue q̄dicitatiue p̄ p̄priā diffi
nitōz. t̄ sic maior ē vera. **A**lio mō extreſcer p̄
effect⁹. t̄ sic maior nō ē vera. q̄r p̄t fm̄ pl⁹ t̄ mi
nus cognosci. fm̄ q̄ effect⁹ magis t̄ min⁹ cog
scit. t̄ maximeſi nullus illoz effectuū sit sibi
adequat⁹. **E**t q̄r sic ēi p̄posito. ideo tc. **A**d **Ad**
terciū dicēdū q̄ talia noīa nō sunt synonyma
t̄ quis ip̄sis intrinſece et ex p̄te nature diuine
nō m̄d̄t̄ diuersae rationes. extrinſece t̄ i cre
aturis diuersae rōes ip̄sis m̄d̄t̄. ratione qua
rū diuina p̄fectionē q̄ns i ſcīp̄a diuersimo
de a nobis intelligit. et p̄ ſcīs diuersis noīb⁹
nō synonyms noīatur.

Quantū ad terciū

Articls 3

vt̄ aliqd̄ illoz noīm que de deo dicūl pure t̄
pp̄rie ueniuēt cēntiē diuine fm̄ se t̄ nō in or
dine ad aliquod opus. ſunt duæ opinōes q̄
d̄ hoc ſibi mutuo tradicūt. t̄z q̄r eaz tradic
tio eft̄ magis verbalis q̄ realis. ideo primo
recitabo vtrāq̄z opinōe. **H**ec oīda caruz
p̄cordiā t̄ tolla p̄traditionē. **E**st i ḡvna **H**ē. de ḡ.
opinio q̄ dicit q̄ nullū nomē a nobis imposi
tū ſignificat diuina cēntiē fm̄ se t̄ pp̄rie abſi
q̄ p̄patō ad extra. q̄r ſi aliquod nomē eēt ta
le. hoc videre d̄ hoc noīe deus. ſed hoc nō. q̄r
fm̄ **V**ama. li. uj. c. xij. theos grece qđ eft̄ deus
latine. vnu mō dicit a theafe quod eft̄ vide
re vel p̄ſiderare. quia om̄ia nuda t̄ apta ſunt
oculis eius. vt̄ dicit apostol⁹ ad **H**ebre. **A**lio
modo a thein quod eft̄ ſouere. quia om̄ia fo
uet i bono. **D**icit etiā a themi. quod ē ardere.
q̄r deus noster ignis ſolumē eft̄. columit em̄
om̄ē maliciā. **P**. nulla res eft̄ a nobis no
miabiliū nūlq̄tū eft̄ a nobis cognoscibilē.
q̄r verbū quod ſoue ſonat ſignū eft̄ verbī qđ
intus lucet. fm̄ Aug. xv. de tri. ca. xi. **H**ec
fm̄ **V**ama. qđ deus eft̄ incomphēcibile eft̄ a
nobis t̄ penitus ignorū. ergo tm̄ fm̄ operatio
nes quenobis note ſunt cēntiē diuine nomina

Instantia
prima

3 iponim⁹. **P**. Nam dicit. li. i. ca. xvij. q̄ sicut
gūlū eoz q̄ de eo dicūl optet nō qd ē fīm sub
stātiā significare. sed qd n̄ est ostendere. aut ha
bitudine quādā. aut aliqd eoz q̄ assequūl na
tura⁹ vel operationē. **A**lq̄ dicit q̄ aliqd no
mē pōt significare dei cēntia nudā. qd probat
auctoritate Ambrosij in li. de tri. vbi ait. q̄ q̄
dam nomia perspicuaz diuine emaiestatis ex
primūl veritatē. **T**. dicit rabī Moyses. q̄
omnia nomia creatoris que inueniūl in libri
sanctis sunt assumpta ab operibus. p̄ter vnu
nomē quod est appropriatū ei. scz tetragram
matō. tideo vocatur nomē septatum. quia si
gnificat substātiā creatoris significatiōe pu
ra. Dicūt etiā isti. ppter argumēta alteri⁹ opu
niōis. q̄ nomē p̄t imponi ad significādū. p̄p
e distictē illud qd nō intelligit n̄ intellegit⁹.
Imponimus em nomē sube panis ⁊ ceteraz
rez corporaliū substātijs. quaz tñ rōes suba
les nō intelligimus. qz als intelligerem⁹ qn̄
p̄ns est substātiā panis an̄ secratorēz corporis
xpi. ⁊ sciremus qn̄ abest facta secratiōe. **L**e
io dicunt isti q̄ oīno falsuz est. dicere q̄ nulli
re distinc̄tus possit nome imponi q̄ intelligi
tur. **H**ed isti q̄uis verbis p̄tradicat su
bi mutuo. i. remē nulla est contradictionē. quia
nomē aliqd p̄prie significare aliquā naturaz
pōt duplū intelligi. **U**no mō pfecte ⁊ diffini
tue. ita q̄ corndat sufficiēt formali ratio
ni sue sue subali illius nature. **E**sic prima
opinio excludit veritatē. qz nullum tale nome
potest viator imponere diuine nature. qz ipaz
diffiniēnō potest apprehendere. **H**ecdo
pōt dici aliqd nome p̄prie significare aliquā
naturā. eo q̄ p̄ noīz arbitriū distinc̄tis sit im
positū ad significādū illā naturā nude ⁊ in se
circulatis qbuscūq̄ q̄ fīm nrm modū intelli
gēdi videtur annexa illi nature. siue p̄ modū
ppueratū. siue p̄ modū accītū. **E**sic scđa
opinio ē intelligēda. ⁊ illo mō p̄t cēvera. qz cū
noīa sūt ad placitū. possum⁹ nature diuine
quā fide credim⁹ esse vñā i trib⁹ psonis aliqd
nomē iponere qd ipfā naturā diuinā p̄prie ⁊
distictē significat. circūscpti p̄ intellectū oīb⁹
pprietatib⁹ ⁊ attributis. ⁊ qbuscūq̄ ceteri fīm
nrm modū intelligēdi adiūtū illi nature.
Esic vtraz opinio suo modo p̄t dici vera.
Hecdo tñ opio i illo qd ultimō adiūtū fal
suz assumit. cū ait nos nō intelligere subaz pa
nis aut ceteraz rez corporaliū. Nec p̄batio vñ
qua adducit te sacro altaris. q̄ cognoscere p
sentia vel absentia rei. siue rem siue substāti
am rei esse hic et nūc. nō spectat qd noticiam

Scorū.

2.

Cordia
opinū.

Lōtra scō.

abstractiūl s̄ intuitiūl. sicut etiā ille doctor.
cū est opinio secunda haber dicere iuxta sua
principia. sed quidditates rez naturaliū nō co
gnoscim⁹ cognitiōe intuitiūa s̄ abstractiūa. q̄
quidem noticia abstracta p̄t p̄tia et absentia.
ab hic ⁊ nūc. tideo q̄uis vere intelligam⁹ qd
ditatē panis. nō tamē possumus cognoscere
nisi inq̄stū fide tenemus qn̄ assit vel absit s̄b
sacramēto altaris.

Articls 4

Quātū ad quartū

p̄ncipale. vt̄ noīa attributalia d̄ eo dicant
p̄prie ⁊ fīm distictas rōes. est aduertendū q̄
vt̄ videſ duo ibi inquirūl. **P**uō vt̄ noīa
attributalia p̄prie d̄ eo dicat. **H**ec dovt̄
fīm distictas rōes. **Q**uātū ad p̄mū dico
q̄ q̄tū ad modū significādū q̄ surgit ex mō
noīo intelligēdi. qui ppter sui imperfectōem
trāscēderē nō valet naturā rez creatar̄. tūc ta
lia impr̄priissime dicūl te d̄ eo. q̄ fīm noīo
modū intelligēdi noīa attributis imponim⁹
penes cognitiōem quam de ipsis ut sunt i crea
tūris accipim⁹. **M**odū em intelligēdi sequit
modū cēndi. ⁊ modū significādū modū intel
ligēdi. tideo vt̄ h̄t̄ esse i creaturis nobis no
tis. sic modū significādū talib⁹ noīb⁹ attribui
mus. **H**z q̄tū ad rē significātā tāto mag⁹. p̄
prietalia noīa dicūl te d̄ eo q̄ de creaturis. qn̄
to sapientia ⁊ cetera attributa veriori ⁊ realiori
modo habet esse in d̄ eo q̄ in creaturis. **Q**uo
ad secūdū dico. q̄ dicuntur de d̄ eo fīm distin
tas rationes. distinctione tamē sumpta per
comparatōem ad extra ⁊ nō ab intra. ut patu
it supius distictiōe. vi. **A**d argumētū p̄n
cipiale dicēdū q̄ quis deus sit inenarrabilis a
viatore narratiōe simpliciter pfecta. est tamē
aliquo modo ab eo narrabilis. ⁊ p̄ sequens
aliquo modo nosibilis.

Ad p̄nci
pale argu
metum.

Distinctio vicesimatercia.

Dredictis adiū
ciēdū est. Postq̄ m̄gr̄ determi
nauit de noīb⁹ diuis i generali.
h̄ psequit̄ d̄ cis i spāli. **E**duidit̄ i diuis pres
qz p̄mo spālit̄ tractat de b̄ noīe psona. **H**ecdo
oīdit̄ quo nomina numeralia ⁊ nomina di
stinctiōem significatiōia trāsferūl ad diuina. di
xiiij. ibi. **D**ic diligēter inq̄ri oz. **Q**uātū ad
p̄mū est adiūtū q̄ m̄gr̄ i pcedēt̄ dist. di re
rat oīa nomia in diuīis subam significantia

de qualibet diuisa persona dici singulariter. sed omnibus non pluraliter. Et quod hoc nomine persona videtur significare substantiam. et tam de patre et filio et spiritu sancto simul non predicat singulariter. sed pluraliter. ideo a predicatione regula magister excipit hoc nomine persona. Et dividitur in duas partes. sed quod primo facit huiusmodi exceptionem. Secundo dicitur suorum facit recapitulationem. ibi. Nam sufficienter. Prima in duas. quia primo ponit homini exceptionem. Secundo mouet circa hoc satis utilis questionem. ibi. Ideo oritur et. Et hec in duas. sed quod primo mouet questionem. Secundo ex dictis Augustini in missionem. ibi. Quae questionem Augustinus diligenter. Et hec in duas. sed quod primo ponit predicione quod non in missionem. Secundo ostendit ex hominum missione originem alias questionem. ibi. Sed hic queritur. Et hec in duas. quia primo mouet questionem de terminis sumptus in Cretense. Secundo de terminis sumptus in abstracto. ibi. Tertium et hic alia. Quelibet ista ratiō potest dividiri questionē in missionē. Et patet. Hic quero.

Dicitur hunc nomine persona predicere plaliter in diuis. Et videatur quod non. Quod si Augustinus. v. de tri. c. viii. li. viii. c. i. quicquid in diuis ad se dicatur. et qualibet persona perficeretur singulariter et de omnibus non pluraliter. sed sicut est in dictum Augustini. vii. de tri. c. vi. personam ad se dicatur sicut ad se dicunt deus bonus. magnus. et certa homo. Contra fide catholica tenetur diuis tres esse personas et una diuinā centiam. Hic primo videtur est te hoc nomine persona sicut se. ut sit nomine prime intercessoris vel secundum. Secundo datus quod sit nomine prime intercessoris. ut regiat diuis. Tercio vero id diuis significet substantiam vel relationem. Et quanto de eo quod queritur.

Articulus

Quantū ad primū
utrum hunc nomine persona sit nomine patris intercessoris vel sedē. Dicendum quod hoc nomine persona est nomine prime intercessoris. quod illud nomine est patris intercessoris cuius per immediato significato rident veritas ens reale in respectu ab actu rotis. Hunc nomine persona est homo ergo maior per maiorem probum. quod in nullum est intellectus rationum et fabricas intercessoris sed das. ad huc huic nomine persona ridenter veritas significatur in suppositis diuis et angelicis. **P.** incoicabilis. **b.** sistencia intellectualis nature est veritas ens reale prime intercessoris. ergo hunc nomine persona est nomine patris intercessoris. Ansus suppono est notum. omnes probum. quod signum et immediatum significatum sibi mutuo cor-

respondet quantum ad intercessores patrum et scadas. puta significatum est res patris intercessoris. nomine ipsius immediata significans est nomine patris intercessoris. sed propter et immediatum significatum habens nos personam est incoicabilis. substantia intellectualis nature. ut per Rich. iii. de tri. c. xxi. **Sed** et ista videtur. **B.** de secundis opiniones. Quaz patrum dicunt tria esse genera nostra nomine. Quedam enim nostra significant veras Notas diversas. ad quaz esse alia nihil significant. scilicet sortes. stictioem plato. lignum. lapis et cetera homini. nulla sunt negotiorum denotatio. Alia que mere et pure significantur. ipsam intentionem. sicut genus species. et similia. et sunt nostra sedes intercessoris. Quedam autem significant aliqua que medio modo significantur. sicut naturae velies. puta homo. animal. Nam licet talia significent ipsam rem que est extra animam. significant in ea per modum communis abstracti. quod fieri non potest nisi per actum intellectus.

Ad postulatum ergo hec applicando dicuntur quod persona et dividendum significat cum nobis secundum modum positum. quod significat pura sedes intercessoris.

Et illud probatur sic. Illud quod significat rem patris intercessoris habens plenificari non potest. sed persona plenificata in diuis. ergo et. **P.** illud quod relative operatur alicuius sedes intercessori est sedes intercessio. quod operatur in eiusdem generis. sed persona cuius sit ipsum dividendum rationale naturae sicut vocem. nescio operatur vel quod est sedes intercessio. ergo et. **P.** ois patrum in intercessio quod predicit de plibet in quid est genus vel species eiusdem. sed persona predicit de pluribus. puta de parente et filio et spiritu sancto in eo quod quid est. ergo si persona est nomine prime intercessoris esset genus vel species respectu diuinorum personarum in diuis. quorum virtus saluum est. et contra Augustinum. vii. de tri. c. ix. ubi ipse negat rationes speciei aut generis fore in diuis. ergo et. **P.** dividendum est nomen sedes intercessoris. sed persona est dividendum. quod dicitur Damascenus. li. iij. c. iij. quod hypostasis et persona dividendum monstratur. **P.** illud quod est coeptum rem in diuis est unum numero. ut per patrem Damascenus. li. i. c. ix. sed persona non est una numero in diuis. ergo a destructione unius sequitur destructione alterius. scilicet persona non erit aliiquid coeptum rem. sed solu ratione. et per omnes erit nomine sedes intercessoris. **P.** illud quod dicitur negatio pura est sedes intercessio. quod negatio est ens rotis. sed persona significat negationem. cum diffiniatur per incoicibiliteratem. **S**ed illud non. Contra gauidet bene dictum. quod impossibile est eam trinitatem conservare in tribus sedis intercessori. cum in rebus conservari possit. Iuxta quod ait Augustinus. i. de doctrina christiana. Res quibus frumentum est sunt pater et filius et spiritus sanctus. sed gloria trinitas subsistit in tribus personis. ergo persona non potest

2 ecē nomē scēdē intētōis. **P.** nulla scēda intētō
dē adorari adoratiōe latrīe. qz latrīa soli deo
detetur aut rebus diuinis. sed h̄moi adoratiōe
adoran̄ p̄sonē diuine. ergo tē. **P.** ois
productio realis requiriē terminū realē. s̄z ge-
neratōis diuine q̄ est p̄ductio realis termin⁹
ē p̄sonā. ḡ p̄sonā nō est scēda intētō. s̄z ent ali
qd realē. **P.** oī actu rōis circūscēpō nō ma-
net aliq̄ scēda intētō. qz sublata cā q̄ dicit tota
liter cā. necessario auferet effect⁹. sed oī actu ra-
tiōis sublato nulla muratio fieret circa perso-
nas diuinās. fuerūt em̄ ab eterno ante omnē
actu⁹ ratiōis sicut modo sūt. t̄ manet in eter-
nu⁹. q̄uis auferret ois act⁹ rationis. ergo per-
sona nō poterit esse nomē secūde intētōis.
cur⁹ immediatū significatū est ens ratiōis p̄
actu rōis totaliter fabricat⁹. **P.** ist aut alia
opino que modicū distat ab illa iaz recitata
z improbata. n̄i⁹ q̄stū loquēti paululum
magis tempat. p̄ quod tempament⁹ ratio-
nes quas iam adduxi prima facie videtur eē
solute. Dicit em̄ doctor illius opinōis q̄ per-
sona sit nomē secūde intētōis sicut indiui-
du⁹. Nam sicut i indiuidu⁹ est cōsiderare il-
lud quod c̄st indiuidu⁹. puta sorte v̄l plato-
nē. t̄ sic est p̄mā intētō. vel cōsiderat in q̄stū
est indiuidu⁹. t̄ sic est scēda intētō. qz indiui-
du⁹ v̄ indiuidu⁹ d̄r relatiue ad sp̄es. ido oī
q̄stū intētō scēda sicut z species. Hic eodē mō
vedicūt illud qd̄ est p̄sonā nō ē scēda intētō.
vel sic em̄ persone diuine sunt vere res quibus
debet adorari t̄ p̄ductio realis. Si tamē
cōsideratur persona vt persona seu inq̄stū p̄
sonā. sic est secūda intētō fundata super tales
res. **P.** Sed nec illud valet. qz illud quod in-
telligit p̄ terminū quēcūq̄ cū sua reduplica-
tō. hoc p̄ ipm̄ formalr̄ t̄ p̄ncipalr̄ significat̄.
ḡ cū dicimus tres p̄sonas esse i diuīs p̄ncipa-
le significatū hic in numeratū cētē tres intētō-
nes. t̄ sanctissimā trinitas q̄stū ad siūz p̄n.
2 p̄ncipale significat̄ esset tria entia rationis. **P.**
illud qd̄ p̄ncipalr̄ p̄cipit̄ significat̄ noīcē dī-
unaz p̄sonaz i diuīs. hoc p̄ncipaliter tenē-
mur adorare. sed ex dictis tuis cōvincit q̄ noīcē
p̄sonē p̄ncipalr̄ p̄cipit̄ t̄ significat̄ ens rō
3 n̄is siue scēda intētō. ḡ idē qd̄ p̄us. **P.** illud
cu⁹ significatū est res spectas ad dignitatēb̄
cū reduplicatōe sūptū n̄ significat ens rōis. s̄z
p̄sonā ē h̄moi. qz vt dicūt solēnes doctores. p̄
sonā p̄ncipalr̄ sumis a p̄prietate p̄tinet ad di-
gnitatē. **P.** p̄mū ḡ p̄me opinōis dōm̄ q̄
nis pume maior n̄ evera. qz relatio significat r̄ p̄me in-
tētōis. t̄m̄ pl̄ificat̄ i diuīs. **P.** d. q. nego mi-

norē. ad dīctū b̄ctū dico q̄ p̄ idū idū n̄ itel-
ligit ens rōis oppositū huic intētōi q̄ esp̄es.
sed intelligit vez̄ ens reale incoicabile tamē.
t̄ dico. Rich. i descriptōe p̄sonē. p̄ in diuiduo
ponit incoicabile. t̄ p̄ronali ponit intellectua-
le. t̄ in h̄ meli locut⁹ ē q̄z b̄ct⁹. qz in angelica
natura z diuīa sur p̄sonē. q̄z in neutra p̄pē
cōronalis. **A**d terciū dōm̄ q̄ licet h̄ nomē
p̄sonā sit nomē appellatū siue cōe. t̄m̄ q̄stū
ad suū p̄pū t̄ immediatū significatū signifi-
cat rez incoicabili intellegibili natura. ḡ fīm
q̄ h̄moi sibi repugn̄t̄ cōcari. iō q̄zis h̄ nomē
p̄sonā p̄dīcēt̄ incoicabilib⁹ rebus subsistētib⁹
in intellegibili natura. nō est t̄m̄ gen⁹ vel speci-
es. qz nec entitati generis nec speciei repugnat
cōcari. Maior etiā nō est v̄l̄ vera. qz p̄cūt⁹
est nomē p̄me intētōis. t̄ p̄dīcēt̄ p̄ libī linea-
rū termis in eo q̄d̄. et t̄m̄ n̄ est gen⁹ nec sp̄es.
cū sit per reductionē genere quantitatis. et te-
multis alijs z silib⁹ maiori illa p̄t calumni-
ari. **A**d q̄stū dōm̄ q̄ p̄sonā potest dici qd̄
individuū demonstratū nō rōe intētōis scēde
importatē noīcē idū. sed rōe incoicabilis
subsistētē substrate tali intētōi. Nec valet
illa sequētā. Persona est indiuidu⁹. indiui-
du⁹ est scēda intētō. ergo persona est scēda in-
tētō. sicut nec valet ista. Homo ē species. spe-
cies est scēda intētō. ergo homo est scēda intē-
tō. Illa em̄ regula qua dīct̄ i anpredicamen-
tis. qn̄ alter te altero p̄dīcēt̄. qz qd̄ dicēt̄ te co-
qd̄ p̄dīcēt̄ t̄ de subiecto dicēt̄. solum habet in-
fallibilē veritatē in p̄dicatōe cōntab⁹ ordina-
tis in recta linea p̄dicatōe tali. t̄o i p̄dīcēt̄ exē-
plis t̄ silib⁹ sp̄z mutis fallacia accīt̄. **A**d q̄stū
dōm̄ dato q̄ vñitas cōitatis h̄i⁹ noīcē
p̄sonā sit vñitas fīm rōem̄. non t̄m̄ ppter
hoc illud nomē p̄sonā est nomē scēde intētōis
sicut nec hoc nomē homo vel animal est noīcē
scēde intētōis. q̄zis h̄ i cōi vel aīal in cōi-
n̄ sint aliqd̄ vñi n̄is fīm rationē. **A**d sextū
dōm̄ q̄ persona nō dīct̄ purā negationē. nō
em̄ dīct̄ precise ipsam incoicabilitatēz.
sed dīct̄ ipsam r̄ intellegibili nature incoi-
cabitētē subsistētēz. Nec etiā oporeat dicere
quālibet talē negationē esse scēdam intētōe.
qz dato q̄ nullus esset actus rōis quo h̄moi
secūde intētōes formātur. adhuc hīc lapis
incoicabilis subsisteret i natura lapidei-
tatis. nec aliter subsisteret tūc q̄z nūc q̄stū ad
suā incoicabilitatem.

Ad 3**A**d 4**A**d 5**A**d 6

Quantū ad secun **A**rticūs 2

dū p̄ncip ale. dato q̄ h̄ nomē psone sit nomē p̄me in tōnis. vt̄z repiaſ i diuīs. dicēdū q̄ hoc nomē psone pprie repis i diuīs. q̄r vbiq̄ q̄ aliquid nomē repit nō solū fīm rez quā signifat. sed etiā fīm modū penes quē naturā talē importat. tale nomē ibi pprie repis. sed nō men psone sic repis in diuīs. ergo tc. **P**atior p̄z. p̄do minorē. q̄r natura quā psone claudit i suo significate ē natura i rēlēctualis. mod̄ eēndi quē importat est p̄ se exiſte. sed tā huīsmodi in natura q̄tētā talis modus excellētissime repiunt̄ i deo. ḡ tc. **P** illud nomen cui⁹ primaria impositio sumptuā ē dignitate maxima repibili in creaturis pprie pot attrībui diuīs. nomē psone est hmōi. ḡ tc. **D**aſor p̄z p̄ inductionē talū noīm ad dignitatē spectacūlū. q̄r quasi cīa talia trāſferim⁹ ad diuīna. **M**inoz̄ p̄do. q̄r psone cīa dīcāl q̄sī p̄ se sonas. v̄l̄ quali p̄ se vīna. antiquis tm̄ dūenībat homīb̄ insignib̄ spectantib̄ ad excelsas dignitates. q̄ quidē hoīes dicunt̄ p̄ se sonare. q̄r verbū eoī nō depēdet ab alijs. sed ad eoī imperiū subditi dirigunt̄. **D**ic̄t̄ etiā quilibet talū hoīm p̄ se v̄n̄ reipectu suō subditorū. eo q̄r i sua subsistēta ab ipsis nō depēdeat. oēs aut̄ subditi p̄ aggregationē capiūt vnitatē in ordine ad sūm̄ p̄ncipē. tāq̄ vñus exercit⁹ ordinatus ad vñu p̄ncipe. **E**t q̄r hmōi adiōes. ad maximā spectatārē dignitatē i creaturis rep̄ibilē. ideo p̄z minor. **P**ater etiā ex hoc p̄clūsio p̄ncipalis. **N**ā cū hmōi laudabiles pprietas imperiū. s. i p̄ncipatus. a q̄būs vt dedūxi p̄mordialiter hoc nomē psone descedit. p̄ncipaliter repiunt̄ i deo. ideo nomē psone p̄p̄e repit i diuīs. **E**x quo etiā p̄ modū correlatiō possū inferre q̄ nō bñ dicūt i hac materia dicentes q̄ respiciēdo illud ad qđ nomē p̄sone imponit̄ significadū. puta suppositiū i natura intellectuali. tūc maxime nomē psone cōuenit̄ deo. sed nō pprie cōuenit̄ deo respiciēdo ad illud a quo nomē imponit̄. q̄r vt dicūt h̄ nomē psone impositū fuit a larua siue a rep̄atōe p̄ larua. **S**ed illud dictū dupl̄r̄ desi cit. **P**rimo q̄r ea quib̄ noīa imponimus sūt̄ res fantasiate ad q̄ respiciēdo p̄cise nomē psone nō mīme rep̄utur i deo. cū deus nō cadas s̄b̄ fas̄timate. ḡ oportet nos dicere q̄ nomē psone nō rep̄iaturi diuīs p̄cise respiciēdo illud cui nomē imponit̄. sed respic̄ēdo ad illud a quo nomē imponit̄. puta ad dignatates de quib̄ iā dixi. tūc pprie repit i deo. **S**ed deficit dictū istoz̄ i eo q̄ dicūt nomē psone a rep̄atōne laruae ē impositū. q̄r q̄būs tales hoīes.

Correlari
um.

insignes seu nobiles qui psone antiquit̄ vice bātūt ad distinctōem ceteroz̄ hoīm q̄r multitudō ḡgregabat ad comedias r̄ tragedias. i suis facib̄ laruis vterēt. qđ possibile ē eos fecisse nō solū ad distinctōez ab alijs. sed etiā ad plēnuādū facies a puluerib̄. **N**omēt̄ p̄sonē nō imponit̄ a larua. sed a dignitatē p̄fulgēte i laruato. vt p̄z p̄ hūr̄ nomē psone derūatōem. r̄ ethimologā supius iā p̄ximere cītātā. **I**git̄ cū tales pprietates ad dignitates p̄nīces verissime sint i deo. p̄z q̄r respiciēdo ad illud a q̄ nomē imponit̄ p̄tic nomē psone plēnissime deo p̄uenit. qđ est tāra istos.

Quantū ad tertīū

Articlo 5

p̄ncipale. vt̄z psone i diuīs significet subam seu relātōem. dicēdū q̄ h̄ nomē psone p̄ se r̄ directe siue i recto nūq̄ significat relātōez. q̄r psone fīm se significat subsistēta distictū i intellectuali natura. q̄ autē tale subsistēta relatiōe distinguit̄. hoc nō dūenīt̄ siiby p̄sonā ē sed vt̄ restringit̄ significatū psone ad diuīna. necm̄ si restrīctū debet cōcedi significare relatiōe i recto. sed solū i obliquo. q̄r psone vt̄ ē i diuīs nō significat distincārē relātōem s̄z di stinctū relātōe. **E**t q̄nū sine calumnia possit cōcedi p̄sonā vt̄ i diuīs rep̄iūt̄ directe signifi care relatiū siue relātū. nō tm̄ debet cōcedi q̄r directe significer relationē. significat em̄ dire cītē patrē led nō p̄nītēt̄. q̄r pater i diuīs dire cītē i recto dīc̄t̄ subsistēta distictū siue incōcīabile i intellectuali natura. p̄nītas aut̄ dīc̄t̄ illud quo tale subsistēta distinguit̄. **S**ed Egid̄. 31. p̄tra illud arguit̄ quidā v̄enerabil̄ doctor sic. q̄. isti⁹ di. q̄r cū suba temp̄ sit de intellectu pprietatis r̄ st̄ctōis. nō ecōuerso. ḡ q̄nū vñu nomē nō eq̄ p̄ncipaliū significat subam. t̄ proprieatē. t̄ tm̄ significat vtrūq̄. opter temp̄ q̄ p̄ncipaliū significat p̄ pprietatē q̄ subam. **E**t posset etiā illud p̄fir̄ mari. q̄r termin⁹ p̄cīt̄ p̄ncipaliū significat formā q̄ subiectū itēt̄ etiā q̄ phs q̄nīq̄ videf̄ di cereḡ albū solā albedinē significat. ḡ pater cū sit termin⁹ p̄cīt̄ p̄ncipaliū significat p̄nītēt̄. t̄ p̄cīt̄ h̄ nomē psone dum directe significat patrē p̄nītēt̄ significabit̄ i obliquo sed i recto. **A**d p̄mū r̄ndeō q̄ ille doctor reue redūs ibi loquīt̄ disputatiōe opiniōes alioz̄ p̄tractādo. t̄ nō plēne ex intellectu ppria. cuius eiusdēs signū cē p̄t̄. q̄r questiōe immediate sequēte ab eo qđ h̄ pono i nullo videf̄ discrepare. **A**d rōem tm̄ r̄ndeō q̄ doctor dīc̄t̄ p̄ pprietas nō est de rōne leq̄ de intellectu sube-

Solutio
Adi

dico q̄ p̄prietas de q̄ loq̄mūr licet non sit de ratione sube pura deitatis. c̄t̄ de intellectu seu de ratione subsistētis i talis suba pura p̄ris. cū ipm̄ ostinet ut p̄prietas. t̄ distinguat ut relatio. **A**d scđm̄ dico. q̄ posito q̄ ira sit. pura q̄ patervt pater p̄ncipaliter significat pater nitatē sicut ceteri termini p̄creti. nihilomin⁹ m̄ illud qđ significat patrēnō vi pater ē. sed vt res subsistētis est. n̄ oporet q̄ p̄ncipaliter seu i recto significat relationē. **E**t qz sic est d̄ h̄ noīe p̄sona ut iam patuit. ideo nihil excludit ī me. **T**ar̄q̄ etiā i diversi sui modi dicēdī diversor̄ doctoz̄ in illo articulo. sed qz quasi nullis rōibz fulciuntur. ideo breuissime h̄moi modos peurrā. **F**uerū ergo quidā dicentes q̄ p̄sona ī diuisi antiquitus solū significa bat centiam. modo aut̄ vt dicūt i singulari si gnificat subam. i plurali. v̄o stat. p̄ supposito. **S**ed isti q̄uis quo ad p̄mū vez dicat. qz an tpa Aug. t̄ etiā t̄pibus suis. cū dicebat p̄sona. solū dabat intelligi suba. qz supposito i natura intellectu si gnificat subam saltem p̄ncipaliter etiā apud modernos. **P**ropter qđ Augu. sepius isto modo antiquo vtebat in dictis suis. vt p̄ sp̄aliter. vii. de tri. ca. vi. vbi ait. **C**ū dicimus p̄sona patris non aliud q̄ subam p̄ris intelligim⁹. **E**t ibidē ait q̄ per sona dicit ad se t̄ nō ad aliud. **S**ed quo ad scđz isti non bñ dicūt. qz q̄uis numer⁹ singularez t̄ plurali variet modū significādi. significatoz m̄ n̄ variat nisi i noīibz eterolet. **A**lij dicūt q̄ rā i singulari q̄ i pli h̄ nomē p̄sona v̄d̄t̄r̄ stat p̄ centia t̄ supposito. **S**z nec illud v̄z. qz si pli staret p̄ centia t̄ supposito in dñter. sic centie dñe n̄ repugnet plificari. **A**lij dicūt q̄ significat essentia t̄ suppositū sil t̄ eq̄ p̄ncipalr̄. **S**ed nec illud v̄z. qz modi significādi sequit̄ modos intelligēdi. ḡ talit significādi sicut intelligim⁹. **I**nde etiā d̄r̄ q̄ rō quā significat nomē est diffinitio. cū ḡ plura sil et eq̄ p̄mo sine p̄ncipaliter n̄ possim⁹ intelligere. ideo plura simul t̄ eq̄ p̄ncipalr̄ vno noīe vñinoco non possumus significare.

Anticop
nones.

Anticop
nones 4 **Q**uantum ad quar
tum p̄ncipale. v̄t̄ hoc nomē p̄sona p̄diceat p̄aliter ī diuisi. **D**icendū q̄ sicut iam patuit p̄sona ut restringit̄ ad diuinā significat suppositū relatiū. cū iḡt̄ talia supposita ut fide credimus multiplicēt̄ ī diuisi. ideo p̄sona ī diuinis pluraliter p̄dicat. **A**d argumētū p̄cipale dico. q̄ Aug. ibi loqui moze antiquo.

Ad p̄nc
pale argu
mētū.

Vel dicēdū q̄ p̄ se loquēdo te p̄dicatōe perso
ne ipsa ad se dicit. vel saltē non ad aliud. n̄is
vt restringit̄ ad diuinā. ḡ tc.

Distinctio vicesimaquarta.

Nec diligēter
siquiri. In ista distinctōe. xxvij.
maḡ tractat̄ d̄ terminis nūeralibz
put accipiunt̄ ī diuisi. **E**t diuidit̄ ī duas p̄
tes. qz p̄mo oñdit̄ q̄ h̄moi noīibz significant̄.
Sedō quō tales termi ad h̄ nomē p̄sona ap
plicant̄. dis. xxv. ibi. **P**reterea p̄siderādū tc.
Prima ī tres. qz primo circa p̄dicta maḡ mo
uet qōez. **S**edō ponit qōis solutionē. **E**t ter
cio solutōis explanationē. **S**edā ibi. **S**i diligēter tc. **T**ercia ibi. **C**ū em dicit̄. **E**t hec in
duas. qz primo maḡ ponit sue r̄isionis decla
rationē. **S**edō grā tal̄ declarationis mouet t̄
tollivnā incidentē dubitationē. ibi. **H**ic nō
est p̄termitendū. **P**rima ī duas. fm q̄ p̄mo
declarat q̄ dixent̄ ī terminis p̄prie numeralibz.
Sedō in terminis licet nō p̄prie numeralibz.
t̄n pluralitatē significātibus. ibi. **C**ū aut̄ dici
mus distinete. **P**rima ī duas. qz primo insi
stit̄ huic declarationi q̄tū ad terminū signifi
cātem numeri p̄ncipiū. **S**edō q̄tū ad ter
minos significates numeres ibi. **I**tem cū dici
mus plures. **P**rima ī duas fm q̄ p̄mo decla
rat p̄positū. put vñū qđ est p̄ncipiū nume
ri iūgū ī diuinis termino essentiali. **S**edō put
iūgū termino p̄sonali. ibi. **S**ilz cū d̄r̄. **C**ir
ca istā dist. quero hāc questionē.

Cl̄rum in diuinis sit verus numer⁹.
Et vide q̄ sic. quia v̄biciq̄ est vera
trinitas ibi est verus ternarius. t̄ per
p̄sequēs verus numerus. qz p̄dicatū essentia
lenō potest ab eo vere negari i quo p̄ceditur
esse subiectū. sed hec est essentialis p̄dicatio. ter
narius ē numerus. ḡ p̄cessō ternario esse in di
uinis. numerus ab eis non p̄t negari. sed in
diuinis est verissima trinitas. ḡ tc. **C**otra
nullū accidēs vere t̄ realiter poterit esse in di
uinis seu in deo. cū sit omnino simplex. sed nu
merus est vez accidēs reale cū sit de p̄dicame
to quātitatis. ergo tc. **C**irca illā questiō
est aduertendū q̄ cū v̄nitas sit p̄ncipiū nu
meri. t̄e p̄ncipiatis autē non possum⁹ debi
te iudicare nisi cognitis p̄ncipiis. ergo pri
mo vidēda sunt aliqua te ipsa v̄nitate que ē
p̄ncipiū numeri. **S**edō vidēdū est que
sit materia numeri p̄priedicti. **C**ercio que

sit forma numeri siue quid dicat numerus
quantum ad suu esse formale. pura vnu numeru
s sit suu esse formale sit aliquid extra ani
mā realiter differens a rebus numeratis. **Quar**
to vidēdū est de eo quod queris.

Articls

Primum
primi.Correlati
um.Questio.
Solutio

Quātuz ad primū
sunt duo videnda. Primo em vidēdū est
que sit differēta inter vnu quod est pncipiu
numeri. et vnu quod querit cū ente. **Se**
cūdo vnu quod est pncipiu numeri aliqd
addat super vnu quod querit cū ente.

Quātum ad primū dico q̄ differēta sicut
positiu et priuatiu. quia vnu quod querit
cū ente est quid priuatiu fm suu for
male significatiū. eadem em res ut est aliquid
si se ipsa dicitur ens. sed ut est a se ipsa induis
sic dicit vna. **Vnū autē quod est principiu**
numeri est quid positiu. eo q̄ pstitutus speci
em discrete quātitatis. que est vere aliqd po
stiu. Et illa videt esse intēto Arist. x. me
taph. vbi vult q̄ vnu qd̄ ē pncipiu numeri op
ponit nūero sicut mēlura mēsurato. vnu autē
qd̄ querit cū ente opponit mēlititudini sic in
dūsibile dūsibili. **Ex h** etiā p̄z q̄ vnu
qd̄ ē pncipiu numeri aliqd mō se h̄z ut inferius
ad vnu qd̄ querit cū ente. **E**dico aliqd mō.
q̄ positiu nō ē simplr inferi respectu priuati
ui. cū eius pdcatiōz formalē nō possit recipere
directe et p se. **C**ū emvnu qd̄ querit cū ente p
dicat de aliqd ente positivo. hoc nō sit fm q̄ il
lud ē positiu. sed fm q̄ est i se induisū. **Vnū**
vnu qd̄ ē pncipiu numeri ē directe inferius ad
ipm ens. cū sit qd̄ positiu et pdicatiōz ente di
recte recipiat. respectu aut illi vnu p̄atuui n̄
ē inferius. nisi inq̄t illud vnu est in dīns ab
ente. **F**orte quereret aliqd ex q̄ radice innasci
tur illud duplex vnu. **R**ideo q̄ sepi vnu
oppositor dīnoscit p alter. et ideo ex dupli
multitudine q̄ opponit ipsi vnu cogiscere pote
rimus innascit illi duplex vnu. **E**st em
vna multitudine q̄ innascit ex distictōz for
malī q̄ res specificē distinguūt. et illa multitu
do inuenit i oīb entib ta materialib q̄ im
materialib. **E**t iō tal multitudine est multitu
do trascēdēs. et sī ipm vnu p cui replicatiōz
p̄cipit tal multitudine ē trascēdēs et cū ente cō
uerit. In talināq̄ formalī oīb entiū multi
tudine q̄libet res ē vna fm se. co q̄ nō sit alte
ra ppter formalēz distictōem sui ab altera.
Alia autē ē multitudine q̄ innascit ex distictōe
materiali. pura ex diuisiōe p̄tinui. **T**hec mul

titudo fm suā p̄priā rationē nō inuenit nisi i
rebus materialib quātitate p̄tinua informa
tis. vel i p̄tib quātitatis p̄tinue vt sit ab ini
cē separate. **E**t hec multitudine ppter dicit ē nu
merus q̄ ē spēa discrete quātitatis. Propter
qd̄ dicit. q̄ phīcoz. q̄ numeri causa ē pdiū
sioe p̄tinui. et vnu qd̄ ē pncipiu illi numeris
multitudis siue ipsi numeri ppter dicti ē ipm
p̄tinui. qz ut dicit aliqd solēnes doctores. ea
dīres pura eadē p̄tinutas ut p̄ficit rē i se est
pncipiu numeri. ut aut̄ p̄ficit ea i ordine ad p̄es
dī p̄tinui. **Q**uātū ad scdm p̄mi vnu vnu
qd̄ ē pncipiu numeri aliqd addat sup vnu qd̄ ē p̄n
cipiu numeri sup vnu qd̄ querit cū ente addit
quēdā modū cēndi positiu generi determina
tiū. **E**st tñ aduertēdū q̄ i hac matia tñ an
tiq̄ q̄ moderni varias sp̄ulerūt. **A**ui Opi. anti
cēna em hic dupl erravit. ut p̄z ex dicto auer
cē. uij. meth. Primo qdē qz nullā posuit distin
ctōz inter pdicatas duas vnitates. nec vnu di
xit aliqd addere sup alterā. **S**ed qz videt q̄
ipm vnu qd̄ ē pncipiu numeri ē accidēs qd̄
dā realē dīns ab eo quod denotat. ideo dīxit
q̄ vnu qd̄ cū ente querit addit aliquid sup
ipm ens. eo q̄ accidēs semp addit aliquid su
per illud cui est accidēs. alīs si nō different
vnu et ens. tūc esset nugatio dīcedo ens vnu.
quia tñ valeret ac si dicere ens ens vel vnu
vnu. **S**ed ille modū dīcēdī falsellit p
Auer. uij. metaph. qz si ens esset vnu p aliqd
addit. tūc ut aut̄ Auer. si illud additū esset
aliquid et nō esset vnu. tūc vnu et ens nō con
uerteretur. **S**i autē est vnu. vel erit vnu per
aliquid aliud. et tūc erit pcessus i infinitum.
vel est vnu p seipm. et tūc pari ratioē fuit stā
dium i primo. **E**t addit Auerro. q̄ dīcedo ens vnu
nō est nugatio. qz q̄vnu vnu et ens nō diffe
rat realiter. sed sunt idēre. discrete tamē ratio
ne. **P**odus etiā Auerē parz esse falsius ex
dictis Aristote. in eodē. uij. Aut em q̄ vnu et
ens sunt vnu fm naturā. et sequitur se sicut
pncipiu et causa. **D**icit insup qndā mo
demi. q̄ vnu quod est pncipiu numeri. ad
dit sup vnu quod querit cū ente ratōe mē
sure. qz tota sua ratio in mensuratione p̄sistit.
Importat em tale nomen vnu partē aliquo
tam totius discreti. cui p̄tis ratio i ratiōe mē
sure videt p̄sistere. et credo q̄ isti velint dīce
re cum phō in phīcis. q̄ p̄ aliquota dīcit il
la que aliquotē sumpta adequat suu totū.
qz p̄sequēs est apta nata ipsum mensurare.

Denuo

Cōtra au
cēnam

Egidio. **¶** Sed ptra illud doctor noster i hac disti.
tripla arguit. **P**rimo sic. Ex relatōe nō p̄t
p̄stitui abfolutū. sed mēsuratio importat rela-
tionē. q̄ si ratio vnuis i mēsuratōe p̄sisteret.
tunc vna posset p̄stituere numerz q̄ est res ab

2 soluta cū sit sp̄s quātitatis. q̄ r̄c. **P**.m̄hil
p̄trahit sub aliquo cōi nisi p̄ illud quod est i
eo. sed relatio mēsurem̄bil ponit ipsa mēsu-
ra sed solum i mēsurato. ergo p̄ h̄m̄i relatoz
vnū quod est p̄ncipiu numeri nō poterit cō-
trahi ad certū genū. puta ad genū quātitatis

3 **P**. p̄ illud qd̄ inserit addit sup̄ suū sup̄ius
ipm̄ inferius p̄stituit. sed p̄ rōem mēsure non
p̄stituit aliqd d̄ pdicamēto quātitatis. q̄ mē-
suratio ē quedā passio sine p̄prietate q̄ primo
venit quātitati. et deinde trassferit ad alia. vt
dicit ph̄us. x. metaph̄. passio autē nō p̄stitu-
it illud cui⁹ ē passio. **¶** Vez ē tñ q̄ illerōnes
nō cluderet aliqd contra illos. si ipsi dicere
q̄ vnu quod ē p̄ncipiu numeri dicit p̄ se ipsā
rēsubstratā tali habitudini sine relatiōi mēsu-
re. puta q̄ dicere ipsam rēque est mēsura. re-
lationē autē non dicere p̄ le sed cōnotatiōe.
Sed q̄ ad hoc illoz infēctioz nescio. iō rati-
ones pdictas i suo vigore stare p̄mitto. **A**liq
dicūt q̄ vnu quod est p̄ncipiu numeri super
vnū quod auertit cum ente addit ratioz po-
litū. que tñ non est nisi i anima obiectiōe.
quia hec ratio nō est aliud q̄ clausio indiui-
si inqzū indiuisum ē. qua facit i ens indi-
stinctū inqzū in distinctuz comp̄hēdēto
quasi i esse indistincto ipsuz summādo i mē-
surādo. **¶** Et hoc probat sic. q̄ ratio vnuis
z rario numeri i hoc solū differunt q̄ vnu est
indiuisibile. numerus autē ē diuisibilis. sed
clausio diuisor inqzū diuisa sunt ē formalis
numer⁹. q̄ clausio indiuisi est formalis rō vnu-
tatis. **P**. vnu quod ē p̄ncipiu numeri cō-
sistit i quadā equalitate excludēte plus i mi-
nus. vnu cum dicit vnu senix. tñ ē dicere q̄
ne plures nec pauciores. sed p̄cept⁹ sic medi-
ans iter plura i pauciora ē p̄ceptus positio⁹.
q̄ r̄c. **¶** Sed hec positio deficit i se duplicit.
cōtra ap̄. **1** **P**ro ex hoc q̄ dicit illud positio⁹. q̄ vnu
ex p̄ncipiu numeri addit sup̄ vnu qd̄ auer-
tit cū ente. tñ ē obiectiōe i anima. q̄ illud
qd̄ est extra animā ens reale non ē tñ obiecti-
ue i anima. sed vnu qd̄ est p̄ncipiu numeri
i est extra animā vez ens reale. **M**aior p̄z.
minor p̄z. q̄ auerois. x. metaph̄. p̄men-
to. vnu. ostendēs differentia inter vnu quod
est p̄ncipiu numeri. i vnu qd̄ auertit cum
ente. aut. q̄ vnu qd̄ est p̄ncipiu numeri ē

accidēs additum rei. sed vnu qd̄ conuertit
cum ente est id ipm̄ quod res. addita tñ sibi
dupli negatione. puta q̄ est indiuisa i se. et
diuisa a quolibet alio. **L**um i ḡl accidēs iſtē
ei cui⁹ est accidēs. q̄ accidētis esse ē inesse. vt
dicit. iiii. metaph̄. ergo positio⁹ qd̄ vnu q̄ p̄
st̄es p̄ncipiu numeri addit sup̄ vnu con-
uertibile cum ente. nō solum erit obiectiōe i
intellectu. sed erit etiam subiectiōe i re extra
cuīs dicit esse accidēs. **D**eficit scđo i eo
q̄ dicit rationē vnuis consistere i quadā clau-
siōe quā facit i ens indiuisum comp̄hēdēto
i quasi i esse indisticto ipm̄ mēsurādo. quia p̄
hec verba sequit⁹ q̄ ipm̄ vnu sit qd̄ summa-
tum i mēsurādo. quod est p̄tra arist. x. meta-
ph̄. vbi ait. q̄ numerus ē multitudiō mēsura-
ta p̄ vnu. ergo nō summat⁹ i mēsurādo ipsuz
vnu. sed p̄ vnu cetera mēsura. r̄ideo ibi-
dem ait ph̄us. q̄ vnu se habet ad numerz si
cūt mēsura ad mēsuratum. **R**ōnes etiam
adducte nō cludūt. **A**d p̄m̄ ergo dicen-
dū q̄ maior est falla. q̄ i multis alijs d̄m̄ p̄-
terq̄ i esse diuisibili i diuisibili. q̄ d̄m̄ si
cur p̄ncipiu p̄ncipiatuz. sicut mēsura et
mēsuratum. i sic de alijs. **A**d minorē dico. q̄
quā clausio possit aliquo mō competere i
numero q̄ vnu quod est p̄ncipiu numeri. tñ
opposito mō p̄uenit ipsib⁹. **N**ero em̄ p̄uenit
passiuē tāq̄ clauso i mēsurato. sed vnu si p̄pe
tit actiōe. sibi competet puta tanq̄ claudenti
i mēsurādo ipsum numerus. **E**t sequit⁹ ex relatōe
istius doctoris oppositū illius qd̄ intēdit. q̄
ipse intēdit cludere q̄ sic numerus est qd̄
dā diuisib⁹. clausum i mēsurādo. sic ipm̄ vnu
sit quādā indiuisum. clausum i mēsurādo.
Ad scđom̄ d̄m̄ q̄ p̄ duplicitē exclusiōi ipsi-
cate bīna n̄ negatiōi nō respectu vnu⁹. respectu
distictoz. puta respectu ei⁹ qd̄ ē pl⁹. i respectu
ei⁹ qd̄ ē min⁹ seu pauci⁹. nō h̄es rōem formalis
ter positua. h̄ simpli p̄ natua. cui⁹ oppositū
cludere tu rebēbas. q̄ ex duab⁹ negatiōib⁹
nō resultat ecpollētia vnu⁹ affirmatiōis nisi
ambē negationes sumant⁹ respectu vnu⁹. ita
q̄ scđa negatio neget primā.

Solutio-
ronū aure.
Ad 1

Ad 2

Quantuz ad secun

Articls 2

dū p̄ncipiale. q̄ sit materia numeri. p̄p̄ dicti.
dico q̄ materia numeri. p̄p̄ dicti sunt res i q̄/
bus fundat forma numeri. puta diversi res
materiales quaz q̄libet ē p̄tinua. distincta tñ
ab alia. q̄ illud ē materia numeri ex q̄ mate-
riali generat numer⁹. h̄ numer⁹ general ex deci-
p̄

g 2

2 sione p̄tinui. vt patz. ij. phisicoz. ḡ r̄c. **P.** ipse res numerate sūt materia numeri p̄prie dicti. sed res materiales p̄tinue p̄prie numerātur. qz sicut se h̄nt res formalr̄ disticte ad m̄ltitudinē trāscēdēt. sic se h̄nt res p̄tinue sūne quaz q̄libet est i se p̄tinua ab alia in materia liter disticta ad multitudinē q̄ p̄prie d̄r̄ nūr̄us. sed ille sumat multitudine trāscēdēt. ḡ ille numerant nūero p̄prie dicto. **L** Forte dices q̄ equ⁹. hō. asin⁹. leo. capra. & sic d̄ alijs q̄ forma liter d̄r̄ etiā numerāl nūero p̄prie dicto.

Instantia.

Solutio. **R**ū. q̄ ex pte q̄ q̄libet talui pdicitorz & cōf. similiū ē res materialiū h̄ns ī se p̄tinua q̄z ita tē. rōe cui⁹ nō d̄r̄ sp̄c. qz vt p̄tinua sunt eius de⁹ sp̄ci esse p̄nt. ista talia numerant numero p̄prie dicto. p̄ accidēs aut ē q̄ differat forma liter inq̄z talu numero numerant.

Articlo 3 **Quātuſ ad tertiuſ**

p̄ncipale. q̄ sit forma nūeri sūne qd̄ dicat nūmerus q̄tū ad suū ēē formale. Dico q̄ q̄z nō habeam⁹ nomē vīstatū q̄ natura forme q̄ ē nūmerus abstracte noīem⁹. possim⁹ tñ cā apellare nūerositātē. qz sicut forma p̄tinui noīm̄at p̄tinuitas. sic natura forme nūeral nōia tur nūmerositas. & ista forma ē vez ens reale exīs ī ipsiis rebo nūeratis subiectue tāqz accidēs realr̄ d̄r̄s a subiecto sine a rebo nūeratis.

Cōclo 1

Puo ḡ p̄bato. **P**rio q̄ numer⁹ ē vez ens reale extra aīaz. **H**ecdo q̄ differat a rebo nūeratis. **P**umū p̄bō sic. Illud qd̄ est realr̄ t p̄ se sensiblē ē vez ens reale circulcp̄ta oī opatiōne intellect⁹. sed numer⁹ ē h̄mōi. qz. ij. & aīa dicit q̄ cōia sensibilia sūt numer⁹. figura. magnitudo. mot⁹ & q̄es. & sicut ibidē p̄ sensibilia cōia sūt sensibilia p̄ se. lic⁹ nō p̄mo. maiorē tēnides. qz sensibile p̄cedit opatiōz intellect⁹.

2 **P**. figura ē ens reale extra aīaz. ḡ nūmerus ē ens reale extra aīaz. **A**ns p̄z ad sensū. etiā q̄a ipsa ē q̄tra sp̄s q̄litatis. iē ad entitatē figure nihil facit intellect⁹. **A**ntiaz p̄bō. qz oīs figura. p̄supponit numer⁹ tāqz aliquād nūccio req̄slitū. si ne q̄ ip̄ossible ē ēē figura. Impossiſble est em̄ ēē triāgulū sine ternario. & quadriāgulū sine q̄ternario. vñ eadēncitatem q̄ triāgul⁹ est circulcp̄ta oī opatiōne intellect⁹. eadēncitatem anguli triāgulū fundat actualr̄ numer⁹ ternariū circulcp̄ta om̄i opatiōne intellect⁹. **P**. sp̄s vera pdicamentū realis est qd̄ realē. tāqz numer⁹ ē vera sp̄s quātitatē. vt p̄z i pdicamentū. & v̄ meth. **P**. oīs relatio real̄ indēpēdēs ab aīa requirūtū fūdamētū realē extra aīam. sed dupluz

z dimidiū quoz immediatū fūdamētū pōtē ēē quaternarius & binarius sunt relatiōes reales independētēs ab aīa. qz relatiōes mō numeri & modo potētē sūt reales & distictē tra relatiōes ad quoz esse facit intellectus. vt p̄z v̄ meth. maior̄ sūt patz ex eodē. v. **P**. si nu-

merus q̄tēum ad suū esse formale dependeret ab aīa sūne ab actu anime numeratīs vt volūt aliqui doctores. tūc aīa n̄ numeratē nō habere plures tenarios i archa sua diues q̄ pauper. p̄ns est falsum ad sensū. p̄tina patz. qz plura & pauciora esse nō p̄nt vbi nullus ē numer⁹. sed si numerus in suo esse ab actu anime dependeret. tūc anima nō existente in tali actu. puta hominib⁹ dormītibus nequaqz eset numer⁹. & p̄ sequēs nec plus nec pauci⁹. **Q**uo **Cōclo 2** ad p̄bationē secundē cōclusionis p̄suppono ex p̄cedētibus & res distictē quaz in quilibet est p̄tinua p̄prie numerant. **P**ūc arguo sic. **I**llud quod formalr̄ specificē est & distictū rebus numeratīs. hoc realr̄ differt ab eis. sed numerus est h̄mōi. ḡ r̄c. **M**aior̄ patz. p̄bat minor. qz res numeratē sūt ip̄e qualitatē p̄tinue. vel sunt res quāte quātūtē informate quoz quoqz dato p̄z q̄ numer⁹ formaliter & specificē differt ab eis. **P**. si cut vītās q̄ ē p̄ncipiū numeri se h̄z ad rē quā denotat et i q̄ fundat. sic se h̄z numer⁹ ad ipsa numerata. h̄z vītās exīs p̄ncipiū numeri differt a re in q̄ fundat. ḡ numer⁹ differt a numeratīs. **M**aior̄ p̄z. qz cū numer⁹ sit ipsa multitudine talu⁹ vītātē si vītātē realr̄ differt a substrato suo optet q̄ numer⁹ differat a suo. **P**ior euīdēs est auctē om̄ētatoris vt lupi⁹ allegau. q̄ posuit. x. meth. q̄ i hoc differt vñū qd̄ ē p̄ncipiū numeri ab uno qd̄ vītātē cū ente. qz vñū exīstēs p̄ncipiū numeri addit accidēs realē sup̄ rē q̄ dicit vna. sed vñū vītātē cū ente. ad dīcītū ip̄m ens solā rationē. **H**ec p̄tānū p̄me cōclusiōis isti⁹ tertii articuli qdā arguūt sic. Nulla realitas vīdet̄ acquiri i aliquo p̄bō q̄ sit cum alio. q̄ nō acquireret in eo si fieret si ne illo. **H**ec si lapsit p̄cīle sine aliquo alio nō acquireret in eo aliquo numerus. si aut̄ cum aliquo alio acquireret in eo dualitas. ḡ dualitas sūne numerus nō erit alio realitas. **P**. si numerus ē aliqua forma accidētalis realis aut̄ talis forma subiectue erit in qualibz vñū rētēm̄ se totam. et sic vñū simplex accidēs erit i diversis subiectis. qd̄ ē impossibile. aut̄ erit in vna sola vītātē. & hoc erit impossibile. qz tūc numerus ēē idūtibilis. etiā oīa alio vītātē sup̄flueret. **P**. si numerus ēē

**Sec⁹ et
aureolus.**

forma realis extra animā. aut erit aliqd vniū
et tūc numeris erit principiū numeri. et pñci-
piū numeri pñdicabili de numero. aut est plu-
res fm̄ pñtes ita q̄ vna pñ sui recipieb̄ i uno cō-
tinuo et altera in alio. et tūc i eodem continuo
essent due quātitates. s. tūnitas et pars ipsi-
us numeri. **P.** in his que sunt actu diuisa.
nō potest esse vna forma realis. sed partes
numeris sunt actu diuisa. ergo tē. **P.** nulla
forma realis extra animā est replicabilis sup
seipſaz. sed vi patet i aris̄metica numerus re-
flectit sup seipſum. datus em̄ duos binari-
os et tres ternarios. et sic de alijs. **P.** partes
materialeſ vnius totius nō pñt fieri pñtes al-
terius sine ſuī mutatōne. ſicut nec ipſa mate-
ria ſub noua forma fieri pñt sine mutatōne. h̄
vñtates q̄ ſunt pñtes materialeſ vnius q̄ter-
narq̄ ſine aliq̄ ſuī mutatōne p̄ ſolaz vnius vni-
tatis additōem efficiuntur partes quinari.
P. impossibile est q̄ vna et eadē res numeri
existēt extra animā ſit in decem homib⁹
et in decem equis. ſed pñhus dicit. uñ. phicor. c.
et pte. q̄ idem eſt denarius decem equorū et de-
cem hominū. **P.** potest hoc idez argui ſic.
Illiud quod eſt cōe enti nō enti nō potest eē
forma realis existēt extra animā. ſed numerus
eſt cōis enti et nō enti. q̄ nō minus pore-
runt numerari chymere vel hircocerii q̄ la-
pides vel ligna. **P.** forma existēt i partiuſ
one et que pñxio ſolum fit p̄ animā nō po-
terit eſt eſt res extra animā. numerus eſt hmoi.
qui partes numeri in re extra nullam habet
pñxionē. cum poſſint eſt ſepate loco et ſub-
iecto. **P.** ſi numer⁹ eſſet ens reale extra ani-
mā. tūc vna pars ſubiecta pñdicamēto quā
tirat habet plures entitatis reales ſpecie
differētia q̄ oia alia pñdicamēta. plequetia
pñ. q̄ i ſpeciebus numerorū eſt proceſſus i in-
ſinitū. ſed ſequēs ē falſum. quia cū enſ et bo-
num pñuerit illud qđ infinitas comp̄hēdit
entitatis reales inſinitas comp̄hēdit bo-
nitates. et p̄ ſequēs pñdicamentū quātitatis
eſſet pñfectus et melius omib⁹ alijs pñdicamē-
tis. qđ ē abſurdū et iānditū. **Tē** ſedaz cō-
cloem pñt argui ſic. Si numer⁹ realiter di-
ferret a numeratis. tūc ſtatiū datis duobus
numeris inſinute erit quātitates i actu. qñs
ē impossibile. ḡ et anis. pñbat ſentia. q̄ dualitas
illorū duorū numerorū differet realiter ab eis tā
q̄ a ſuī ſubſtrātis numeratis. et ſic habem⁹
tres entitatis. et trinitas illarū triū entitatum
differet realiter ab eis. et ſic habem⁹ quaterni-
tate. et eadē ratō illa quaternitas differet ab

illis quattuor entitatibus tāq̄ a ſuī nume-
ratis. et ſic ſimultanee inſinute entitatis resulta-
būt. **P.** ſi numerus eſt forma realiter inxi-
ſtēt numeratis et differēt ab eis. vel erit tota
i toto ſuo ſubiecto et tota i qualibet parte. vel
tota i toto et fm̄ pñtē i parte. Primum ē impoſsi-
ble. q̄ ois forma eſt tota i toto et tota i qua-
libet pñtē eſt in diuīſibilis. et ſic numerus nō eſt
ſer numer⁹. nec eēt d̄ pñdicamēto q̄titatis. Nec
ſecundū ē poſſibile. q̄ vnu numeratoꝝ p̄ eſe vñ
tra mare et alind citra. ppter qđ non pñt alīq̄
pñxio vnu ſorma realis i ipsis inueniri.

P. impossibile eſt aliquā formā realē abſo-
luta alicui aduenire et ab eo recedere ſine om-
ni ſuī mutatōne reali. ſed dato vno numerabili
num nō eſt i eo aliquis numer⁹. poſito vero
alio numerabiliū ponitur i eo numerus. et
ablato illo alio auferat ab iſto numer⁹ ſine ta-
mē omni ſuī mutatōne. ergo numerus nō po-
terit eſt entitas abſoluta realiter differēt ab
ipſis numeratis. **H**ed illa q̄zis ſint ma-
gne apparētē. tñ nō excludūt. ideo predictas
duas pñcluſiones pñfirmant qualibet vno me-
dio. et incepſ ſoluā rōeſ iam inductas.

P. Primā ſic. Illa eſt forma realis extra ani-
mā de qua pñbatur paſſiōes reales ab anima
nō dependēt. numerus eſt hmoi. q̄ de nū-
ero pñbatur paritas et imparitas. equalitas et
inequalitas. multiplicitas et paucitas. et cete-
ra talia que omnia vidētur eſt reales paſſiōes
ſeu pñprietates. **C**oclusionē ſecūdam pñfir-
mo ſic. Scietie reales in eadem parte realis
phie formaliter pñdīſtincte requirunt ſubiecta
formaliter et realiter pñdīſtincta. **H**ed aris̄meti-
ca et geometria i parte phie realis que dicitur
mathematica ſunt ſcie realiter cōdīſtincte. et
numerus ſubjicſi i aris̄metica. numeratū ſo-
puta ipm̄ continuū ſubjicſi in geometria. er-
go tē. **E**t pñfirmatur. q̄ ſpecies eiusdem ge-
neris ex oponente pñdīſtincte realiter differunt.
ſed numerus cum ſit diſcreta quātitas. et nu-
merata cum ſpectet ad ſtinuum quātitatem.
ut patuit ſupiū ſunt i eodem genere quātitati-
tis ex oponente pñdīſtincte. ergo tē. **A**d pri-
mū igīl inductū ſi primā ſecūdū dicēdū q̄
maior ē falſa. ex hoc em̄ q̄ vna nota produci-
tur cū alia resultati qualibet nota aliquid de
dulci melodia quod nō resultaret i ea ſi ſola
pñducereſ ſine alta nota. In multis etiā alijs
illa maiore patiſt iſtāriam. **A**d ſecūdū di-
cendū q̄ illa diſtinctio eſt inſufficiēs. q̄ for-
ma que eſt numerus nec eſt tota i qualibet vni-
tate fm̄ ſe ſumpt̄a. nec eſt tota i vnitate em̄.

Cōtra iſta
pñfirmatio
pñclonū

Cōfirmā-
tio ſed eō
cluſiōis,

Solutio
rōnū ſi p̄/
mā pñcloz.
Adi

Ad z

- Ad 3** sed ē tota i oībō suis vnitatibō sūlūptis. **D**ia em nūcrata p aliquēnumez sil'ūptā rūndet ta li nūero rāqz vñū subiectū adeqū. **A**d ter cū dōm q̄ oīs nūer ē aliqd vñū. qz vñūqz qz qz h̄z de entitate tñ h̄z de vnitate. **I**llud tñ vñū qd pdicaf de vnoqz nūero nō est vñū qd ē p̄cipiū nūer. h̄z ē vñū qd ouertū eū en te. **A**d quartū dōm q̄ maior ē falsa. loquē dote forma discrete nature. qz illa de natūla h̄z q̄ sūlū substratu; sit actu distinctu. **A**d v. dōm q̄ numer p̄prie dicit nō replicat sūne reflectis sup scipm. i oībō em talibō replicatōibus aut multitudiō q̄ ē dōra enti z circuit omē gen̄ replicat sup scipaz. sicut cū dōr dūa bina rī anguloz. h̄c nec replicata dualitas. nec il la sup quā replicat ē numer de pdicamēto qz titatis. qz neutra fundat̄ i rebo distictis. qua rū tñ quelibet sit vñua. z ideo vtraqz tal' du alitas reducēda est ad multitudinē q̄ est dōra entis. Aut pdicata multitudiō replicat sup numer p̄prie dictū. sicut cū dicit dūo bina rī līneaz. vel tres ternarij equoz. z tūc multitudiō q̄ replicat nō est numer p̄prie dicit. qz p̄immediato substrato nō rūndet sibi res di stincte quarū quelibet sit vñua multitudiō. tñ sup quā fit replicatio ē numer p̄prie dicit.
- Ad 6** **A**d sextū dicēdū q̄ p̄ illud argumētu si es set tonū pbaret q̄ forma dom nō ēt̄ forma realis extra aīam. qz fūdamētu et p̄ties in se nullā nūcio capiū mutationē ex adiūctione ipsius recti. z tñ ex hoc resultat forma dom q̄ an nō fuit. z ad solā subtractionē eiusdē dato q̄ tā subtiliter reponaf q̄ ex hoc nulla species motus vel murationis fūdamētu recipiat nihilomin⁹ dep̄dit forma dom. **E**t idē patet in omnibus figuris. Ad subtractiōez em vel additionē vni⁹ anguli sp̄ mutat̄ species figurae. Ex quib⁹ omnibus patet q̄ maior est falsa.
- Ad 7** **A**d septimū dōm q̄ tenari. z. equoz z. p̄ hoīm nō ē idē tenarius nūero sed specie. **A**d octauū dicēdū nego minorē. ad pbatoz dico q̄ multitudiō q̄ numerāt̄ figura ēt̄ nō ē multitudiō realis sed figura sicut z ipsa numerata.
- Ad 9** Ad nonū nego minorē. qz si nulla ēt̄ aīa. ad huc triāgulus tres h̄ns angulos vez fūdarz ternariuz z actualiter. **A**d pbationē dōm q̄ forma entitatis discrete nō requirit connexionē i suo fūdamēto. sed potius requirit distincti onē. **A**d decimū dicēdū q̄ ens pure mathe maticū abstrahit ras a bono qz a malo. z ideo vna substātia plus habet de bonitate z pfecti one qz quicūqz numeri sūlū sūlū ad p̄ p̄ia entitatē. **E**tia p̄ot dici q̄ nūqz ē dare nū

meros actu infinitos. sicut hñqz ē dare vñua um actu dūulū i infinita infinitū. **A**d pri mū inductū vñra sedaz p̄clusionē dico negādo vñia. ad pbatoz dico q̄ dualitas dūorū nūeroz nō differt ab eis. qz p̄prenō ēnūer. cū imediatū sūlū substratu nō sit vñua quā tias. **H**ec h̄moi dualitas reducī ad multitudinē q̄ est dōra entis. **E**t sic dico de dualitate illa. sic codē mō dico de oī multitudine cui imediatū substrati nō sūt res quaz q̄libet ē vñua. **A**d scdm dico q̄ forma q̄ est **A**d 2 numerus ē tota i toto suo substrato. qz om̄ia nūcrata rūndet sibi sicut vñū subiectū adeqū. nō tñ est tota i qualibet pre. nec etiā pars eius p̄prie est in pre substrati sicut evidenter apparet de forma dom⁹ de oībō figuris. forme em tales sūt illi⁹ dōtōis q̄ nō dividūt di uisione subiecti. sed q̄cūqz pre integrali subiecti mutata mutat tota forma. **V**n postem⁹ di cere q̄ triplex ē forma. Quedā ē tota i toto. et tota i q̄libet pre sicut aīa i vñua. **A**lia ē tota i toto z ps i pre. sicut forma q̄ vel lapidis. **T**ercia q̄ sic ē tota i toto. q̄ ps p̄prenō ēt̄ p̄te. sicut forma q̄ ē numer vel figura. **N**ō em dividūt forma tal'dūmīde subiecti. h̄z sublata q̄ cūqz pre subiecti tota forma tollit. **A**d. iii. di **A**d 3 co sicut ad sextū p̄me p̄clusionis dictū est.

Quātū ad quārtū Articlo 4

p̄incipale. vtz i diuīs sit ver⁹ nūer. dōz q̄ numer p̄prie dicit nō ēt̄ i diuīs. qz illa forma q̄ fūdat i rebo distictis quaz q̄libet ē vñua nō p̄t ēt̄ p̄prie i diuīs. numer ēt̄ h̄moi. vt p̄z exp̄ cedētib⁹. **M**aior p̄z. qz nūlū vñua ēt̄ replicabile i diuīs. **P**. i diuīs nō ē q̄titas. q̄ in di uīs nō ē nūer p̄prie dicit. vñia p̄z. qz ad op̄ positū vñt̄ sequeſt̄ oppositū vñt̄. **P**. vbi z cūqz p̄prie ēt̄ dare nūer. ibi p̄p̄ē ēt̄ dare totū z pre. h̄z i diuīs nō p̄ os̄lū ēt̄ dare totū z pre. vtz p̄ aug. z maximū. li. iiij. c. x. **H**z h̄c opinio h̄z. cui⁹ motiuā obmitto cā breuitat. **A**d argumētu p̄incipale dōm q̄ trinitas in diuīs nō ē nūer. sed ē multitudiō nō dōm a p̄sonis seu a relatō ibo q̄s denotat. z tal'multitudiō re ducit ad multitudinē trascēdētē.

Distinctio vicesima quinta.
Reterea cēsi
Pteradū. **H**ic mḡ oīdit q̄liter termi vñgrales z alietatē signit

Opinio.
Ad p̄nci pale argu mentum.

ficiates intelligendi sint. cu huic noī psona ap-
plicas. Et diuidit i duas. qz pmo mouet hāc
qōem. vt̄ dicēdo tres psone diuine. vel alia ē
psona pris. vel alia filij. hoc nomen psona su-
gificet diuinam cēntiam. Et arguit ad vtrā
qz partē. Sedo psequit qōem. ibi. Persona
em vt̄ sup. Et hec i duas. qz pmo psequit qō
nēfīm alioz opinionē. Sedo psequit eā fm
pprā intēcōne. ibi. Secēdū cīgit. Quātum
ad p̄mū ēaduertēdū qz quidā fuerit illi⁹ op-
niōis qz cū dīcis trēs psone diuine. hoc nomen
psona significet diuinā cēntiā. idēo m̄gr̄ duo
facit. qz primo recitat motiuā isti⁹ opiniōnis
Sedo arguit vtra inūtēores istius positiōis
ibi. Sed qd̄ īdebut. Prima i duas. qz pri-
mo m̄gr̄ adducit eoz roes. Sedo ostēdit qli-
ter ipsi ad oppositās obiectōes respōdet. ibi.
Quibusdā videt. Tūc sequit illa ps. H̄ci
enduz ēigīt. Et diuidit i duas. qz pmo m̄gr̄
iuxta sua intēcōne qōem p̄dictā determiat qz
ad termiōs nūmerales. Secūdo qz ad termiōs
alietatē significates. ibi. Deide q̄rit. vt̄ fm
rādē. Prima i duas. qz pmo isti⁹ questōis de-
termiat veritātē. Sedo īndēdo obiectōbus
rollit falsitatē. ibi. Ad hoc aut̄ qd̄ illi. Tūc
sequit illa ps. Deinde querit tc. Et diuidit i
treas pres. qz primo q̄rit ad terminū alietatis
qōem renouat. Sedo veritātē tenēdā insinu-
at. Et tertio dicta sua recolligit. et auctorita-
tibz sanctoz roborat. Sedo ibi. Ad qd̄ dici-
mus. Tercia ibi. Ex p̄dictis colligit. Cir-
ca istā distiunctionē. xxv. quero.

Dīn hoc nōmē psona de deo et creatu-
ris dicat equoce. Et videt qz sic. qz
pl̄ differunt deus et creatura qz celestia
et inferiora. sed fm p̄mē. i de suba orbis. qz cū
qz dīcūl de celestibz et inferioribz dīcunt equo-
ce. ḡ tc. **L**otra. que simpli sūt equocea vnu
alterz nō p̄cipiat. sed psona creata est p parti-
cipatiōne psona talis. psona hō dīsia essenti
alterz nō p̄cipiat. ergo tc. **Q**uartuor
breuiusme dico i illa qōe. **P**ro qz hōmē p-
sona de deo et creaturz nō dī equoce. **S**ed o qz
nō dī vnuoce. **T**ercio qz dī analogice. **E**t
q̄to qz hōmō analogia magis declinat ad eqz
uocationē qz ad vnuocationē.

Articōs 1 **P**rimus probō sic.
qz nōmē significās aliq pl̄ n̄ dī p̄prie equo-
ce de eis nisi ipsis p̄petrat eqz pmo. IZ hōmē p-
sona rōe dignitatis a q̄ ipomē vt patuit p̄ns
p̄cūt et magis dīmūlūpposūt qz hūanis. ḡ tc.

Et confirmat. qz qn̄ cūqz aliquā p̄dicat dī pl̄bz. **C**ōfirmat
sic tñ qz vni cūenit simpli p̄fecte et alteri p̄tici
patiue. digniori mō dī de eo cui cūenit cēntia
liter qz de eo cui cūenit p̄ p̄cipiatōz. sed nō so-
lū hō nōmē psona sed oē qd̄ cūenit deo et crea-
ture deo cūenit simpli p̄fecte. creature aut̄ p̄ci-
paciue. ḡ nō dīcet de eis simpliciter equoce.
Instantia

Hec forte diceat qz phs i pdicamētis dicit
ens pdicari equoce de x. pdicamētis. tñ ens
p̄cipitalius dī de suba qz de accidēte. **R**. qz
phs in pdicamētis loqz large et nō stricteline
p̄p̄te de equoce. tñ tāqz logicz large loqz
et nō p̄p̄te dicit ipm̄ ens esse equoce. sed. iii.
metaph. magis p̄p̄eloquēs nō dīcet ipm̄z
esse equinoē sed anologū.

Secundā cōclusiō

Articōs 2

nem p̄blic. Ea qz differunt generē nō p̄nt h̄re
vnū nōmē qd̄ ipm̄s vnuoce cūeniat. sed res
significate p̄ hō nōmē psona i diuis et hūanis
dīnt genere. ḡ tc. **N**aior p̄z. vii. p̄hīcoz. vbi
phs p̄hat qz p̄p̄te vnuocatio ecōnō p̄ornisi i
sp̄ spālissima. **B**z fore dīcet qz quoqz est
vna rō sine diffiūtio illa vnuoce. vnuoca.
Hed diffiūtio psone data p̄ Rich. s. intelle-
ctualis nature incōcabilis subsistēria. cēcōis p-
sonē diuine. hūane et angelice. ḡ nōmē psone
dīcet de his vnuoce. **R**. qz illa nō ē diffiū-
tio p̄p̄te dīcta. sed ēqdā desēptio anologa. qz
etia ipsa talis desēptio fm̄ prius et posterius
dīcet de deo. angelis et homibz.

Conclusiō tercia

Articōs 3

p̄z ex diuabus p̄cedētibz. qz nōmē exīs aliq-
bus cōe. tñc vnuocē equoce cūenit ipm̄s
nōmē vnuocē qz cūenit analogice. maxi-
meli vni cūenit p̄p̄te et alteri p̄p̄te. sed
nōmē psone ē cōe deo et creaturis. tñc vnuo-
ce neqz equoce ipm̄s cūenit. et deo cūenit p̄ns
qz creaturis sicut iā patuit. ḡ tc. **B**z fore dī-
cet qz cū mod̄ significandi seq̄t modū intelli-
gēdi. igīt qd̄ primo a nobis intelligit illd p̄ no-
mia a nob̄ imposta p̄mo significat. h̄z p̄p̄m̄ in-
telligim̄ psona creata qz diuinā. ḡ tc. **R**n̄
deo qz licet q̄rit ad modū significandi qz sequit
modū intelligēdi viatoris h̄mōi noīa impo-
nētis prius cūenit hoc nōmē psona creatu-
re qz creatori. eo qz creatura sibi magis sit no-
ta. prius tñ cūenit deo considerādo p̄fectōz ad
qua significādū tale nōmē est impositū. pu-
ta incōcabilē subsistēria intellectualis natu-
re. eo qz talis p̄fectio i infinitū modo p̄fectiori

repiaſ ī deo q̄ in quačūg creature.

Articls 4

Lōclusionē quartā

pbo sic. Or quicqđ puenit ſim vnu nomē rebus ſimplr eternis t redi tpalibꝝ. magis videtur eis pter equiuoce q̄ vniuoce. ſed perſo-

Instantia

ne diuine ſunt ſimplr eterne. t humane ſunt tpaſes. ḡ r̄c. Sed forte diceſ q̄ ſim hoc h̄ nomē ſuba te angelis t homibꝝ magis dicet equiuoce q̄ vniuoce. t hoc nomē corp⁹ de celeſti bus t inferioribꝝ ſilr mag⁹ dicet equiuoce q̄ vniuoce. cū illa ſint eterna. iſta vō tpalia.

Solutio.

R̄n deo q̄ nec angelus nec celū uec aliqua creatura pprie t ſimplr ē eterna. ſed ſolus deus eternus dici d̄z etiā ſim grāmaticos. q̄ eternū dicit ab eqd̄ ē extra. t terminū. quaſi extra termi- nū poſitū. ſed ois creatura h̄ terminū ex pte an. q̄ nō fuſt ab eterno. cū habuerit pncipiu ſue creationis. Etia ois creatura inq̄tuſ reſe eſt habet terminū ex pte poſt. q̄ ſim Aug. ſup. H̄en. ad l̄ram. q̄cito om̄potētis dei manuſ ipaz creaturā pſeruare deſineret. in nihilū reſidet ſicut ex nihilō facta eſt. t deo nō ē ſimi- le de angelis t celis respectu inferioribꝝ. et te deo respectu creature. Ph̄tū qui ponut angelos t ſupceleſtia ab eterno fuſſe. de plano ſcede- ret q̄ ea que dicunt de iſtu ſupioribꝝ. t de iſtu ſuperioribꝝ corruptibilibꝝ. magis dicunt eqd̄ equiuoce q̄ vniuoce. Propter qđ dixit ph̄s. t me taph. q̄ corruptibilez incorruptibile pl⁹ diſfe- runt q̄ genere. Et Auerois in te ſuba orbis ait. Quacūg dicunt de ſupceleſtibus t inferi- oribꝝ dicunt equiuoce. Et p hoc patz ad ar- gumētum principale. Credidit em Auero- is h̄moi ſupceleſtia eſſe ſimpliſter eterna. q̄ mis ipſe ī tali materia ſibi q̄nq̄ ptraſadicat

Ad pnci- pale argu- mentum.

Distinctio vicesima ſexta.

Winc de pro- prietatibꝝ r̄c.

Poſtq̄ m̄gr tra- crauit de noībus q̄ de exiſtētibꝝ in diuīs dicunt. hic incipit tractare de pprie- tariibꝝ quibus h̄moi nomī imponunt. Et diuīdū i duas ptes. Nā pmo trateſ de ppe ppriſ. Sc̄do de coibꝝ appropatiſ. di. xxvi. ibi. Preterea pſiderari optet. Prima i duas. q̄ primo trateſ de pprietatibꝝ pſonas pſtu- tuſtibꝝ. Sc̄do de pprietatibꝝ nō pſtruſtibꝝ. pſonas tñ inexiſtibꝝ. di. xxvij. ibi. Preterea pſiderari optet q̄ nō tm̄ tres. Prima i duas.

q̄ primo trateſ de noībus pprietatum pſo- naliū ſim ſe. Secūdo videt nomīa pprieta- tum ad nomīa personarū compare. diſtin- ctione. xxvij. ibi. Hic potest queri. Prima i duas. Nā primo oſcēdit quomō hoc nomē hypostasis eſt in diuīs admittendū. Secūdo assignat nomīa pprietatum hypostases conſtituentū. ibi. Jam de pprietatibꝝ. Iſta i duas. quia primo assignat triuſ diuīnū personarū treſ conſtituentas pprietates. He- cundo circa pprium filiū t ſpirituſlanci mo- uet quaqđ dubitationes. ibi. Hic queritur quomodo. Prima i duas. q̄ primo oſten- dit quot ſunt h̄moi pprietates. Secūdo oſ- dit quid ſunt. Primo em oſtentit q̄ nume- raliter ſunt treſ. Secūdo oſtentit q̄ genera- liter ſeu q̄tum ad modum generis ſunt rela- tiones. ibi. Quo circa. Sequit illa pars. Hic querit r̄c. vbi primo magiſter mouet cir- ca proprieṭatē ſiliq̄ vnam queſtione. Secūdo immeſtate adiungit ſuā reſpoſtione. ibi. Sed magna eſt diſtantia. Et hec i duas. Nam primo ſuā reſpoſtione magiſter reci- tat inq̄tum tangit pprium ipſius filiū. Se- cundo virtutē eius reſpoſtione adaptat inq̄tum tangit pprium ſp̄lanci. ibi. Tra etiam de ſp̄lanci. Et iſta ſecūda diuīdūt in treſ partes. q̄ primo oſcēdit in quo ſenſu ſp̄lanci. pprie appellamus donū. Secūdo in quo ſenſu ipm proprie nominam ſpi- riſtū ſp̄lanci. Et tercio remouet quoqđ dām di- ctum quod veritati videſ eſſe p̄trariū. Secūda ibi. Hic queri ſolet r̄c. Tercia ibi. Quidā tamē putant. Circa iſta. xxvi. diſtincti- onē quero.

Drum pſone diuīne relationibꝝ di- ſtinguatur. Et videſ q̄ nō. q̄ in- diuīdū ſubſtātie nō oſtituit relatio- ne. Sed ſim Dama. li. iij. ca. vi. pſone impor- tam diuīdū i genere ſubſtātie. Cotra. il- lud quo diuīne pſone multiplicant illo diſt- guuntur. ſed ſim Boetii in libro de trini. cen- tia continet vnitatē. t relatio multiplicat trini- tate. ergo r̄c. Nic quattro ſunt vidēda ra- tione quattro opinionū. que ceteris preter- missis ab antiquis tempibꝝ fuerū ſolēno- res i illa materia. Primo iſiḡ vidēduz eſt. vtq̄ pſone diuīne diſtinguātur absolute. Se- cundo vtrū diſtinguātur origine. Tercio vtrū diſtinguātur diuīna relatione. Et q̄ to dato q̄ ſic. vtrū cum tribus ſuppoſitiſ ſu- relatiue diſtinctis ſit dare vnu ſuppoſitū ab ſolūtūm.

Quādū ſcūmū;

Artic^s Quātūz ad primūz

Litteris psonae diuine distinguantur absolute sic pcedā. Primo em̄ ostēdā q̄ i diuis nō sūtria supposita p̄prietatibꝫ absolue disticta. et adducā i diui opinonē linconici. cū suis motiua. et rindelō ad ea. **H**ecdo oīdā q̄ diue psonae nō distinguunt modis absoluti. q̄s qdā appellat modos h̄ndi pfectioꝫ. et recitab̄ opimoz opposita cū suis motiua. tipis rindelō p̄blosic. Om̄e qd̄ sic schz q̄ ipm̄ i quolibet est melius q̄ nō ipm̄. hoc dicit pfectioꝫ simplr. Sed om̄e absoluto formaliter exis i diuis ētale q̄ ipm̄ i quolibet est melius q̄ nō ipm̄. ut patrꝫ p Ansel. monologion. xv. iū si diuine psonae distinguunt p̄prietatibꝫ absoluſtis. tūc aliq pfectioꝫ simplr est i quilibet perso na q̄ nō ēt̄ alia. et sic cuiuslibet diuine psonae deſiceret due pfectioꝫ simplr quibus alie due psonae ab ipsa differeret. quod nō solū est ptra fidē. verūtā ptra vera ph̄iam. et sp̄aliter ptra Aristo. v. metaph. et om̄en. ibide. ca. de pfectioꝫ 2. et cto. **P**. si nō om̄is absolute pfectio eset in qualibet diuina psona. tun c major perfectio et bonitas eset in tribus psonis q̄ i una tm̄. q̄ in libro. de trini. negat Aug. tanq̄ deuīu a ca tholica veritate. **P**. si diuine persone ēent proprietatibus absolutis ab iūicē distincte. tunc vel nulla diuina psona eset productibꝫ. vel natura diuina eset mirabilis. consequens q̄zum ad vtrāq̄ sui partē est impossibile. ergo et antecedē. sequitur pbo. q̄ om̄is natura i qua forma absoluta innascit ex reali productioꝫ. illa natura necessario mirat. sed si aliq psona diuina absolute p̄prietate consti tuta pducere. tūc i natura diuina p realē pductionē forma absoluta innascere. illa for ma q̄ psona pducta constuit. vel q̄ psona diuina nō pducere. vel natura diuina muta bitur. **P**. talis absolute p̄prietas p̄pata ad cēntiam inciō h̄rē rōem acris vel potēcie. q̄z quicq̄ aliq duo absolute sūt sil. optz qvñ h̄cāt rōez act⁹. et alter rōez potēcie. **H**z h̄moi psonal p̄prietas nō p̄t h̄rē tali p̄patōera tionē potēcie. q̄z tunc nō possit dare ipsi perso ne esse incōicabile sine psonale. Nec essentia p̄t habere rōez potēcie respectu h̄moi propri etatis. q̄z ipsa est purus actus et infinit⁹ clau dens in se necessario oīm rationē actualitatis et psequens nō potest cape esse ab aliquo alio actu. **H**ed p̄trariū istius opinionis probat linconici. et sui sequaces. et rōes eoz ut

plurimū probat. q̄ psonae diuine nō distinguā tur relatione. et psequens reputat se probasse q̄ distinguant principiis absolutis. **A**rguunt igit̄ primo sic. **O**is relatio p̄supponit an se illud qd̄ refert h̄moi relatione. sed essentia diuina nō refert. quia ipsum suppositū referatur. ergo diuina relatio non constituit nec di stinguunt suppositū. sed p̄supponit ipm̄ esse di stinctū. **P**. oīs relatio realis p̄supponit rea lez distinctiōem extremer. ideo em̄ fm̄ ph̄m idētitas nō est relato realis. q̄ ei extrema nō sunt realiter distincta. sed relationes diuines sunt relationes reales. ergo p̄supponit sua extrema. sc̄ ipsa supposita realiter esse distincta. et per psequens nō distingue ea. quia quod p̄sup ponitur ab aliquo hoc nō innascitur ab eo.

P. si virtute generationis in esse genito. si lūs constitueret filiatione. tūc nō magis ge neraret filius q̄ pater. **N**is ē falso. q̄z tānce dēs. fālitas p̄ntis patet. pbatio p̄ntie. q̄z per generationē nō minus generanti acquirentur proprietas ad aliquid q̄s acquirat filio. **E**rigit fili⁹ ex hoc dicit gigni. q̄z p generationis sibi ac q̄rē filiatio. eadē rōne p̄ generare. q̄z sibi per generationē acq̄ris p̄nitas. **P**. relatio ori ginis i suo immediato fūdamēto nō fundat nisi mediāte actu origis. cū igit̄ suppositorū sit agere. q̄ om̄is relatio originis p̄supponit suppositū ex cui⁹ actu innascit talis relatio. et psequens p̄mordialiter nec cōstituit suppo sitū nec distinguuit. **P**. formale distictiū suppositi ēfm̄ se incōicabile. s̄z nec filiatō nec p̄nitas ēfm̄ se formaliter incōicabile. maior p̄z. q̄z si formale cōstitutiū suppositū nō eset incōicabile. nec suppositū eset qd̄ incōicabile. mi noz pbat. q̄z si filiatō seu p̄nitas eset forma incōicabilis. aut hoc eset inq̄zum relationēs sūt. aut inq̄zum filiatio et p̄nitas sūt. aut in q̄zum relationes diuines sūt. Nō p̄mo mō. q̄z tūc nulla relatio eset cōicabilis. et sic nec in creaturā iūenrent relationes silez. Nec sedo mō q̄z tūc i nulla natura possint iūeniri plures filiatōes aut p̄nitas. Nec tertio mō. q̄z tūc cōis spiratio cū sit diuina relatio nō eset cōica bilis. qd̄ est falso. cū filio cōicel. **E**t p̄fir mat. quia si prima psona in diuis prius sp̄i raslet q̄z genuit. tunc sp̄i rasantē om̄unicasset vim generatiā cum respectu p̄posito ad ge neratōem. et p̄ns p̄nitas fuisset cōicabilis. **P**. qn̄ aliquis actus antecedit aliquē termi ni. tuc antecedit om̄e illud qd̄ sil naturalē ē cū illo termio. **H**z generare qd̄ est actus psonae prime antecedit filiationē que ex ipso iūnascit.

Lōfirmat

- Et etiam aenecit primitate. cum relationes opposite sint sive natura et naturali intelligentia. ut dicitur in predictam ceteris. quod primas non constitueret suppositum generale. sed plupponit ipsum constitutum. **P**ropter si ratio dinae constitueret suppositum. aut hoc faceret ut pater ad eentiam. et ut sic quod transit in eentiam. ratio non constitueret sed suba. aut ut pater ad oppositum. et hoc non. quod sic non habet modum inexistens. sed habet modum adcessendi. principium autem constitutum inexistit ei quod constituit. **P**ropter arguit quod modernus sic. Natura excellenterissima dicitur suppositari suppositatione excellentissima. sed suppositario absolute est excellentior relativa. quod secundum. **P**ropter supposita substantia tebet suppositari principiis substantiis. sed diuina supposita sunt supposita subtilia. quod tamen. **P**ropter perfectum suppositum dicitur per principium sui generis. sed dinum suppositum est perfectissimum et subtilia. quod suum constitutum principium non potest esse ratio. **P**ropter suppositari per principium alterius generis in natura suppositata arguit imperfectum. sicut per accidens tibi quod suppositum est subtilia. unde ut dicitur si natura humana est simpliciter perfecta. a supposito dino non posset suppositari. sed in natura diuina nulla est imperfectio. quod non poterit suppositari per principium alterius generis. puta per relationem. **C**ontra illas quatuor rationes Fraciscus de Mayronis assertit esse insolubiles. quod dicunt eas certe credentes. propter quod dimititur eas insolutas. quod quis conclusionem teneat non videat. **S**ed mihi videtur quod ille cum predictis suis sint contra veritatem. et sparsiter contra exprias sententias et auctores. quas adducunt iteratio istius quoniam articulo. ergo ad ipsas per ordinem respondet. **A**d primam igitur dictum quod maior est falsa non solum in diuis. veruetia in creaturis. quod illud quod refert est ipsum relationem. **S**icut ergo albedo non plupponit an se ipsum relationem. sed constituit ipsum in esse albedo. sic ipsa ratio non plupponit an se ipsum relationem. sed constituit ipsum in esse relationem. **A**d secundum dictum quod aliqd plupponere alterius potest intelligi duplum. Uno modo quod plupponit pcedat et sit prius eo quod plupponit. sicut domus plupponit fundamentum. Alio modo quod impossibile sit plupponere esse sine plupponito. quod ex sua natura requirit illum. quis quod etiam affterat secundum illud. sicut rationale plupponit esse hominem. quis sit eius principium constitutum. quod impossibile est esse rationale non existere hominem. et illo modo relationes diuinae plupponunt sua extrema realiter esse distincta. quis vere sint principia illarum distinctionis. sed non plupponunt ea primo modo. **A**d tertium nego sequentiem. ad probationem di-
- co. quod quis in creaturis relatio realis acquiratur in generate. hoc enim est impossibile in prima persona diuina. quod ex ipso et talis persona est immaterialis et omnino prima. impossibile est quod paternitas vel aliquod aliud reale in ipsa sit productum vel acquisitione. **D**ato enim per impossibile quod pone diuine absolutis proprietatibus constituerent et distinguarent. adhuc filiatione acquirerent in supposito genito. in patre vero paternitas nec possit esse coicata. nec producta. nec acquisita. eo quod oia illa repugnat pone omnino prima in diuis. **A**d quartum dictum quod quis maior alio modo sit vera in creaturis. id diuis tam et ubi actus originis et relatio originis sunt idem realiter. ibi unum illo non respicit mediatus vel immediatus ipsum fundamentum nisi secundum nosmodum intelligendi. **E**adem enim res ut habet modum inexistens proprietatis. constituit personam patris. et ut sic dicitur proprietas personalis. et eadem res ut habet modum erumpentis originis dicitur generatione. sed ut est ratio referenda productus ad productum dicitur relatio. Ex quo patet quod maior illa sub eo sensu sub quod accipit est falsa. **A**d quinto dico ad minorem dictum et quod punctionem est quod primas in diuis est incoicabilis. non inquantum est relatio. aut inquantum paternitas. aut inquantum diuina personalitas. sed inquantum diuina paternitas inquantum diuine personae proprietatis. Sic enim forma subtilis sortis est incoicabilis. non tamen inquantum est subtilia. nec inquantum substantia humana. sed inquantum forma subtilis sortis. sic secundum. Et eodem modo secundum est filiatione quod est proprietas filii. et de spiratione passiva. quod est proprietas spiritualis. **A**d affirmacionem dico quod plupponit est impossibile. et id non est mirum si ad ipsum sequitur impossibile. **A**d vi. secundum quod sicut superius patuit. in diuis nec eam nec post. nec prius nec posterius. et minor est falsa. quod generare non aenecit filiationem. quod simultaneum sunt. nec per diuinam primitatem. **A**d vii. secundum quod relatio dinae constituit suppositum ut est personalis proprietatis. quod ut sic secundum nosmodum in intelligibili inexistit. sed distinguere suppositum constitutum ut pater ad oppositum. **A**d viii. secundum quod est prima et illis quas Fraciscus de Mayronis reputat insolubiles secundum quod plupponit personaliter et dinae eentientia. tunc minor est falsa. quod plupponit absolute tollit eentientia unitatem. et id est plausibiliter supposita in eadem natura. tunc absoluta suppositaria magis dicitur imperfectum. quod perfectum. eo quod ad talium absolute suppositorum manifestum est in triplicite natura. sic quod arguit dina per imperfectum quod eentia diuina sunt natura in tribus personis non diuidis nec triplicantur. sic eodem modo

- Ad 9** attestat dñm pfectō i suppositiōz dñm ē esse
relatiā et nō absolutā. **Ad. ix.** dñm q sicut
dñm supposita includit subaz sive naturaz
dñmā. sic erā relatiōz. tū nō solū debet dici
supposita subalia. sed etiā p̄p̄re supposita re
lativa. **Ad. x.** dñm q̄ maior nō ē vera nisi il
lud pfectissimū suppositū cērvnū tm̄ i vna na
tura. q̄ si multiplicāl supposita. nēce est eoz
pncipia p̄stutiuia mltipliicari. q̄ si fuerit suba
lia r̄aboluta. natura nccio nūeraq̄ qd̄ i dñis
ponere deuinz ē a catholica fide. **Ad. xi.** dñz
q̄ maior nō ē vna. maxie si illb̄ pncipiū alteri
generis nō sit accēns. nec facit p̄p̄z cū natura
sī fin totā suā realitatē trālit in naturā. tū enū
la ip̄fectōz argui i natura supposita. Et qd̄
assumit p̄ sīlī de accēntibz i natura humana i
xpo. cū hoc qd̄ nō ē sile etiā nō est vez. q̄ nec
accidēs supponit. sī a suo obiecto recipit. nec
natura huana a xbo ē supposita sed assumi
pta. **Ad. xii.** H̄c dico q̄ dñm supposita nō sūt
disticta p̄ modos absoluotos. q̄ oē qd̄ adueit
supposito iā p̄stituto ē sibi accēntale i adueci
cū. q̄ si dñm p̄pone p̄stitutuim̄ p̄ modos absolu
tos. tūc relatiōes dñmē adueniret suppositi
tāq̄ aduecīcie accēntales. qd̄ ē impossibile. cū
i deo nihil accidētale possit poni. **P.** positis
talibz modis. aut supposita p̄stituta sūt ab
soluta aut relativa. **S.** p̄mo mō tūc oēs rōes
q̄ adduxi ē pcedēcē opinionē eq̄ sunt ē illā.
S. scđ mō. tūc isti modi quibz p̄sona p̄sti
tuim̄ nō erūt absoluoti sī simplē relatiū. qd̄ ē
3 te. **P.** si p̄sona p̄stitutuim̄ p̄ modos absolu
tos. aut i dñis erūt realis xpo. aut nulla di
stinctio. q̄ tales modi nō possent p̄sonas di
stingueri p̄ compatiōē ad oppositū cū non
sunt relatiū sī mere absoluoti. nec p̄ p̄tationē
ad eēntiā. q̄ tales modi p̄pati ad eēntiā. aut
totalē trāseut i eēntiā. tūc nō poterit esse ma
ior distinctio fm̄ tales modis q̄ fm̄ eēntiā i q̄
nulla ē distinctio nisi fm̄ heretism̄ arriana. aut
tales modi nō trāseut i eēntiā sed ē distiguūt
eēntiē. tūc cū tales modi sunt absoluoti. nec
sario faciēt p̄positiōz cū eēntiā. **P.** tales mo
di aut differēt solo nūero. aut specie. Nō pri
ma mō. q̄ nec i relationibz. nec i absoluotis plu
ra solo nūero dñmā p̄nt eēi dñis. Nec scđ
mō. q̄ ea q̄ differēt sp̄cēi ipsiis repugnat cē si
mul ē codē necessario sūt opposita. sed isti mo
dis repugnarēt esse i eadem p̄sona. q̄ p̄ tales
modos p̄sona ab in uicē essent distincte. Nec
tamē possent tales modi esse oppositi nisi op
positiōe relatiua. que tamē ab ipsiis p̄scundit.
sīz dicātur modi simplē absoluoti. In dñis

em̄ nec p̄t esse p̄traria oppositio. nec p̄tradi
ctoria nec p̄uatua inter pncipia p̄stitutiua.
q̄r̄ om̄i tali oppositōe ip̄ vnu oppositor̄ est
pfectus et aliez impfectus. In solis em̄ re
latiūs oppositiis ipsa opposita p̄nt ē forma
liter eque pfecta. **S.** ec̄ quidā subtilis do
ctor qui. iij. suo quolz. q. viij. artic. iij. t̄ sīlī in
q̄nibus suis sup̄ p̄dicamenta ponit tres dñi
nas p̄sonas p̄stitu p̄ tres modos absoluotos
Isti autē modi sūt esse naturaliter. esse intelle
ctualiter et esse amabilitē. Per primū p̄stū
tūf p̄sona patris. p̄ sec̄dū p̄sona filij. t̄ p̄ter
tūn p̄sona sp̄sylaneti. Et illos modos absolu
tos dicit esse īmediatū fūdamētū dñmaz
relationē. Et illud p̄bat sic. Opposita ī codē
fm̄ idē simul essēnt p̄nt. sed i dñis sūt rela
tiones oppositae. vt recta fides tenet. q̄ h̄moi
relatiōes nō p̄nt īmediate fūdari in dñmaz
eēntiā fin idē. sed fm̄ distinctos modos iam
dictos. **P.** habitudo semp̄ ē distinctioz. ita
q̄ distinctio p̄telligit habitudinē. sed oīs rela
tio dicit habitudinē. q̄ distinctio relatiue op
positiōis p̄p̄xit aliā distinctionē ē i fūdamēto.
P. vbiq̄z sūt relatiōes reales optet eē di
stinctiōem i fūdamēto eaz. q̄ relatio p̄ sit re
alis nō habet a relationē sibi opposita. sed sī
habet a fūdamēto relationēs oppositae. ppter
qd̄ relatiū q̄ dicunt fm̄ rationē vere sūt op
posita relatiue. relatiōes tñ eoz nō sūt reales. co
q̄ nō sit realis distinctio i fūdamēto. sed i dñ
is sūt relations reales. q̄ zc̄. **P.** vbiq̄z
ē origo. ibi ē pncipiū i terminō originis. sed i dñ
is ē vera origo i relatio. nec p̄t eē pncipiūz
nec terminus originis. ergo eēntia dñmā erūt
pncipiū i terminō originis. Hoc autē eēntiā nō
potest competere. nisi i essentia sit aliq̄ dñier
sificatio. q̄r̄ i essentia nō diversificata cē pnc
ipiū i terminō huius originis. cū essentia sit in
qualibz p̄sona. ipsa essentia i qualibz p̄sona
h̄ret rationē pncipiū i terminō. qd̄ nō ē dicēdū.
q̄ i eēntia erūt aliq̄ distinctio modoz fm̄ quaz
ipsa dñ pncipiū i terminō. **E**t addit ille do
ctor q̄ illi modi p̄sonales nō sūt modi pfectio
nis sicut sūt modi attributales. sed sūt modi
habēti pfectioē. Endē em̄ pfectio q̄ habet i
p̄naturalē. habet i filio i t̄ellectualē. t̄ i sp̄u
sc̄to amabilitē. **S.** illud nō valz. q̄r̄ sicut oīm
trū dñmaz p̄sonaz ē eadē natura. idē intelle
ctus. t̄ idem amor. p̄t amor sumis absolute
sic omnū trūz p̄sonarū est idem modus el
sendi naturaliter. intellectualiter et amabilitē.
Forte diceat q̄ illud nō valet. quia paterna
naturaliter non est ab alio. sed filius naturaliter ē

Additio
eiusdem

Cōtra Ja
cobū.

Instantia

Jac. x. vi
ter. 3. q. 13.
q. 7. ar. 4

Solutio

ab alio. q̄ nō erit idem modus patris et filij.
Réndo q̄ ec ab alio et nō esse ab alio nō sūt modi ab soluti et quibus ille doctor loq̄ proponit. sed sunt modi relativi cū sint modi originis. ppter qd̄ instatia nō est ad ppositum.

2 **P**. si psone diuine differt p h̄moi modos absolutos. tūc psone diuine nō coegeret se mutuo necio. q̄ nō ē faltū. q̄ eadē necessitate q̄ filius nō pot esse sine patre. et sp̄sūcū sine vtro q̄. eadē cīrātū fm̄ dicta sc̄iō p̄ nō pot eē sine filio. nec filius et p̄ sine sp̄sūcū. p̄na p̄bat. q̄ quis eēntia intellectualis et amabilis co exigat aliquid qd̄ ē naturalis. q̄ intellectus et amor p̄supponit naturā. tñ ēē naturalis non coegerit necessario eē intellectualis v̄l ēē amabiliter sed abstrahit ab vtro. **P**. null⁹ mod⁹ eēn tialis ē īstitutu⁹ diuine psone. q̄ modi essentiales sunt cōes trib⁹ psonis. sed eē naturalis et intellectualis et amabilis sūt modi eēntiales. q̄ sequūcū diuina eēntia i q̄libet diuina perso na. ḡ tc. **P**. tūc fil⁹ nō ēē naturalis. nec p̄ eēt intellectualis. q̄ p̄ modos īstitutios psone ab inuicē distingunt. **A**d p̄mū ḡ predici doctoris motiu⁹ ddm. q̄ quis i codē fūdato finito opposita simul eē nō possint. i fūdato tñ infinito simul p̄nt eē opposita. maxime loquēdo de oppositis relativis. de q̄bō loq̄ mur in pposito. ḡ tc. **A**d sc̄dm ddm q̄ habito realis i creaturis ē distinctioz q̄ p̄supponit eē distincta. eo q̄ relatōes habitudis realis i creaturis cū sint opposite et fundamētu⁹ si nitū requirat distincta fūdamēto. h̄z hitudo reais in diuina h̄ns infinitu⁹ fūdamēto nō p̄supponit distincta. sed distincta supposita īstituit ī codē indistincto fūdamēto. **A**d tertiu nego maiorē. nisi loq̄ris de fūdamēto finito et limitato qle nō ēē diuis. **A**d pbatōem dico q̄ non ēē sile de relatōib⁹ fm̄ rōem. q̄ fūdamētu⁹ eaz ē finitu⁹ et limitatu⁹. nec etiā secū afferunt distinctionē extremon⁹ q̄ p̄ h̄moi relatōes sūt īstituta. Etia i pbatōe fūlū assumūt. q̄ p̄ relatio sit vera res nō h̄z ab eo ad qd̄ ē. se d ab eo i quo est. nec h̄z realitatē a fūdamēto relatōis opposite. vt. i. patebit. **A**d quartū dicēdu⁹ ad maioreg eēntia diuina ē p̄ncipiu⁹ et termin⁹ originis. nō tñ vt diuis modis absolutis dīngit. h̄z vt alteri et alteri respectui est iūcta. nā vt i psone pris ē iūcta p̄nitati. sic est p̄ncipiu⁹ originis. h̄z vt i psone filij ē iūcta filiatio ni. est terminus originis.

Solutio**Ad 1****Ad 2****Ad 3****Ad 4**

Articls 2 Quantus ad secun

dū. vtz psone diuine distinguit origine. dicē dū q̄ psone diuine nō īstitutu⁹ p̄ origies fm̄ q̄ origies sūt. q̄ illō d̄ aliqd̄ psonalis īstitutu⁹ cīntrinsecū rei īstitute. sed origies nō signifi cat ut intrisece psonis. sed significat ut actus p̄predicēs a psona in psona q̄sūa media in ter p̄ducēs et p̄ductu⁹. ppter qd̄ dicit. i. ph̄ico m̄. q̄ generatio est via i naturā. ergo tc. **P**. **2** actio notionalis considerata p̄ modū actionis psonom agētis nō īstituit. q̄ notionale age re p̄supponit suppositale eē. cū supposito sit agere. vt p̄z. i. metaph. sed origo i diuis puta generatio vel spiratio vt i p̄ducēte. ēactio p̄ducētis. ḡ vt sic nō īstituit psona etiā. **G**. **3** Opio op strariū istius tenet quidā doctores. tñ p̄bāt sic. Fundamētu⁹ diuinaz relationuz sunt actus origis. sed relatōes p̄supponit suū su damētu⁹. ergo relatōes nō īstituit ut relatōes sed ut origines. **P**. qñ aliquid plura sūt i aliquo quodā ordine. si illud qd̄ p̄lūt qd̄ illoz. tūc īstitutu⁹ p̄mo. vt p̄z de p̄nititie et īstitutu⁹ spirativa i patre. sed filiatio et generari insunt filio. et generari i eo p̄cedit filiationē. ḡ psona filij formaliter īstituit p̄ ipm̄ generari. **P**. exquo suppositu⁹ diuini est relativu⁹ et relatione īstitutu⁹. ḡ illud qd̄ magis significat p̄ modū relatōis magis h̄z rōez īstitutu⁹ diuina psona. sed generare seu quicq̄ alii act⁹ origis magis videt significare relationē q̄ p̄nititas seu filiatio. q̄ actus origis significante relatōem actualē. paternitas vero significat relationē hitu⁹. **A**llud p̄ qd̄ aliqd̄ h̄z esse. et sine quo nō pot intelligi. illo videt īstituti i esse. sed fili⁹ h̄z esse p̄ ipm̄ generari. et sine ipo nō potest intelligi esse. ergo tc. **P**. Damas. lib. i. ca. i. ait. q̄ in diuis omnia sunt communia. ppter generationē. ingeneratōem et p̄cessione. **P**. Sed illud stare nō pot. q̄ isti doctores q̄ has ratōes faciūt met̄cedūt suppositu⁹ diuiniū cū ēē relativu⁹ et īstitutu⁹ relatōe eo mō q̄ efficiens ut relatio exprim̄t. sed planū ē q̄ relatōes diuine magis et efficacius exprim̄t noib⁹ p̄prietatū. puta paternitate vel filiatōe q̄ no mib⁹ originū. quia dato q̄ albedo et dealbari ēēt idem realiter. adhuc tamē res illa effica cius exprimeret ut qualitas est nomine albedinis q̄ p̄ ipm̄ dealbari. sic in pposito. **A**d **Solutio** primū ḡ dicēdūm q̄ maior nō est vera. quia cum agere p̄supponat esse. ergo quis in diuis nec sit prius nec posterius. tñ fm̄ nostrū modū intelligēdi actus originis p̄supponit psona originatē īstitutā paterna p̄prietate. cum qua simultaneo filius īstitutis filiatiōe ppter

- Ad 2** mutuā coērigētiā relatiū q̄ est patris ad filiū. et eodem modo de spūlēto. ut sup̄ deduci
di. i. i. solutōe. iij. argumēti. **¶ Ad scđz dōm**
q̄ minor nō ē vera. q̄ generari & filiatio in di-
uis sunt idē realiter. nec vnu p̄cedit alterz ni-
si s̄m nost̄ modū intelligēdi. **¶ Ad tertiuz**
dicēdū q̄ minor est falsa. q̄ relatio magis for-
malē significat noīe paternitat̄. q̄ p̄ h̄ q̄ ē ge-
nerare. **¶ Ad quartū dicēdū q̄ filiū h̄z ē eō forma**
liter filiatiōe. et iō non p̄t intelligi sine ea. ipso
aut generari h̄z ē quasi efficiēt̄. puta p̄ mo-
du cuiusdā fluxus & emanatōis p̄cedentis a
generare iōm genitū. q̄ si minor accipit̄ debi-
tes sub maiori. magis p̄babit q̄ filius s̄tenu-
tur ipsa filiatione q̄ ipso generari. q̄ r̄c. **¶ Ad**
quintū dicēdū q̄ q̄ actus origis sūt idē reali cū
ppueratibus psonalibus. ideo Damas. & qn̄
q̄ etiā alijs sancti doctores m̄ agis curantes te-
rei veritate q̄ de sermonis ppuerate vnu acci-
puit pro altero.

Articul⁹ 3 Quātu⁹ ad tertiu⁹
p̄ncipale. vt psonē diuine distinguat̄ diuina
relationē. Dicēdū sicut etiā als supiūs dictū
est. q̄ diuine psonē p̄stituūt & ab inuicē distin-
guunt̄ trībus relationib⁹. puta paternitate.
filiatione. & passiua spiratoe sive processione.
q̄ uis appropriate loquēdo pdicte tres noti-
ones psonas p̄stutuāt vt p̄prietates sunt. di-
stinguāt ante vt relationes sunt. Paternitas
em vt p̄prietas inūcōicabilit̄ est i patre. et iō
parte i ēse in cōmunicabili p̄stituti i intellectu
ali natura. sc̄ diuina. quod est ēse personale.
sed eadem paternitas vt relatio p̄cise respi-
cit suu⁹ oppositū. & video vt sic distinguit ab op-
posito. **¶ Et videt q̄ hec sit intēcio setō⁹ do-**
cōz Aug. l. & ceteroz. & sp̄aliter anselmi i li-
de p̄cessione spūlēacti. vbi sic ait. Hec itaqz. l.
relatio diuina sola causa pluralitatis i reo est
vt pater & filius & spūlēctū dicit̄ nō possunt de-
inuicem. sed alijs sint ad inuicē. Et ibidem ca.
q̄. ait. q̄ i diuinis omnia sunt vnum vbi nō ob-
niat relationis oppositio. Et ca. p. ait. q̄ impossibile
est inuenire i fide christiana vna p-
sonā distinguitur ab alia nisi p relationes ori-
giūs. Et in fine illius libri concludit. q̄ toti-
lunt homines quot sunt persone humanae. q̄
psonē humanae distinguitur ppueratibus p-
sonalibus absolutis. in diuinis tamē nō sūt
totē quot persone. quia q̄ deus relative di-
citur ad deū facit psonarum distinctionē.
¶ Item Boetius de trinitate ait. Eentiā cō-

tinet vnitatē. relatio multiplicat trinitatem.
Item Ans. de incarnationē verbi ex intēcio e-
disputat oīra quēdam qui psonas diuinas di-
git differre per absolute. sic dices. Tu ponis
tres psonas absolute differre. aut ergo ponis
oīs tres deū aut nō. Si sic. tūc si ponis per
sonas absolute. necesse est vt ponas tres deūs.
Si dicas q̄ non est necesse illas tres per-
sonas esse tres deūs. quia iste tres res simul
sunt vnu deus. ergo singula quelibet diuina
persona nō est deus. sed ex tribus rebus p̄sti-
tūt vnu deus. quod imp̄u⁹ est dicere. q̄
tunc erūt tres res vnu deus. & non quelibet
est deus. Et idem est de intēcio augustinī
sup illud ps̄. Infelix sum in limo profudi.
Ibi em dicit August. hāc regulam generali-
ter esse tenēdam i sancta trinitate. q̄ psonē in
omni eo quo ad se dicitur sunt indistincte plo-
naliiter. **¶ Hic ratōibus non insisto. q̄ ratō-**
ones humane hāc cōclusionē attingunt. q̄
nis i diuina sancta trinitate supposita: necesse
est nos dicere psonaz p̄stitutōem & distictōz
solutiōi p̄petratib⁹ relatiūs. Si em fieret p̄n-
cipia abolutis nec possem̄ saluare diuine cen-
**tie vnitatē. nec psonē diuine cōmodā simplici-
tate. q̄ om̄e q̄d s̄tate ex plurib⁹ absolutis di-
noscit esse p̄posituz. Hola em relatio est que
nihil aggregat sup suum fundamētu. et ideo
cū suo fundamētu posita. simplicitati nū fūda-
menti i nullo penitus derogat. **¶ Sed oīra**
predicta est opinio p̄positini. qui ponit q̄ psonē
ne diuinenō cōstituātū relatione nec disti-
guātū. Dicit em q̄ persone diuine distingua-
tur se totis. q̄a ens simpliciter simplex a quo-
cūq̄ distinguitur. seroto distinguitur. sed psonē
ne diuina est ens simpliciter simplex. **¶ Si**
pater p̄ aliquid distingueret a filio. & p̄ aliquid
veniret cū eo. tūc suppositu⁹ patris nō esset
summe simplex. sed oīs ē fallū. oītia patr̄
q̄i quocūq̄ ē aliquid & aliquid aliquo mō videt̄
ēe p̄positū. **¶ Illud de cui⁹ formalē est p̄**
se & ad se ēse. hoc nō p̄t p̄stitui formaliter re-
latōe. sed de ratione cuiuscūq̄ suppositi est p̄
se ēse. & p̄sequēs ad se ēē. q̄ sic dicit aug.
vij. de trini. ca. iij. Om̄e q̄d subsistit ad sejōm
subsistit. ergo illud q̄d p̄ se ē h̄ ad se ēē videt̄.
Maior etiā patr̄. q̄i relatio det ēse ad ali-
ud. si daret ad se ēse. tūc duo effect⁹ oppositi
cēnt formales effectus eiusdem forme. quod
est impossibile. **¶ Semp̄ p̄tes p̄stitutes in**
ter se prius sunt vnite q̄d aliquod totum con-
stituant. ergo paternitas prius esset vnitā es-
sentie q̄d totū suppositū patris ēt p̄stitutū.**

Opi. p̄po-
litini.

2

3

4

- Sed** ois forma effectū suū formalē cōicat ei cui p̄nigit, ergo eāntia esset pater anq̄ patris suppositū esset constitutum. **P.** si paternitas constitueret, vel hoc fieret p̄ sui p̄fectōem ad eāsentiam, vel p̄ sui vniōne ad suppositū. **Nō** primo mō ppter ea q̄ iā dicta sunt. **Nec** scđo mō, q̄ oīs vniōne p̄suppositū suavibilia, n̄ vñq̄ vnu vniibiliū constituit alterz, licet constitutere possint aliquid tertium, ergo i h̄mōi vniōe relatio non constituet sup positum sed ipm plupponet 6 constitutum. **P.** si relatio constitueret diuinū suppositū, tūc diuinū suppositū esset ens per accidēs. **Nō** ē falsum, q̄ deo nihil ē p accidēs. **Nā** p̄dūt p̄dūt p̄dūt 7 duorū p̄dicamētōrū ē ens p accidēs. **P.** illō q̄ ē sūme entitatis nō p̄t formalē constitutu illo q̄ ē mīme entitatis, sed suppositū diuinū ē sūme entitatis, et relatio ē mīme entitatis. **P.** sola subā est p̄ncipium p̄seitatis terciū modi, sed p̄seitas suppositū ē p̄seitas terciū modi. ḡ nō poterit ē ab ipsa relatiōe. **N**ātōz tūmor patet, i. posterioz. **H**z illa nō excludit, q̄a que se totis differit illa i nullō vñenit, quia sunt prima diuersa, vt p̄z, x. metaph. sed p̄sonē diuinē realiter cōuenit, ergo nō differit se totis. **A**d primū ḡ dīcēdū q̄ ens simplē simplex, quis se toto differat a q̄cunq̄ differt absolute et naturalē, nō m̄ differt se toto ab eo cuī quo vñenit ē eāntia seu natura, et differt solū p̄sonalē. **A**d secūndū q̄ ex h̄z nō p̄vicit diuinā p̄sonam includere aliqd et aliquid s̄ solū aliqd et ad aliqd, qd̄ quide ad aliquid finitā totā sua realitate trahit i naturā suē ipm qd̄ est aliquid, et p̄ sequēs nullam cuī eo faci et compositionē. **A**d terciū dīcēdū q̄ de rōne suppositū nō solū est p̄ se esse, sed etiā incōicabiliter esse, licet i ḡf suppositū diuinū ab eāsentia diuinā habeat q̄ se ē. tñ a. p̄petratē relatiua h̄z incōicabiliter ē, et p̄ sequēs talis p̄petratē poterit ē suū formalē p̄ncipiu constitutū. **A**d quartū dīcēdū q̄ nulla est portas realis i qua p̄tes h̄mōi sint vñite anq̄ totuz ex tribz sit constitutū, et deo relatio nō dat eāntie effectū suū formalē, sed h̄mōi effectū soluz dat ipsi toti supposito constituto. **E**xplū d̄ aīa rōnali q̄ nō dat i aliq̄ priori ipsi materie et rōnale, sed solū homī constituto tribuit tale tale. **A**d quī ad q̄ntū q̄ nullū sequit̄ incōuenit, si relatio cuī eāntia finitā modū stelligēdī p̄nita constitutū diuinū suppositū, ḡ tē. **A**d sextū nego p̄ntiam, ad p̄batōz dīcēdū q̄ qdditas relatiua compata ad diuinā eāntia nō manet finitā p̄p̄riā realitate diuinē eāntie

2 distinctā, sed trāsit penit̄ i ipaz, ppter qd̄ cōstitutū ex relatōe et eāntia nō erit ens per accidēs. **A**d septimū dīcēdū q̄ illa q̄ vñenit 2 Ad 7 ē omni eāntitate p̄fecta, n̄cō oportet q̄ eāntia p̄ncipia formaliter constitutua q̄ sunt eāntia ad inūcē distinctiua dicāt mīmaz eāntitatē, tō patet maiorez et falsam, q̄ diuinā supposita vñenit ē omni eāntitate dicēte realiter p̄fectiōnē cuī quodlibet diuinū suppositū sit simplē p̄fectū, eo q̄ sit verus deus. **A**d octauū di 8 Ad 8 cēdū q̄ licet relatio nō sit p̄ncipiu illi p̄seitaz tñ ē p̄ncipiu incōicabilitatis, et q̄ incōicabilitas ē de rōne formalē cuiuslibz suppositū singularē, id posu h̄mōi p̄petras relatiua ēē forma le p̄ncipiu suppositū dīni formalē constitutū

Article 4

Quātū ad quartū

p̄ncipale dāto q̄ dīna supposita differat dīna relatiōe, cuī tribz suppositū relatiue distinctiū da revnū suppositū absolutū, sic p̄cedā. **P**roponā zclōm vñaz vere catholīcā. **E**tterio so ph̄lmatibz illi p̄ opī, m̄debo. **Q**uo ad p̄mū dīcēdū q̄ dīni suppositū absolutū cuī tribz suppositū relatiuis, q̄z tale suppositū vel distinguere tur ab aliq̄ tribz, et ponere numerz cuīz eis et tunc esset quaternitas p̄sonaz, quod est et rōneuz et ab ecclēsia zdemnatū, vt patz extra de summa trini, et fide catholica, firmiter credimus, ca. damnamus, vñ nō ponere numerum cum eis, sed idētificaretur cuilibet eoz, sed hoc est impossibile. **P**rimo q̄z de ratōe suppositū est q̄ sit incōicabile, ḡ si vñu absolutū suppositū tribz suppositū relatiuis cōter idētificaretur, tunc suppositū cēt cōicabile et incōicabile. **H**oc q̄z q̄libet dīna p̄sona cēt p̄sona absoluta et p̄sona relatiua. **T**ercio q̄z fm̄ Rich. iiij. de trī. c. xx. p̄ nomē p̄sonenūq̄z telli ḡt nīl vñ aliq̄ solū ab oībz aliq̄ singulārē p̄petratē distinctō, ḡ si eāntia cēt p̄sona absoluta, tunc a p̄sonis pris et filiis et sp̄us et necessario cēt distinctō. **Q**uarto q̄z idētificare suppositū si generaret et generaret, quia patre generatē ppter idētitatē quā haberet cum patre ipm generaret p̄ se, et filio genito etiāz ipm generatē et idētitatē quā haberet cum filio. **N**ec valerit si dāt instātia de diuinā eāntia que est eadem i tribz, et tamē nec generat nec generatur nec procedit, vt patuit superias. **Q**uia origo in diuinis repugnat essentie solutio tāz p̄ncipio quod, nō autē repugnat p̄sonē.

Instantia

4

Golutio

Latra ista
ēpi. ponē
cū vnum
suppositū
abolutū
cū mīo rei
latius 2
forme ēm̄ nec cōuenit generare nec generari.
sed psona competit vtrūq;. **S**ed p̄trariūz
istius antiquitus aliqui temuerūt. Et p̄baſ
sic. **D**is natura singularis induila ī ſe z diui
ſa ab om̄i alia ēentia h̄z rōnem psona. essentia
diuina est h̄moi. ḡ tc. **L**ū iḡl ipsa sit res ab
ſoluta. ḡ in diuīa erit perſona abſoluta. **P**.
actio ſemp̄ eſt ſuppoſiti tanḡ perſe agentis.
vt patet. i. de anima. vbi p̄phus negat actionē
eff̄ etiam ab ip̄la anima humana vt eſt for
ma homis. **A**it em̄ q̄ ſi quis dixerit animaz
intelligere. dicit ea teper vel edificare. **P**atet
etiam eadem maior. i. metaph. **S**ed diuine
ēentie competitor p̄ ſe creare. ve dicunt catholi
ci doctores. ergo tc. **P**. ſicut daf̄ ſuppoſi
tum relatiuūz ppter actiones notionales. ſic
dabitur ſuppoſitū abſolutūz ppter actiones
essentialies. ſed intelligere z velle ſunt actioſes
essentialies. ergo tc. **P**. om̄is paſſio pueni
ens indifferēt pluribus puenit eis p aliquid
om̄ne ipſis cui primo puenit. vt pat. i. po
ſtenoz. ſed ſubſttere per ſe puenit tribus dū
unis ſuppoſitiōnib⁹ ſuuniter z idifferēt. ergo
puenit eis p aliquid ipſis cōe. cū iḡl om̄e cō
mune ī diuīa ſit abſolutū. ḡ erit aliquid cōe
abſolutū p ſe ſubſtſe ī diuīa. et p ſequens
perſona abſoluta. **P**. intelligere fm̄ noſtrū
modū intelligēdi cū ſit abſolutum pcedit
om̄ne relatiuū ī diuīa. ſed intelligere ē actus
ſuppoſiti. ergo tc. **P**. actus dicēdi prefup
ponit psonam dicētem. que ſi eſſet relatiua.
cū relatiua ſimil ſe ponāt. tūc actus dicēdi p̄
ſupponeret psonam dicta. z ſic eſſet dicta an
q̄ dicere. quod eſt imposſibile. **P**. ab infe
riori. pcedēdo ad ſupiuſ tenet ēntia facta cū
exclusōe. bñ em̄ ſequit. vn⁹ ſolus h̄o currit. ḡ
vn⁹ ſolus aſal currit. ḡ cū psona ſit qđ ſupiuſ
ad deū. ſequit. vn⁹ ſolus deū creat. ḡ vna ſola
pſona creat. hoc aut̄ nō p̄t intelligi de aliqua
perſona relatiua. qđ nec ſolus paternec ſolus
filii nec ſolus ſpūſtūs creat. ḡ intelliget de p
ſona abſoluta. **P**. Aug. vñ. te tri. ciiij. di
cit. Dis res ad ſeipaz eſtit. quāto maḡ de?.
ſed ad ſeipaz nō ſubſtituit niſ ſuppoſitū abſo
lutū. ḡ tc. **P**. niſil p̄tinēs ad pfectiōem et
actu alitatē debet diuine ēentie te negari. h̄z ſu
ſttere p ſe attēſtatur actualitatē z pfectiōi. er
go diuine ēentia p ſe ſubſtſet. et per ſequens
erit ſuppoſitū. **P**. illud videt eēi deo qđ vlt
ois intellectus ſcipit naturalis. h̄z oēs philo
ſophātes tam iudei q̄ geriles intellexerūt in
diuīa eſte vnum ſuppoſitū abſolutū. ergo tc.
II. **P**. illud qđ competitor ſubſtātis ſepatis ſo

ne ſue pfectiōis. hoc maximē videt deo p̄petere
cū maxime ſit ſepatus. ſed fm̄ p̄fm. iij. de aia
z. vñ. meth. i ſepaſ a materia nō diſſert qđ qđ
e ab eo cui⁹ eſt. ſiue nō diſſert ſuppoſitū a na
tura. quia quidditas ſepata ſeipſa eſt ſuppo
ſitū. ergo z eſtentia diuina ſeipſa eſt ſuppo
ſitū. **P**. illud ſtare nō potest. qđ cū ſuppo
ſitū inq̄tū ſuppoſitū dicit incoicabile ſubſi
ſtētia. ḡ ſi natura diuina de ſe eſſet ſuppoſitū. ſe
queret inccio qđ ſuppoſira patris z filij z ſpūſ
ſeti nō cēt de. quia diuina natura ipſis p̄ne
nire nō poſſet. cū fm̄ p̄pū ſuum ſuppoſitūz
haberet incoicabile ſubſiſtētū. **P**. Ad p̄
mū iḡl dōm qđ maior nō eſt vera. qđ ſi eēi ve
ra. tūc natura humana ī xpo eēi pſona. z p̄ ſe
sequiā eēt due pſone ī chroſto. **T**e ſi eſſet ve
ra tūc natura huīus lapidis eſſer perſona. qđ
eſt falſum. cum nō ſit intellectualis natura.
Ite ad ratōem pſone nō ſolum requiriſt qđ ſit
diuila ab om̄i alia ēentia. ſed etiam qđ ſit di
ſtincta ab om̄i alia perſona. h̄z ēentia diuina nō
eſt diuila nec diſtincta a plonis p̄ris z filij z
ſpūſſeti. **P**. Ad ſeipaz dōm qđ creare dī p̄petere
dine ēentie. nō qđ ſibi p̄petat circuſcripti plonis
p̄ris z filij z ſpūſſeti. h̄z eo qđ oībo trib⁹ ſuuenit
inq̄tū vna cōe ſuuenit ēentia. tales em̄ ac⁹
qui in dīniter om̄nes ſuuenit tribus diuīis plonis
dicū ſuuenire deo fm̄ qđ tens eſt. z culibet p̄
ſone inq̄tū deus ē. ḡ tc. **P**. Ad terciū dōm
qđ ppter actōem abſolutā nō optet dare ī di
uīis ſuppoſitū abſolutū. ſed ſuſſit dare vna
natura abſolutā. qđ fm̄ le ſe ſine in otanōe ali
cul⁹ ſuſſit. ſeipaz ſuuenit ſeipaz ſuuenit
ſuppoſitū ſuuenit. **P**. Ad. viij. dōm qđ maior
nō eſt vera vbi illa actio ſuuenit pluribus qđ
tm̄ vni cōe ſuuenit p alrezy ſed ſubſtſere cōne
nit filio p patre. z ſpūſſan̄to p patrem z filiū
z deo nō oportet qđ ſubſtſere ipſis inſit p qđ
dam altez om̄ne iſtis tribus. Etiam poſſet
dici qđ ſubſtſere primo ſuuenit patri poſſitate
origini. **P**. Ad qntū dōm. qđ mod⁹ n̄r intelli
gēdi ſepaſ ſe pfectiōi. nullū em̄ intelligere in di
uīis p̄ ſe eſſet qđ nō ſit a perſona relatiua. cū p̄ ſu
mu ſubſtſere diuīnū ſuuenit pducat. qđ qđ
intelligere a p̄tēcēdi ſe ſuuenit. **P**. Ad. vi. dōm
qđ q̄libet catholic⁹ h̄z ſoluere bargu
metū. quia p ip̄z expreſſe q̄uis ſophiſtice co
cludit. qđ filius qui eſt perſona dicta nō eſt a
patre. cum perſona patris ſit relatiua. Etio di
co conformiter ad p̄cedētia qđ perſona dicens.
actus dicēdi. et perſona dicta ſunt quārum ad
rem penitus ſimil. z non eſt in ipſis antecedē
tio niſi fm̄ noſtrū modūm intelligēdi. **P**. Ad. vii.

Latra op̄i
niōem

Solutio
Ad

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Ad 7

- Ad 8** septimū dicendū. q̄ qn̄ sup̄ multiplicat̄ ī se
rioz. tūc nō tenet p̄ntia ab inferiori ad superi
us cū exclusione. Si en̄ plura, aīalia essent ī
vno solo homine, falsa ēt sequētia. vnuſ ſo
lus hō currit. ergo vnuſ ſolū aīal currit. dico
igit̄ p̄fona ēt ſup̄ius respectu dei. tñ q̄ hoc
ſup̄ius multiplicat̄ in hm̄i inferiori. quia ī
vno solo deo ſunt plures perſone. ḡ r̄. Ad
octauū ddm. q̄ Auguſtū non accipit ibi exiſte
re ſine ſubſiſte. p̄ ſubſiſte ſuppoſitali. quia
multe ſunt res q̄n̄ nō ſunt ſuppoſita. Nō vi
deſ ḡ alind p̄ illa verba velle Aug. niſi q̄ hoc
nomē den̄ fm̄ q̄ hm̄i nō dicit relative ſed
absolute. Ad nonū dicendū q̄ cēntia diuina
ſubſiſte p̄ ſe. nō tñ ſepaſum pſonalibꝫ a trib⁹
pſonis. ſed vno eſſe cū pſonis. ſed vno eſſe cū pſonis. Ad. r. dicendū q̄ intelligēt
nō ſem̄ credēdū eſt. vt pz. iij. phicor. t̄ mari
me ſuppoſit̄ ſuppoſit̄. ſuppoſit̄ quoꝫ ſe h̄ ocul⁹
noſtri intellectus ſicut oculus noctue ad lu
cē ſolis. vt pz. q̄. metz. Nihil em̄ phibet que
dā falsa. p̄babiliora eſſe quibusdā ver. vt di
ciſ. i. topicoꝫ. Vñ ſi naturalis rationis iudi
cio ſimpliſtellemus inniti. nūq̄ poneſemus
in diuiniſ pſonariū realeſ trinitateſ. ſicut nec
gētiles nec iudei poſuerūt. Ad vndecimū
dicendū q̄ quiſ hoc pfectioň ſit q̄ ſuppoſi
tu nō differat a natura. nō tñ eſt pfectioň q̄
vnū ſolum ſuppoſitū ſit vnuſ nature. pfecti
or en̄ eſſet natura ſi ipſa indiuiſa t̄ penitus in
diuina; plura haberet ſuppoſita. q̄b̄ tñ oī
bus ipſa realiter eſt idē. Illud igit̄ qđ pfectio
niſ eſt in ſubſtatijs ſeparatiſ pfecti. Quenit eēn
tie diuine. quia ipſa idētificat tribus ſuppoſi
tiſ realiter diſtictis. i. quib⁹ tñ ipſa mīmēnu
merat. Etia posſet dici q̄ minor nō eſt vera.
q̄: citra deū nō eſt aliq̄ natura cui ſuppoſitū
nō addat aliqd ſup ipſam. t̄ p̄ ſuſ diſſerat
ea. Ad argumen̄ principale dicendū q̄ pſo
na diuina quiſ poſſit dici indiuiſuſ ſube
rōne nature q̄ vere eſt ſuba. eſt tñ relatiua ra
tione principiū pſtitutiuſ.
- Ad pnci
pale argu
mentum.**

Distinctio vicesima ſeptima.

Dic queri po
test r̄. Mgr̄ in iſta diſ. xxvij.
zpat noīa p̄prietati noīo pſo
nar. Et duo facit. Nā primo oñdit quo no
mina p̄prietati ſe habeant ad noīa pſonalia.
Hcdo dat quādā regulā ordinatę pſerenda
tā noīa ſubalia q̄ nomia noſionalia. ibi. Et

hic eſt aduertēda. Prima in duas. Nā pmo
oñdit quo p̄prietates ſignificant̄ noībus p
ſonalibꝫ. Hcdo quo p̄ ſcrunt̄ qn̄q̄ nomibꝫ
nō p̄prie pſonalibꝫ ſed pſonalibꝫ equipol
lēbit. ibi. Dic nō eſt p̄termitrēdū. Prima
in tres fīm q̄ primo circa hm̄i noīa queſtio
nē mouet. Hcdo ad moīa queſtione r̄ndet.
Tercio r̄nſionē declarādo veritatē inten̄tia p
mouet. Hcda ibi. Ad quod ſine. Tercia ibi.
Nectū nobis videt. Et hec ſi duas. q̄ primo
iſta materia declarat quasdaꝫ p̄poſitiones.
Hcdo p̄prijſ vocabulis noīat diſtinctuas
relatōes. Hcda ibi. Relatio h̄ uō r̄. Tūc
ſequit̄ illa ps. Ethicē aduertēda. Et diuidit
in tres p̄tes. Primo em̄ ponit regulā genera
lē circa noīa ſignificatiā tam ſubam q̄ noīo
nē. Hcdo ratione h̄ ſigule mouet inciden
tē queſtione. Et terciū ſubinfert q̄ntis ſolu
tionē. Hcda ibi. Hic querit cū dicit. Ad qđ
dicimus. Circa iſta diſtinctionē. xxvij. q̄
ro hanc queſtione.

Duū tot debeam̄ poneſe res eē ſi diu
nis quot ponim̄ ſrelatōes. Exiſ
tēt q̄ ſic. q̄ ſuppliſtato ſiſtori mī
tiplicat̄ ſup p̄uis. ſed relatio realis ī inferiori re
ſpectu h̄i ſquod ē res. ḡ q̄t̄ies multiplicat̄ re
alis relatio totiens multiplicat̄ vera res. t̄ p̄
ſuſ tot eruit in diuiniſ vereres quoſ ſunt ibi re
ales ſrelatōes. Cōtra. in diuiniſ non p̄ eēni
ſi trinitas rex. ſed ſrelatōes reales in diuiniſ ſunt
plures trib⁹. ḡ nō ſunt in diuiniſ tot res eſt ſunt
ibi ſrelatōes reales. Hic ſunt q̄t̄uoſ vide
da. Primo em̄ videſdū eſt q̄ ſunt reales ſrelatōes in diuiniſ. Hcdo vñ ſint tot vere
res q̄ ſunt ſrelatōes. Tercio vñ hm̄i ſrela
tōes ſint posteriores aciōiſ noſionalibꝫ.
Et q̄rto vñ verbū dicas eēntial' vel noſi
onaliter in diuiniſ. Deoib⁹ em̄ iſtis mḡ vide
tur inquirere in illa. xxvij. diſtinctōe.

Quantū ad primū Articlo 1

quot ſint reales ſrelatōes in diuiniſ. ē aduertē
dū q̄ in diuiniſ ē diuina inter noīos. ſrelatōes
z p̄prietates. Omne em̄ illud illud dicit noīo qđ
pſonal diuina notificat ita q̄ nō eſt cōe trib⁹.
Relatio aut̄ quo pſona ad terminū realē rea
liter refert. Proprietas ſo dicas quo pſona ī
eſſe incōcibiliſuſ p̄prio z pſonali ſtituit.
Et ideo qn̄q̄ ſunt noīos. q̄ p̄ notificat pa
ternitate z innascibilitate z ſpiratōe actua. q̄
dicit cōiſ noīo. q̄ p̄ cādem notificat etiā ſu
us. cū ipſa ſit vna ſimpliſ i p̄e z i filio. filius

¶ Hoc p̄ter cōdem Notio nō notificat filiatōe. et sp̄i-
ritus nō notificat sola spiratoe passua. Pro-
prierates v̄o sunt t̄m tres. Nā cū psonas i cē-
psonali ɔstituāt. et psonae diuisi sunt t̄mmodo
tres. sequit q̄ p̄prietates diuisi sunt t̄mmodo
tres. s. paternitas. filiatio et passua spiratio.
¶ Relatōes v̄o reales sūt q̄ttuor. q̄z q̄libet re-
lativa oppositio duas requirit relatōes. sed i
diuisi sunt t̄m due relative oppositōes reales.
vna qua p̄r opponit filio et ecouerso. et alia q̄
pater et filius opponit sp̄usancō et ecouerso.
ergo erunt i diuisi t̄m quartuor relatōes reales
2 **¶** P̄ i diuinis nō sunt in trilece relatōes rea-
les nisi origi. quo supposito arguo sic. Que-
libet origo requirit duas relatōes reales. q̄z
alia est relatio realis; qua producēt ad
productū. et alia qua productū referit ad pro-
duces. Sed i diuinis sunt due vere et pfecte ori-
gines. s. verbatio sine verbī generatio. et pces-
sio sine sp̄usacti productio. ḡ erunt ibi q̄ttuor
reales relatōes. s. primitas. filiatio. actua spi-
ratio. et passua spiratio. **¶** P̄ ois illa relatō ē
realis que haber fundamenū reale et terminū
realem. sed quelibet predictarum relationū ē
h̄mōi. ḡ tc.

Artic⁹ 2

Quātūad secundū

p̄ncipale. vtz i diuinis sint totū res q̄t sunt re-
latōes. dico q̄ ille q̄ttuor relatōes diuine nō
sunt q̄ttuor res. sed sunt tres res t̄m. q̄z nō p̄nt
esse plures res i diuinis q̄z sunt psonae. s. psonam
modo sunt tres. vt tener fides catholica. ḡ t̄m
modo erunt tres res i diuinis. Maior pater. q̄a
si i diuinis essent plures res q̄z persone. tunc ne
cessario i aliqua diuinaz psonarum cēnt plu-
res res ab inuicem realiter differentes. quod ē
impossibile. quia talis psona nō ēt vere sim-
plex. **¶** Sed forte dicēt q̄ ille plures res nō
sunt absolute s. mere relatōes. ideo nō terrogat
summe simplicitati. q̄z sicut relatio cuz diuina
cēntia i eadem psona nō terrogat simplicitati
sic nec relatio cuz relatōe. **¶** R̄ndeo q̄ ois mul-
titudo rez realiter d̄rītiū in eadem psona vi-
tel terrogare summe simplicitati. qd̄ aut addi-
tur de cēntia et relatōe nō est simile. quia essen-
tia diuina et relatio nō sunt due res sed una t̄m
Nulla em̄ realis differētia est inter cēntia di-
uina et relatōes. sicut infra patebit. **¶** P̄ pau-
ciores res essent i sp̄usancō q̄z i patre et filio.
quia si ɔmuniis notio esset alia res a paterni-
tate ut est i patre. et filiatōne ut est i filio. tūc
p̄ter cēntiam diuinā essent duces i patre. p̄i

Instantia

Solutio

ta paternitas et ɔmuniis notio. et eodem mo-
do de filio. sed in sp̄usancō eēt solum passua
spiratio. et sic sp̄usancō esset simplicior pa-
tre et filio. quod est impiū confiteri. **¶** P̄ om-
nia in diuinis sunt idē vbi nō obuiat relatio-
nis oppositio. vt patuit p Ansel. i q̄one prece-
deri. sed ɔmuniis notio nec paternitati nec fi-
liatōi opponiſt relatiue. **¶** Sed forte diceur
q̄ eadem ratōe nec paternitas nec filiatōo di-
ferrēt a spiratoe passua. quia ad ipsaz nō ha-
bet oppositōem relatiua. **¶** R̄ndeo q̄ pater
nitas et filiatōo q̄uis nō opponit directe spi-
rationi passua. tamē indirekte ei opponitur
vt patuit sp̄us. sed paternitas et filiatōo nec
directe nec indirekte opponitur spiratoi acti-
ue sive ɔmuniis notioi. **¶** Et paternitas et pas-
sua spiratio ɔstituit distincta supposita rea-
liter ad seiuicēz opposita. et fili filiatōo et pas-
sua spiratio. sed communis notio nō ɔstituit
suppositū distinctū a suppositis constitutis
p paternitatē et filiatōem. sed est i patre et filio
nō vt duo sūt. sed vt vnu principiū sp̄usanc-
ti sunt. **¶** Et illa est intentio doctoris nostri
i illa distinctiōe. cum ait q̄ aliud habet rela-
tio q̄ sit relatio et q̄ sit res. q̄z q̄ sit relatio ha-
bet p illud ad quod est. puta a termino seu p
terminū ad quē referit. q̄z vt sic nēcō discernit
oppositionē. et p̄ sequēs distinctōem. et ideo
fm̄ duplēcē oppositionē originis quaz ponim
mus i diuinis psonis nēce habem⁹. s̄tteri quat-
tuor relatōes. Sed q̄ sit res habet ab eo in q̄
est. et ideo cōis spiratio in patre nō poterit ee
alia res a paternitate. cū sit i eodem immedi-
ato sūdamēto cuz ea. s. i supposito patris. nec
poterit ee alia res a filiatōe. cū sit i eodem sup-
posito filii cum ea. q̄uis sit alia relatio q̄z pa-
ternitas vel filiatōo. quia refertur ad aliu ter-
minū. puta ad sp̄usancō ad quem nec re-
ferit paternitas nec filiatōo. **¶** Sed ɔtra ista
multipliciter incedit. **¶** Primo em̄ sunt aliq̄
qui arguūt ɔtra clusionē in se. **¶** Secundo
sunt alij tenētes ɔclusionē. arguūt tamē ɔtra
iā dictā doctoris declarationē. **¶** Primi argu-
unt sic. Sicut nō potest ponit aliquid reale sive
absolutū sive relatiuū n̄i ponit res. sic nō
potest ponit d̄rītia realis n̄i ponit d̄rītia rei.
Hed vt iaz dictū est quattuor sunt reales re-
lationes i diuinis. ergo quattuor erunt res. **¶** P̄.
sicut si habet due relationes fm̄ rationē distin-
cte ad rem rōis. ita se habet due relationes rea-
les realiter distincte ad rem realiter dictam.
sed impossibile est ponere duas relationes di-
stinctas fm̄ rationē. qn̄ ponātur due res rōis.

Instantia

Solutio

Egidius.

Cōtra ista

Alexander
de marcia
augustin.

z

Probatio
minoris.

Cotra egi-
diūm.

3. **P.** q̄n aliqua dūo sūt eadē alicui ter-
cio oī mō realitatē tūc sunt idez inter se oī mō
realitatē. sed p̄nitatis & filiatio fīm p̄dictā po-
sitionē sūnt idē cōi notioni oī mō realitatē pu-
ta reabsoluta & re relata. ḡ inter se ne poterūt
differēre re absoluta nec relata. qđ est inconue-
niens. qz tūc pater nullā distinctionē habet
4. a filio. **P.** q̄ncūqz aliqua sic se habent ut
supius & inferius. tūc multipli catō inferioris:
necō multiplicat & supius. sed res ē qđ supi-
us ad relationē. ḡ tot erūt res quōt relationē.
5. **P.** astud posse argui sic. Si quattuor re-
lations diuine non essent quattuor res. hoc
maxime eēt p̄ tanto q̄ cōis notio non differēt
realiter a p̄nitate & filiatōe. qz te alijs tribus
pater & differēt. Sed hoc nō obstat. qđ p̄t
p̄bari primo sic. **P.** Illa q̄ non p̄t conueni-
re eide respectu eiusdē nō sūnt idē realiter. sed
cōis notio & p̄nitatis nō p̄t p̄uenire patrū re-
spectu eiusdē. qz p̄nitatis p̄petit sibi respectu fi-
lij & cōis notio respectu sp̄issati. ḡ nō p̄t esse
idē realiter ad min⁹ re relata. **P.** sicut se ha-
bet p̄nititas ad filiationē. sic se h̄z cōis notio
ad passiūam spirationē. ḡ p̄mutatim sic se ha-
bebit paternitas ad om̄inē notionem sicut se
habet filiatio ad passiūam spirationē. sed filia-
tio & passiūa spiratio sūnt due res. ḡ paterni-
tas et cōis notio erunt due res. **P.** genera-
tio actiua ē alia res ab actiua p̄cessione. ḡ pa-
ternitas erit alia res a om̄inē notione. p̄sequ-
tia patet. qz sicut generatio actiua est realiter
idē quod p̄nititas. sic p̄cessio actiua est realit
idē quod cōis notio. a ncedēs probat. qz due
passiones seu illa que se h̄nt ad modū duas
passionēs immediate non possunt esse ab una
actione. sed generatio passiūa que est a gene-
ratio actiua. & p̄cessio passiūa que est a p̄
cessione actiua sunt due emanatiōes passiūe.
ḡ generatio actiua p̄cessio passiūa. nō pos-
sunt ēē vna actio. & p̄ consequens nec vna res.
4. **P.** impossibile est ēē eandē relationem pro-
ducētis & producti. etiam dato q̄ idē sit pro-
ducēns & productū respectu diuersorū. sed fi-
liatio est relatio producti. et om̄inē notio ē
relatio p̄ducētis. ḡ videt q̄ in filio cōis notio
& filiatio differēt realiter. **P.** Cedo & tra mo-
dū declarādi doctoris nostri arguūt quidaz
sic. Cum dicis & relatio habet & sit res a fun-
damento in quo est. vel p̄ fundamentū intel-
ligis diuinā essentiā. vel diuinū suppositū.
Nō p̄mū. q̄nia tūc om̄ne diuinē relationē
essent vna res nūero. cū diuinā cōntia sit pe-
nitus vna. Nec secundū. qz p̄incipiūm con-

stitutiū nō habet & sit res ab eo qđ consti-
tu. sed fīm terclarūa p̄prietas cōstituit suppo-
sitū. ergo ex ipso supposito nō habet & sit res.

P. etiam in creaturis sup eadē fundamen-
to puta in eadē albedine respectu tamē diuer-
sorū fundat similitudo & dissimilitudo. q̄ disi-
ferēt realiter. **P.** Sed istis nō obstatib⁹ p̄di-
cam tenet cōclusionē. eo q̄ magis & formis nōz alef.

Cotra opi-
cationē. Et qz totū pondus in
hoc differt q̄ ipsi intūtū p̄bare & om̄inis no-
tio differat a p̄nitate ut est in p̄. & a filiatio-
ne ne est in filio. tanqz res a re. i&ḡ oppositū il-
lūs arguo sic. **P.** Illa q̄ de seūnūcē p̄dicat p̄
dicationē idētice nō p̄t differēre sic res a re. I&
cōis notio p̄dicat idētice i p̄re d̄ ipsa p̄nitate
& i filio de ipsa filiatōe. ḡ n̄ differt ab eis sicut
res a re. **P.** Maior p̄z. qz ei⁹ oppositū impli-
cat & dicitōz. qz tūc cōnt idē & nō cōnt idē. minorē p̄
bo. qz oe qđ p̄dicat de p̄re d̄ iñis idētice. p̄di-
cat etiā de p̄nitate d̄ iñis idētice. I& cōis no-
tio p̄dicat de p̄re idētice. ḡ & de p̄nitate. nōz
p̄z. p̄bo maiorē. qz q̄ncūqz aliqd p̄dicat idētice
de aliqz termino & crete lūpto qđ nō p̄dicat de
eo abstracte lūpto. ille termino & cretus erit ali
quid aggregatū. & deficit necessario a summa
simplicitate. sed quelibet diuina p̄sona ē sum
me simplicitatis. ḡ quicqđ p̄dicat idētice de
quacūqz diuina p̄sona sub termino & creto p̄
lata. de eiusdē termini & creti abstracto p̄di-
cat. Et eadē modo argui de filiatione. **P.** z
Si cōis notio & paternitas in p̄sona patris di-
cerent plures res realiter differēt. tūc in vna
& eadē p̄sona diuina cōnt formaliter plura sup-
posita. & sequēs ē impossible. ḡ & a ncedēs. p̄
bo p̄nitiam. qz res distincta quenō est alicui
inherēs necessario est suppositū p̄ se si ab alte-
ro miraculo nō sustentat. Sed om̄inis no-
tio fīm te ēē res distincta. & non in heret alicui.
qua non est accidēs. nec sustentat miraculo
se sicut natura humana a & bo. qz intrinsece i
diuinis quicqđ est naturaliter est. ergo fīm p̄s-
titō. tua cōis notio de se erit suppositū forma
lit p̄ter suppositū p̄is. qđ ē impossible. **P.** s̄
noe expētē multitūdīn ē rez diuinā tenet
q̄libet catholico adorare dēū. sed null⁹ dū ad-
rat sub q̄ternatiōis noīe s̄. solū s̄ noīe trinita-
tis. ḡ q̄ttuo: relationēs diuini sūt q̄ttuo: res.
P. Ad p̄mū ergo adductū & cloēd dōm. q̄
p̄nitatē & om̄inē notionē dicere duas relati-
ones reales potest dupl̄ intelligi. Uno mō p̄
intrinsece dicant duas realitatis. Alio mō ex-
trinsece & & notatīne. Primo mō ē faltus iel-
lectus. qz intrinsece sūnt vna & eadē realitas

Solutio
Ad.

penitus indinisa. et sub hoc sensu maior illius rationis est vera. sed minor est falsa. qz i diuis nō sunt illo modo quattuor relationes reales q intrinsece dicat quattuor realitates. **H**ec cūdō mō est verus intellectus. eo q p̄mitas & cōis notio extrinsece coexistit duos terminos realiter distinctos. ratione quoq; vere dicuntur due relationes reales realitate extrinseca. **S**unt enim reales realitate intrinseca. qzuis nō realitate distincta. eo q illud a quo dicunt habeat h̄mōi realitatē sit penitus vna res & indistincta. **E**t sub hoc sensu maior est falsa. qz nō operat q vbi ponit d̄mā realis realitate extrinseca q ibi ponant plures res distincte intrinsece.

Ad 2. **A**d scdm p̄t p̄ idē. qz nō auincit ex h̄mī nisi q ponit due res intrinsece denotantes ipsos terminos. extrinsece aut̄ h̄mōi relationes. maxime si tales relationes simul se p̄cipant in eodem diuino supposito. **E**tia p̄cessus ambabz p̄missis nō plus p̄cluditur nisi q nō p̄nt dari due relationes realiter distincte nisi den̄t due res. & hoc nō est p̄tra p̄positio nostr̄. qz nō ponimus cōem notionē & paternitatem esse duas relationes realiter distinctas. licet ponamus q sint due relationes reales ratione duorum res alium terminoz. **A**d tertium dicēdū q si illa maior est p̄ senora ut illi dicitur. tūc sub illa maiore acipiāt vna minore infallibilē & cōcludam p̄positū nostrū. & p̄positū illius qd̄ ipsi intēdūt. **D**icam. n. sic. Illa que sunt eadē alicui tercio omni modo realitatis p̄uta re absoluta & relata. sunt idē inter se omni modo realitatis. sed cōis notio & p̄mitas sunt idē supposito p̄tis omni modo realitatē. qz nec d̄m̄ ab re absoluta nec re relata. ergo nec differunt iter se re absoluta nec re relata. **A**d formā tamē arguē dico. q aliquā esse eadem alicui entitatē relativa potest intelligi duplē. **U**no mō positiue. Alio mō primitiue. **S**i positiue bñ sequit q sint eadē inter se entitatis relativa. s̄z nō scđ mō. **V**erbi ḡra. P̄mitas & generatio actiua sunt idē relationes q ē patr̄ ad filium re relata positivae. qz ambo referunt ad eundē terminū scđ ad filium. **S**ed paternitas & filiatio sunt idē diuine cōentiōnē solū re absolute sed etiā relata. p̄uatue tñ. qz qzuis nō referant ad eundē terminū ratione cuius relationis diceret idē re relata positivae. tamē nō distinguunt relata ab essentia. cum nō habeant oppositiōes ad eam. **S**ic eodē modo paternitas & filiatio sunt idē cōuni notiori re absolute ratione diuine cōentię. & similiter sunt idē sibi re relata saltem p̄iuatiue. qz cum nullā oppositionē

habeant ad eam. nō p̄nt relatiue distinguiblē ea. **E**t si iter daret illa in statia de spiratio passiua. que cū nō opponit relatiue filiatiōi & paternitati. nō possit differri ab eis. **P**ropter ut sup̄ dictū est. qz ibi est oppositiō salte in directa. & cū hoc in nullo eodē supposito ponit spiratio passiua cum paternitate vel filiatione. si em̄ est in eodē supposito cū paternitate. diceret q nō differret a paternitate. **A**d

Instantia

Solutio.

quartū dicēdū q plurificato inferiori plifitcal sup̄ ea entitate & realitate q plurificat ipm̄ inferi. **H**ed ut iā patuit p̄les relationes exētes ē eodē diuino supposito nō plurificat qzum ad realitatē cōuenientē ipsis intrinsece & in reto. sed solū qzum ad realitatē terminoz q̄s cōnotat & coexistit. ergo ut sic exp̄lificatioē sit perioris quod est res. nō p̄cludit q relationes diuine eodē supposito exp̄tes fūt se sint plures res. sed tñmō ea q importat coexistit uerū cōnotatiue sint p̄les res. l. termi respectu quo rū h̄nt relatiua oppositionē. **A**d q̄ntū nego minorē. **A**d p̄batōz p̄ma dico q maiorē ē falsa. maxime si talia sint iē eodē supposito sim̄ pluricissimo iē nulla p̄t ē diuinas rez. **U**ndōm q ea q nō p̄nt cōuenire eidē respectu eius ē differunt realiter realitate extrinseca. nō tñ intrinseca. **A**d scdaz dōm q cōmutata pro portio p̄prietate in terminis cōstatutis. sed cōstatitas terminoz relationoz p̄prie cōsistit in eorū oppositiōe. qz oppositio terminoz cōcūt distantiā. & p̄tis cōstatitataliū terminoz. ergo ex ipsa p̄ma p̄porde nō plus habetur nisi q sicut p̄mitas & filiatio relatiue op̄ponit. sic cōis notio & passiua spiratio relatiue op̄ponit. & p̄tis ex ipsa cōmutatōē nō pl̄ debet inferri nisi q sicut p̄m̄ terminū nō op̄ponit tercio. sic scđs nō op̄ponit quarto. **C**on minorē igit̄ illius cōmutata p̄portio cōmitis fallacia figure dicitōis. quia de quāto itur ad quid. **A**d tertiam nego antēdēs. **A**d p̄bationē dico q maiorē falsa. qz ab eadem solis actione p̄nt esse multe passiones realiter differtes. **F**orte dicit q nō est simile te sole. cū sit agēs vniuersale. **E**st illud nō obstat. qz idē p̄ticularis ignis eadē sua calefactiōē & liq̄factionē causat iē cera & exp̄icationē in ligno. qz sunt due passiones realē dōntes. passiones ergo p̄nt multiplicari rōne multitudinis patientiū. stante eadem actione ratione vniuersi agēris.

Ad q̄ntū

p̄batōem.

Ad scdaz p̄batōem.

Ad 3. **A**d scdaz dōm q cōmutata pro portio p̄prietate in terminis cōstatutis. sed cōstatitas terminoz relationoz p̄prie cōsistit in eorū oppositiōe. qz oppositio terminoz cōcūt distantiā. & p̄tis cōstatitataliū terminoz. ergo ex ipsa p̄ma p̄porde nō plus habetur nisi q sicut p̄mitas & filiatio relatiue op̄ponit. sic cōis notio & passiua spiratio relatiue op̄ponit. & p̄tis ex ipsa cōmutatōē nō pl̄ debet inferri nisi q sicut p̄m̄ terminū nō op̄ponit tercio. sic scđs nō op̄ponit quarto. **C**on minorē igit̄ illius cōmutata p̄portio cōmitis fallacia figure dicitōis. quia de quāto itur ad quid. **A**d tertiam nego antēdēs. **A**d p̄bationē dico q maiorē falsa. qz ab eadem solis actione p̄nt esse multe passiones realiter differtes. **F**orte dicit q nō est simile te sole. cū sit agēs vniuersale. **E**st illud nō obstat. qz idē p̄ticularis ignis eadē sua calefactiōē & liq̄factionē causat iē cera & exp̄icationē in ligno. qz sunt due passiones realē dōntes. passiones ergo p̄nt multiplicari rōne multitudinis patientiū. stante eadem actione ratione vniuersi agēris.

Ad q̄ntū

Solutio

Ad q̄ntū

Holo rō.

Ad

Hoc doctore nostru dicendum, q; ipse in illo pposito p fundamētu intelligit diuinū suppositū, ppter quod ipse in eadē questōe dicit. q; si omnia notio esset patre et filio ut duo sunt. tunc cōmuni notio esset due res. quia esset i duo bus suppositis ut duo sunt. et; tamē vna relatio ppter unitatē sui termi. ergo ecōtra paternitas et talis notio erunt vna res. q; sunt i uno supposito. et due relationes ppter dualitatē terminoz. **A**d pbatōz dico q; pinitas ut relatio nō constituit psonā patr. s; fm nrm modū intelligēdi plupponit seipm ut pprertas patris ē et ut sic constituit. **N**ec etiā est imaginādum q; relatio habeat entitatē a supposito in quo est effectiue. quicq; dū ē patre a nulo pducit. **O**mne enī qd in patre est ī producibile et innascibile. nec etiā filiatio efficietur ē a filio. sed a patre pducit a quo pducit ipse filius. **S**ed est intelligēdu q; p rāto dicit relatio h̄ē qd res sit ab eo i quo est. q; ex sua natura haber etiā realitas resulteret in illo.

Ad 2. **A**d scđ dōm q; nō est ad ppositū illō qd adducit de similitudine fūdata i creature. q; cū creature nō sit omnino simplex. nō repugnt res distinctas eē i eodem fūdamēto creato respectu diversoz. et video dato q; similitudo et dissimilitudo dicāt diuersas res. adhuc tñ possent simul esse i eode fūdamēto creato. repugnt tñ diuersas res esse in eadez diuina psonā q; est omnino simplex.

Articls 3. **Q**uantū ad tertius
pncipale. vtz relationes diuine sint posteriores actib; notionib; satis dictū est supi⁹ dis. ix. articulo. i. **R**efūmpsi tñ ad pns ppter aliqua dicta doctorū q; postea inueni. q; illis tñ dictis vident repugnare. **D**ixi em tñ pmo q; inter paternitatem et generationem actuaz non potē ē p̄oritas ex natura rei. eo q; sint idē realiter. **H**ec dixi q; fm rōe; et fm nrm modū intelligēdi pot̄ esse ipsi p̄oritas. q; paternitas p̄iderata ut pprertas constituit psonā patr. et iō ut sic ē p̄or generatione. q; agere p supponit ē. sed p̄initas p̄iderata ut relatio ē sequit generatoz. q; fm nostre modū intelligēdi relationes origis inascit ex actib;. **H**ec p̄mū arguit qdā doctor pbās q; p̄initas et generatione actuaz differat realiter. q; qn̄ aliq; duo sic se habent q; vnu est realiter i aliquo. et reliqui est in suo opposito. illa nō sunt realiter idē. illa patet. q; q; realiter separāt nō sunt realiter idē. sed p̄initas et generatione actuaz sunt

h̄moi. q; paternitas est i patre realiter. cū p̄ ei sit formaliter pater. sed generatio actuaz est i filio. ut pbās quatuorrationib; quas addū xi supius dist. iiii. arti. ii. **P**. qn̄cung; aliq; sunt idem realiter de quoqu; pdicat vnuz. et codē vere pdicat aliud. sed p̄initas vere pdicat de diuina cēntia et nō generare. q; illa ē falsa. cēntia generat. ut supius patut di. v. articulo i. g. tc. **P**. generatio actio ē idē qd filius. g; 3 differt a p̄initate. **A**ntia p3. pbo antecedēs. q; si curse habet creatio actio ad creaturā. sic generatio actio ad filium. **I**lla p3. q; sicut creato pducit creatura. sic generatio pducit genitū si ue filius. sed creatio actio ē idē qd creature. g; generatio actio ē idē qd fili. **P**. fūdamētu 4 non ē idē cū fundato. q; nihil seipm fundat. sed generatio est fundamentū p̄initatis. q; relations productis et pducti iūp actione fūdant. **P**. qn̄cung; aliqua sic se habet qvnu 1 manet alio non manet. illa non sunt idē realiter. sed paternitas manet et generatio nō manet. ut patet in creaturis. Et dato q; in diuis semper simul maneat. hoc solum puenit ex diuina immutabilitate. et nō ex cōditione paternitatis et generatio. quia dato q; impossibile. **G**enerare trāsiret adhuc remaneret paternitas si filius pmaneret. **P**. ea que sunt diuer 6 forū generū nō sunt idē realiter. sed paternitas reducitur ad p̄dicamentū relationis. genera red p̄dicamentū actionis. g. tc. **P**. idem non est causa suūp̄s. sed generatio ē quasi causa paternitatis. q; pater est pater. q; generat. **H**ec illa nō concludūt. q; si paternitas et generatio actio differet realiter. tunc in eadem psonā patris cēnt due pprertas icōcabiles. et p̄sequens in vna psonā essent due psonalitates. quia quelibet h̄az ppreratum daret esse incoicabile. quod i diuinis est cēpsonale. **P**. si paternitas et generatio actio dif 7 feret realiter. tunc in psonā patris cēnt quatuor notiones. q; que determinante notifica ref psonā patris p̄ generatoz. sicut p̄ spiratoz actuaz seu p̄initate. **H**ec sancti doctores cōter ponū solū tres notiones i psonā patr. s; innascibilitatē. p̄initatem. et cōem notione. g. tc. **P**. inter duos simplices terminos nō p̄t essent vna relativa oppositio. et p̄ tñ ietro q; extremo nū vna tñmodo relatio realis. s; pater et filius sunt duo termini simplicissimi. g; p̄initas et generare in psonā patris sunt vna tñmodo realis relatio. cum fm verius pater ad filium tñmodo referat. **A**d p̄mū igit p3 p̄ ea q; dixi dis. ix. vbi oppositū istius minoris Adi 8 solutio

Dist. XXVIII. et. XXIX.

Ad 2 pbaui. et m̄di ad pbatōes eius. **¶ Ad scdm** dōm q̄ quis cēntia dīna n̄ generet. generatō m̄ pdicat de ea idētice n̄ munq̄ ipa p̄nitas hec ē em̄ verissima. cēntia diuina ē ipsa genera
Ad 3 tio diuina. et est ipm̄ generare diuinū. **¶ Ad** terciū nego antecedēs. **Ad** pbatōe dico. q̄ n̄ ē sile. qz creatio ē qd̄ tpale transīs i alienā na
Ad 4 turā. led generatio actio ē eterna et n̄ trāsit i alienā naturā. **¶ Ad** q̄trū nego minorē. q̄rē p̄z i creaturis trāseūte actu generatioē māet paternitas. q̄ paternitas aliud habet funda
Ad 5 mētu q̄ actu generatōis. **¶ Ad. v.** dōm q̄ si cut ex dīna immutabilitate puenit q̄ patnitias manere n̄ pōt non manēre generatioē. sic ex psonē partis simplicitate puenit q̄ p̄nitas realē differēnō p̄ ab ipsa generatōe q̄ ī pa
Ad 6 tr. **¶ Ad** sexū nego maiore. q̄ vt patebit q̄i de hoc me ḡtinger disputare. eadē res pōt ēēi diversis pdicamētis sumpta fm̄ alii et alii modū. faltū etiā assumpt. qz pdicamētū acti
Ad 7 onis q̄tū ad actiōes notionales in diuis re
ducit ad pdicamentū relatiōis. et q̄tū ad actiō
nes absolutas reducit ad subaz. Propter qd̄ dixit Boetius q̄ solū duo pdicamēta sunt in diuinis. s. substātia et relatio. **¶ Ad** septimū dōm q̄ illa causalitas est fm̄ nost̄ modū in
Cōtra egi. telligēdi qui orū haber ab his que in crea
tūs vidēmus. sed fm̄ventatē rei nulla est i di
uinis causalitas inter paternitatē et generati
onē. qz eodē pater ē pater et generas. **¶ Scđo** cū dīxi ex dīctis doctoris nostri q̄ paternitas p̄stituit psonam patris vt p̄prietas. cōtra ar
guunt quidā sic. Per idem aliqd̄ p̄stituit et
distinguit. sed fm̄ te distinguit in ordine ad
oppositū siue vt relatio est. ergo etiā p̄stituit
in ordine ad oppositū. et q̄ns constituet ut
relatio est. **¶ P.** si cur se habeat p̄prietas abso
luta ad suppositū absolutū. sic se h̄z p̄prietas
relativa ad suppositū relatiū. s. p̄prietas ab
soluta vt absoluta p̄stituit suppositū absolu
tu. q̄ relatio ut relatio cōstituit suppositū rela
tū. **¶ P.** si cōstituit vt p̄prietas. saltez sub
aliquā ratiōe p̄stituit. aut q̄ illa ratō ē absoluta
aut relativa. aut in dīnī ad absolutū et relati
ū. si p̄mo mō. tūc p̄stituit suppositū absolu
tu. si scđo mō. tūc habeat intentū ē te. qz q̄cqd̄
p̄petari relatiū suenit s̄b rōe et relativa. h̄z p̄pe
tit sibi ut relatio ē. Si tercio mō. tūc suppos
tū p̄stituit nec ēēt absolutū nec respectiū. s.
et in dīnī ad virtūg. q̄ w. **H**z nec illa cōdu
dit. qz fm̄ nost̄ modū intelligēdi eūdē ordi
nē attribuiū. aliquā vbi dīnt sola rōe quē vi
tem̄ sit ea vbi realē dīnt. **H**z i rōe creatis

vbi p̄stituēs et reserēs realē vñt. p̄prietas re
lativa p̄cedit relatōz q̄ cōstitutū referit ad al
lez. q̄ fm̄ nost̄ modū intelligēdi ī dīnī vbl̄
hec sola ratione dīnt cōcipim̄ cōndēre. puta
eadē paternitatē p̄us cōstituire vt p̄prietas ē
sēz ut tali supposito p̄prie t̄ incoicabili cōve
nit qz cōcipiam̄ cā in ordine ad oppositū siue
vt relatio ē. **¶ Ad** primū igit̄ dōm q̄ q̄zis p̄
idē ex pte rei aliqd̄ distinguat et cōstituat. n̄ tñ
fm̄ idē ex pte nostri modī intelligēdi. **¶ Ad**
scđm pater p̄ idē. q̄ q̄zis suppositū relatiū
cōstituit s̄a relatōe et vt relatio ē cōsiderando
q̄dditate seu naturā rei cōstituent. tñ illā re
cōstituentē cōcipit itellec̄t̄ nōster p̄v̄ in coicabi
liter ēēt cōstituto q̄ ērō p̄pērat̄ qz cōcipiat cā
ad ēēt siue ad aliud referri q̄ ē ratio relationis.
¶ Ad. viij. dōm q̄ itellec̄t̄ vidēs p̄ncipiū p̄st̄
tūtū suppositū relatiū. nec cōsiderat ipz s̄b
rōe absoluti. nec s̄b rōe etiā assumpt. nec sub
rōe in dīnī sub mō abnegatōis vtriusq. vt
isti in proposito accipit in dīnī. s. cōsidera
rat ipm̄ sub ratione p̄prietatis relatiue. **Dīm̄**
em̄ relatio cōsiderata vt p̄prietas determinate
inest ei cuius est p̄prietas. q̄zis tēdat ad alte
rum vt relatiua est.

Solutio.
 Ad
 Ad

Ad 3

Quātū ad quartū Articls 4
 principale. vtz s̄bū ī diuis dīcat cēntialr vel
 notiō aliter. dicēdū q̄ s̄bū dī notionalr ī di
 uis. qz illud qd̄ p̄ modū emanāt̄ se h̄z dī no
 tionalr. s. s̄bū se h̄z p̄ modū emanāt̄ et p̄cedē
 tis a s̄bātē seu dictere. q̄ w. **De h̄nō plus ad**
 p̄ns. qz materiā de s̄bō alibi intēdo tētermīa
 te p̄tractare. **¶ Ad** argumētū p̄ncipale dīzq̄ **Ad** p̄nci
 p̄z p̄ illud qd̄ dīctū est ad quartā rationē pale argu
 mentum.

¶ Distinctio vicefima octaua
 et vicefima nona.

Reterea cōsi
 terari optet. Postq̄ mḡ tracta
 uit de p̄prietatibz psonas cōsti
 tuētibz. hic tractat de p̄prietatibz psonis ī
 exētibz. Et dīvidit ī duas p̄tes. Nā primo
 tractat de hmōi eternis notiōibz. Secūdo
 incidēt̄ determinat de quibudā tpalibz rela
 tōibz. dī. xxix. ibi. **H**z. n̄. qdā noia z̄. **P**ria
 ī duas p̄tes fm̄ q̄ principaliter due sunt hu
 iusmodi notiōes psonas nō cōstūtētes. s.
 inuascibilitas et p̄mūnis notiō seu actiua sp̄i

ratio. Primo igit magister determinat de sua
seabilitate. Secundo de communis notione. dis-
tinctione. xxix. ibi. Et pterea aliud nomen
Prima in duas. quia primo tractat de proprie-
tate ingeniti. Secundo de proprietate ipsius ge-
nitri. ibi. Sciendum quoq est. Prima dou-
as. Nam primo tractat de ingenito distinctione. ibi. Il-
lud erat taceri. Prima in tres. qz primo magi-
ster ostendit q solus pater dicit ingenitus. Se-
cundo inquirit utrum solus pater dici debeat non
genitus. Tercio ostendit q innascibilitas eius
la prieras a qua pater dicit ingenitus. Se-
cunda ibi. Ideo queri solet. Tercia ibi. Si au-
tem vis scire. Nequit illa ps. Illud etiam
taceri. In qua primo removet arnianoz fallax
opinionem. Secundo mouet incidentem questio-
nem. Tercio apponit suam responsum. He-
cunda ibi. Preterea queri solet. Tercia ibi. Id
quod dicimus. Tunc sequit illa ps. Scie-
dū quoq. Et dividit in tres pres. Nam pri-
mo tangendo qualidā proprietates filii. puta q
dicit verbū. imago et sapientia genita. magi-
ster querit utrū ibi sapientia p̄dicet relatiue si
ue personaliter. Secundo ostendit q illo sen-
su sapientia accipit notion aliter siue personaliter.
Et tertio ostendit q imago qnq accipit
essentialiter. Secunda ibi. Laue lector. Ter-
cia ibi. Illud etiam scrii oportet. Nequit
tur pars illa. Et preterea aliud nomen tc. q
est principium. xxix. distinctionis. i. quia ma-
gister tractat de communis spiratione. Aequa
pater et filius in hac communis notione conve-
niunt prout sunt vnum principium spiritus
sancti. ideo magister duo facit. Quia primo
ostendit q hoc nomen principium multipliciter
dicit. Secundo respectu quorum in pro-
posito accipit. ibi. Et pater ab eterno. Et hec
in duas. Nam primo magister premittit su-
am intentionem. Secundo declarat eaz. ibi.
Omniū ergo que sunt tc. Et hec in duas. fin
q duo premisit. s. q deus est principium ad in-
tra eternaliter. et ad extra temporaliter. Ut gitur
primo probat patrem. filium. et spiritum sanctum in tempore fuisse vnum principium to-
tius universi. Secundo ostendit patrem ab eter-
no fuisse principium filii. et patrem. et filium prin-
cipium spiritus sancti. ibi. Deinde in eodem.
Et hec in tres. quia primo ostendit patrem et
filium esse vnum principium quo ad spiritus sancti productionem. Secundo ostendit hoc co-
uenire patrem et filio fin vnam cōmunez notio-
nem. Et tertio illius notioz inquirit nomi-

nalem expressionem. Secunda ibi. Ideo que-
ri solet. Tercia ibi. Si vero queritur Quid
ca istas duas distinctiones quero hanc ques-
tionem.

Tru hoc nomine principiū p compatio-
ne ad intra debet admitti i diuis.
Et videt q nō. qz vbi nō admittitur
vnū relatiuoz. nec altez debet admitti. s. p̄n-
cipiū et principiatū sūt relatiua. vt p̄z. i. phiz
oz. et p̄ncipiū fin dicta sc̄toz nō p̄preat
mittit i diuis. qz nec p̄ncipiū. **L**otra. b̄tua
Aug. dicit q pater ē principiū sine principio. et
filie ē p̄ncipiū a principio. Pretermisis multis
modis dicēdi principiū qui a pho narrat. v.
metaph. solum accipio hic principiū fin qz
tuor suos modos maxime vniuersales. puta
fin quattuor modos causales. tot em̄ modis
dicit principiū quoz causa. **I**git ad modus
distinctionis cause hec questione posset intellē-
gi de principio materiali. formalī. efficiēti et fi-
nali. De p̄mo tamē et ultimo nihil ad p̄sens.
qz te p̄mo puta. vtz aliquid materialevl qua-
si materiale sit in diuis. dicit supius dist. v.
arti. u. **D**e finali autē tei bonitate tractarevi-
te ad finem quarti libri spectare. et spectabat
ad primā distinctionē p̄mi libri. Propter qd
ibi aliqd d̄b̄ dixi. cu de fructo tractam. **A**d
p̄ns igit solū v̄rel qd de principio formalē st̄tu-
tutio. et de principio originalē p̄ductio.
Igit i hac qōne p̄mo videbil. vtz i diuis sit
principiū formalē st̄tutiuū. **S**ed o utrū i di-
uis sit principiū originalē p̄ductiuū. **E**sic rō
ne breuitas i hac lectōe sp̄chedā materiā dua-
rum distinctionū. sc̄z. xxviii. et xxix. Nam cir-
ca. xxvii. distinctionē in qua tractat de inna-
scibilitate cōmuniter inquirit de principio st̄tu-
tutio patris. Sed dist. xxix. inquit de prin-
cipio p̄ductuo in diuis.

Quātūz ad primūz *Articula 1*
vtrum in diuis sit principiū formaliter cō-
stitutiū. sic proceda. **P**rimo em̄ ostendam
q innascibilitas nō est p̄sone patris formaliter
cōstitutiua. sicut dicit quidaz. **S**ecundo q
nec p̄nitas p̄cepta vt generatiuitas est p̄s-
one patris cōstitutiua. **E**x quoq remotione pa-
tebit lucidior veritas opinio nostri doctoris
de p̄sone patris constitutione. quā in questio-
ne. p̄ime p̄cedēti recitam. **D**ico ergo p̄mo *Loco 1*
q innascibilitas nō est p̄sone patris cōstitutiua.
Quia illud quod ē formaliter positiū.
nō potest constitui principiū formaliter p̄s-

Dist. XXVIII. et. XXIX

- tiuo. sed persona patris est res formaliter positiva.
innascibilitas vero formaliter dicit priuatio patri
uitatis sive negatio eendi ab alio. q. t. **P** id quod nihil ponit et aliqd supponit non preesse
constitutum per me personam illa praez. q. quod de se ni
hil ponit et semihil constituit. et singulariter quod
supponit alterum non constitutum primum. sed innascibilitas cum sit priuatio nihil ponit. sed per
supponit subiectum seu aliquam proprietatem per
quam aueniat subiecto. **P** persona diuina cum sit formaliter relativa. in esse personali consti
tuitur relatione tali que formaliter et directe
sit relatio. sed innascibilitas solum per reducti
onem est relatio. quia priuatio non est in gene
re se. sed reducit ad genere sui habitat. Iuxta quod
aut Aug. v. de trini. c. viii. per se negatio est in eo
de predicatione i. q. est affirmatio. Et. q. elebor. q.
q. non facere intelligi facere. et oino in negatione
dictio. i. affirmatio. Et. q. de anima. rectum est in
dixi et obliqui. **P** sicut se habet spissatus
cursus ad non esse alium ab ipso. sic se habet pa
ter ad non esse ab alio. sed ad constitutionem per
sonae spissatus nihil facit quod alter non est ab ipso
et innascibilitas que in parte per se nihil dicit
nisi patrem non esse ab alio ad constitutionem perso
ne patris nihil faciet. **P** proprietas constituti
ua persona est de se formaliter incoicibilis. sed
innascibilitas et ois alia negatio sic de seno ha
bitat. sed si qua dicit habitare. hoc dicit pro
tanto. quod fundatur in ente. sic de se non dicit ali
qua unitate seu incoicabilitatem nisi ratione per
prius positiuim in quo fundatur. **P** persona forma
liter constituta principio formaliter positivo est
nobilio. et perfectio ea quod constitutum formaliter nega
tiuo. sed filius et spissatus constitutus principio
formaliter positivus. q. dato per impossibile q. perso
na prius constitutus h. principio negativo quod est
innascibilitas. tunc persona filii et spissati consti
tutes q. persona prius. q. est incoicibilis. **P** et op
positu illius et clavis est posuit unius doctor. q. dicit
suis magne fuit reputatio. Et pba sic. **P** illo formaliter persona constituit q. ab alia persona di
stinguit. sed finitam. li. i. c. h. per se prius et
spissatus sit unius et id est in generatio. gene
ratio et processio. cum igit in generatio per quam sola
per ab aliis distinguuntur id est quod innascibilitas.
et innascibilitas persona patris constituit. **P**. nobilio
per proprietatem q. est in patre persona prius con
stitutus. sed innascibilitas est nobilio patris pro
prietas. Maior p. pba minor. q. illa proprie
tas q. sic est in patre q. non potest coicari creature est
nobilio illa q. per coicari creature. sed patni
tas per coicari creature est in innascibilitas. **P**

Bonau.

persona prius aut constituit per initate. aut coi
nione. aut innascibilitate. illa praez per sufficienciam di
uisio. q. non possum intelligere in persona prius
per proprietates seu notiones. **H**ec non constituit per
initate. q. cum prius per quod generat. q. prius per
supponit generatio. sed generatio cum sit actus super
positus. q. pluperponit superpositum constitutum. n. coi
nione. q. si coi innotio superpositum constitueret. tunc
vnu. etflare superpositum ex p. et filio. cum sit utri
q. cois. q. sola innascibilitas poterit constitutere per
m. superpositum in diuis. **P** p. prietas ad digni
tatem prius primo aduenientem dñe ecclie consti
titutum primam personam in diuis. innascibilitas est huius
pertinet enim ad dignitatem q. aliqd non superpo
nat aliud a q. p. ducat. Aduenit etiam primo cen
tie diuine. q. q. rone prietas prius adesset cen
tie diuine q. innascibilitas. eadē rone ipsa filia
tio prius adesset. cum relativa sint similitudinem et
naturali intelligentia. **H**ec o. q. sum non mo
du. intelligendi est posterius filiatione. sed per coicidat fi
lio. q. i. tali non opponit filio quod sequitur filiatione
ne. q. filius est innascibilis. et p. non filius. et non filius.
q. est contradictione. **P** prima persona in diuis
est constituta prima proprietate diuina. sed innasci
bilitas est prima in diuis proprietas. Maior p.
Huius pba multipliciter. **P**rimo sic. Illud
q. est ultimum in resolutione est primum in constitutione. q. in re
solutio q. in ascibilitas est ultimum in resolutione. q. in re
solutione cum queritur ad innascibilitate stat. quia innascibile est quod a nullo alio est.
sed in paternitate non stat. q. dato q. pater esset
ab alio. non tam ppter hoc resineret esse pater
Hec sic. q. magis est de rone primi non esse
ab alio q. alius esse ab ipso. Nam p. deus
noster dicit primogenitus marie. Matth. i. et
Luce. ii. non quia post ipsum alius fuerit filius
Marie. sed q. an ipsum nullus erat. Cu
ergo innascibilitas dicat non esse ab alio. pater
itas vero dicat a esse alius. ergo ro pri
magis auenit innascibilitati q. priunitati. **T**er
cio q. sicut h. esse se habet ad coicidat esse. sic
se habet modus habendi esse ad modum coicandi
di esse. sed h. esse est prius q. cocommunicare esse
et innascibilitas que est quidam modus habendi
di esse non ab alio est ppter priunitate q. est quidam
modus coicandi esse alterum. **Q**uarto sic. Illud
q. est ratio eendi alterum est prius eo. sed innas
cibilitas est patri ratio generatio. et p. sequens
paternitatis. **H**illa maior pba dupl. **P**ri
mo sic. Sicut se habet genitus ad non generare. sed filius in
diuis q. genitus ideo non generat. q. pater in
diuis q. ingenerat q. generat. **H**ec q. sicut

Cōtra bo-
nāc.

Solutio-
Ad 1

se h̄z non spirat ad spirare. sic ingenit ad ge-
nerare. sed fili⁹ q̄z non spiratus spirat. ḡ pater
q̄z ingenit⁹ generat. **(Sed illa nō cōcludūt.**

Ad 2

q̄z sicut se h̄z negatio ad affirmationē. sic illō
quod se habet ad modū negatiōis ad illō qd̄
se habet ad modū affirmatiōis. sed negatio est
posterior affirmatiōis. vt dicit. i. topicoz. ḡ in-
nascibilitas n̄ poterit h̄re rōe⁹ p̄oris respectu
ez⁹ q̄ positivē sue affirmatiōis se habet i pso-
na patri⁹. **(Ad p̄mū i ḡ dīm⁹ q̄ dama. q̄ in-**

Ad 3

generatiōz cīrculoz quis p̄mitatē. put fūdat im-
mediate sup aucte v̄lis p̄ncipij q̄ quā plona
p̄ma cōstituit ab oībo alijs distinguit. **Tn̄ da-**

Ad 4

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Ad 7

Ad 8

Ad 9

Ad 10

Ad 11

Ad 12

Ad 13

Ad 14

Ad 15

Ad 16

Ad 17

Ad 18

Ad 19

Ad 20

Ad 21

Ad 22

Ad 23

Ad 24

Ad 25

Ad 26

Ad 27

Ad 28

Ad 29

Ad 30

Ad 31

Ad 32

Ad 33

Ad 34

Ad 35

Ad 36

Ad 37

Ad 38

Ad 39

Ad 40

Ad 41

Ad 42

Ad 43

Ad 44

Ad 45

Ad 46

Ad 47

Ad 48

Ad 49

Ad 50

Ad 51

Ad 52

Ad 53

Ad 54

Ad 55

Ad 56

Ad 57

Ad 58

Ad 59

Ad 60

Ad 61

Ad 62

Ad 63

Ad 64

Ad 65

Ad 66

Ad 67

Ad 68

Ad 69

Ad 70

Ad 71

Ad 72

Ad 73

Ad 74

Ad 75

Ad 76

Ad 77

Ad 78

Ad 79

Ad 80

Ad 81

Ad 82

Ad 83

Ad 84

Ad 85

Ad 86

Ad 87

Ad 88

Ad 89

Ad 90

Ad 91

Ad 92

Ad 93

Ad 94

Ad 95

Ad 96

Ad 97

Ad 98

Ad 99

Ad 100

Ad 101

Ad 102

Ad 103

Ad 104

Ad 105

Ad 106

Ad 107

Ad 108

Ad 109

Ad 110

Ad 111

Ad 112

Ad 113

Ad 114

Ad 115

Ad 116

Ad 117

Ad 118

Ad 119

Ad 120

Ad 121

Ad 122

Ad 123

Ad 124

Ad 125

Ad 126

Ad 127

Ad 128

Ad 129

Ad 130

Ad 131

Ad 132

Ad 133

Ad 134

Ad 135

Ad 136

Ad 137

Ad 138

Ad 139

Ad 140

Ad 141

Ad 142

Ad 143

Ad 144

Ad 145

Ad 146

Ad 147

Ad 148

Ad 149

Ad 150

Ad 151

Ad 152

Ad 153

Ad 154

Ad 155

Ad 156

Ad 157

Ad 158

Ad 159

Ad 160

Ad 161

Ad 162

Ad 163

Ad 164

Ad 165

Ad 166

Ad 167

Ad 168

Ad 169

Ad 170

Ad 171

Ad 172

Ad 173

Ad 174

Ad 175

Ad 176

Ad 177

Ad 178

Ad 179

Ad 180

Ad 181

Ad 182

Ad 183

Ad 184

Ad 185

Ad 186

Ad 187

Ad 188

Ad 189

Ad 190

Ad 191

Ad 192

Ad 193

Ad 194

Ad 195

Ad 196

Ad 197

Ad 198

Ad 199

Ad 200

Ad 201

Ad 202

Ad 203

Ad 204

Ad 205

Ad 206

Ad 207

Ad 208

Ad 209

Ad 210

Ad 211

Ad 212

Ad 213

Ad 214

Ad 215

Ad 216

Ad 217

Ad 218

Ad 219

Ad 220

Ad 221

Ad 222

Ad 223

Ad 224

Ad 225

Ad 226

Ad 227

Ad 228

Ad 229

Ad 230

Ad 231

Ad 232

Ad 233

Ad 234

Ad 235

Ad 236

Ad 237

Ad 238

Ad 239

Ad 240

Ad 241

Ad 242

Ad 243

Ad 244

Ad 245

Ad 246

Ad 247

Ad 248

Ad 249

Ad 250

Ad 251

Ad 252

Ad 253

Ad 254

Ad 255

Ad 256

Ad 257

Ad 258

Ad 259

Ad 260

Ad 261

Ad 262

Ad 263

Ad 264

Ad 265

Ad 266

Ad 267

Ad 268

Ad 269

Ad 270

Ad 271

Ad 272

Ad 273

Ad 274

Ad 275

Ad 276

Ad 277

Ad 278

Ad 279

Ad 280

Ad 281

Ad 282

Ad 283

Ad 284

Ad 285

Ad 286

Ad 287

Ad 288

Ad 289

Ad 290

Ad 291

Ad 292

Ad 293

Ad 294

Ad 295

Ad 296

Ad 297

Ad 298

Ad 299

Ad 300

Ad 301

Ad 302

Ad 303

Ad 304

Ad 305

Ad 306

Ad 307

Ad 308

Ad 309

Ad 310

Ad 311

Ad 312

Ad 313

Ad 314

Ad 315

Ad 316

Ad 317

Ad 318

Ad 319

Ad 320

Ad 321

Ad 322

Ad 323

Ad 324

Ad 325

Ad 326

Ad 327

Ad 328

Ad 329

Ad 330

Ad 331

Ad 332

Ad 333

Ad 334

Ad 335

Ad 336

Ad 337

Ad 338

Ad 339

Ad 340

Ad 341

Ad 342

Ad 343

Ad 344

Ad 345

Ad 346

Ad 347

Ad 348

Ad 349

Ad 350

Ad 351

Ad 352

Ad 353

Ad 354

Ad 355

Ad 356

Ad 357

Ad 358

Ad 359

Ad 360

Ad 361

Ad 362

Ad 363

Ad 364

Ad 365

Ad 366

Ad 367

Ad 368

Ad 369

Ad 370

Ad 371

Ad 372

Ad 373

Ad 374

Ad 375

Ad 376

Ad 377

Ad 378

Ad 379

Ad 380

Ad 381

Ad 382

Ad 383

Ad 384

Ad 385

Ad 386

Ad 387

Ad 388

Ad 389

Ad 390

Ad 391

Ad 392

Ad 393

Ad 394

Ad 395

Ad 396

Ad 397

Ad 398

Ad 399

Ad 400

Ad 401

Ad 402

Ad 403

Ad 404

Ad 405

Ad 406

Ad 407

Ad 408

Ad 409

Ad 410

Ad 411

Ad 412

Ad 413

Ad 414

Ad 415

Ad 416

Ad 417

Ad 418

Ad 419

Ad 420

Ad 421

Ad 422

Ad 423

Ad 424

Ad 425

Ad 426

Ad 427

Ad 428

Ad 429

Ad 430

Ad 431

Ad 432

Ad 433

Ad 434

Ad 435

Ad 436

Ad 437

Ad 438

Ad 439

Ad 440

Ad 441

Ad 442

Ad 443

Ad 444

Ad 445

Ad 446

Ad 447

Ad 448

Ad 449

Ad 450

Ad 451

Ad 452

Ad 453

Ad 454

Ad 455

Ad 456

Ad 457

Ad 458

Ad 459

Ad 460

Ad 461

Ad 462

Ad 463

Ad 464

Ad 465

Ad 466

Ad 467

Ad 468

Ad 469

Ad 470

Ad 471

Ad 472

Ad 473

Ad 474

Ad 475

Ad 476

Ad 477

Ad 478

Ad 479

Ad 480

Ad 481

Ad 482

Ad 483

Ad 484

Ad 485

Ad 486

Ad 487

Ad 488

Ad 489

Ad 490

Ad 491

Ad 492

Ad 493

Ad 494

Ad 495

Ad 496

Ad 497

Ad 498

Ad 499

Ad 500

Ad 501

Ad 502

Ad 503

Ad 504

Ad 505

Ad 506

Ad 507

Ad 508

Ad 509

Ad 510

Ad 511

Ad 512

Ad 513

Ad 514

Ad 515

Ad 516

Ad 517

Ad 518

Ad 519

Ad 520

Ad 521

Ad 522

Ad 523

Ad 524

Ad 525

Ad 526

Ad 527

Ad 528

Ad 529

Ad 530

Ad 531

Ad 532

Ad 533

Ad 534

Ad 535

Ad 536

Ad 537

Ad 538

Ad 539

Ad 540

Ad 541

Ad 542

Ad 543

Ad 544

Ad 545

Ad 546

Ad 547

Ad 548

Ad 549

Ad 550

Ad 551

Ad 552

Ad 553

Ad 554

Ad 555

Ad 556

Ad 557

Ad 558

Ad 559

Ad 560

Ad 561

Ad 562

Ad 563

Ad 564

Ad 565

Ad 566

Ad 567

Ad 568

Ad 569

Ad 570

Ad 571

Ad 572

Ad 573

Ad 574

Ad 575

Ad 576

Ad 577

Ad 578

Ad 579

Ad 580

Ad 581

Ad 582

Ad 583

Ad 584

Ad 585

Ad 586

Ad 587

Ad 588

Ad 589

Ad 590

Ad 591

Ad 592

Ad 593

Ad 594

Ad 595

Ad 596

Ad 597

Ad 598

Ad 599

Ad 600

Ad 601

Ad 602

Ad 603

Ad 604

Ad 605

Ad 606

Ad 607

Ad 608

Ad 609

Ad 610

Ad 611

Ad 612

Ad 613

Ad 614

Ad 615

Ad 616

Ad 617

Ad 618

Ad 619

Ad 620

Ad 621

Ad 622

Ad 623

Ad 624

Ad 625

Ad 626

Ad 627

Ad 628

Ad 629

Ad 630

Ad 631

Ad 632

Ad 633

Ad 634

Ad 635

Ad 636

Ad 637

Ad 638

Ad 639

Ad 640

Ad 641

Ad 642

Ad 643

Ad 644

Ad 645

Ad 646

Ad 647

Ad 648

Ad 649

Ad 650

Ad 651

Ad 652

Ad 653

Ad 654

Ad 655

Ad 656

Ad 657

Ad 658

Ad 659

Ad 660

Ad 661

Ad 662

Ad 663

Ad 664

Ad 665

Ad 666

Ad 667

Ad 668

Ad 669

Ad 670

Ad 671

Ad 672

Ad 673

Ad 674

Ad 675

Ad 676

Ad 677

Ad 678

Ad 679

Ad 680

Ad 681

Ad 682

Ad 683

Ad 684

Ad 685

Ad 686

Ad 687

Ad 688

Ad 689

Ad 690

Ad 691

Ad 692

Ad 693

Ad 694

Ad 695

Ad 696

Ad 697

Ad 698

Ad 699

Ad 700

Ad 701

Ad 702

Ad 703

Ad 704

Ad 705

Ad 706

Ad 707

Ad 708

Ad 709

Ad 710

Ad 711

Ad 712

Ad 713

Ad 714

Ad 715

Ad 716

Ad 717

Ad 718

Ad 719

Ad 720

Ad 721

Ad 722

Ad 723

Ad 724

Ad 725

Ad 726

Ad 727

Ad 728

Ad 729

Ad 730

Ad 731

Ad 732

Ad 733

Ad 734

Ad 735

Ad 736

Ad 737

Ad 738

Ad 739

Ad 740

Ad 741

Ad 742

Ad 743

Ad 744

Ad 745

Ad 746

Ad 747

Ad 748

Ad 749

Ad 750

Ad 751

Ad 752

Ad 753

Ad 754

Ad 755

Ad 756

Ad 757</

Dist. ~~xxviii. et xxix.~~

Ad 3 **A**d tertium dicitur quod quis ista minor sit vera
in absolutis. non tamen est vera in talibus relativis quod per
coincidere esse et accipere esse constituitur esse. quod in
talibus simul est habere esse et communicare esse. et
modus habendi non est prior quam modus communica-
ndi. homini autem sunt diuinis supposita. ergo
in diuinis minor est simpliciter falsa. **M**en-
tis enim falsum assumit cum primitus exclusioni appli-
catur. quia innascibilitas formaliter non dicit
modus habendi esse. sed dicit modum non habendi
esse. quia dicit negationem essendi ab alio.

Ad 4 **A**d quartum dicendum quod minor non est vera. **A**d
primam probationem nego minor. **S**i enim genitum
est esse in diuinis ratio non generandi. tunc cum talis
ratio non obsteret in ipsius sancto qui non est genitus
ipse utique generaret. quod est contra fidem. **A**d
secundam probationem nego iterum minor. negati-
vum enim non potest esse per se ratio positivus. tunc si
luna non spirat eo quod non spiratur. sed eo quod a pa-
tre sibi comunicat potentiam spirandi cuius respectu
posito ad spirandum. pura cum coi notione. sed non
generat. quod sibi sicut potentia generandi cum re-
spectu opposito ad generandum. **H**ec dicit quod
circa illa materia dicentes quod prima persona in
diuinis non constituit primitate ut primitas est. sicut ge-
nerativitas est. **D**icit enim isti hec quatuor sententiae
huiusmodi. generatio. potens generare. gene-
rare. et patr. ita quod illos semper unum est prius al-
tero non queritur. quia omne
potens generare est generativus. sed non queritur.
quod puer est generativus. et tamen non potest ge-
nerare. Ita omne generans est potens generare.
sed non queritur. quod homo perfectus est potens ge-
nerare. quod multi remaneant patentes. **E**t eo
rem modo generans est prius patre. quia potest
aliquis mori immediate post actu generatio-
nis antiquus fetus perceperit. et si fuit generans. nunc
tamquam pater. **H**ec autem ad positionem applicando
dicit quod primi illos. sicut generativum constituit
generativitate sicut ultimus. sicut ut per se constituit
primitate. **A**d evadendum ergo multas difficultates
quod rite sunt superius cum recte auerionem
illoz qui suppositu absolutu ponunt in diuinis
dicit isti quod cum in eadem relatione diuinia sint mul-
tas formalitates. quaz prima est generativitas.
igit prima diuinis persona constituit generativitate
sic ac generatio per se supponit suppositu gene-
ratorum constitutu. et relatio primi suppositi finis for-
malitatem illa quod est primitas secundum actum generatiois
quod fuerit due difficultates. quod illi de supposi-
tis absolutis se marie fudabat. **H**ec ista opinio
capio non posse subsistere. quod primo arguo
positionem opinionis iste. **H**ec non sicut predictas

difficultates et ceteras positiones non evadent. **P**roposito
igit arguo sic. Illud quod finis ratione sua formaliter
constitutum aliquod quod repugnat primo supposito in
diuinis non est formale constitutum ille suppositi. sed
generativitas est homini. quod est maior per se. **H**omo
reprobat ex dictis eorum quod ipsi simet dicit quod gene-
ratum est aliud. cum non potest generare. **H**o-
merativitas autem est illa formalitas finis quam re-
lativo primo supposito constituit generativum. cum igit
primo supposito in diuinis repugnet non posse gene-
rate. secundum quod nullatenus in eis positionali constituit ge-
nerativitate. **H**ec illud quod per se supponit supposi-
tu constitutum non constituit suppositu. sed generativi-
tas per se supponit suppositu constitutum. quod oportet
tudo per se supponit illo quod est capitulo. sed generati-
vitas dicit quod est maxime determinata. eo quod
constitutum rei incoicabilis substantia. sed ut oportet
illas quatuor formalitates quae illi attribuuntur re-
latione primi positionis in diuinis generativitas est
maxime determinata. igit non erit predictas constitutiu-
tua primo suppositu. **H**ec etsi de rationibus quibus superius
dist. vi. reprobarunt formalitates in absolutis. po-
terum huius reprobari in predictis relativis. maxime
cum eas ponunt in eadem relatione. quod ut sicut in for-
ma erit multiforme. **M**ultiplicato enim uno
investigatore multiplicatur et reliqui. formalitas
autem et forma sunt coniungata. et se habent ut
creatum et abstractum. **H**ec autem tamquam est
homini formalitates. adhuc generativitas non
erit suppositu constitutum. **H**ec quia quatuor illo-
lud quod est suppositu constitutum expedit multis
modis. quoque modoz unius habet rationes per se.
et alter rationes minus perfecti. sed etiam constitutere
sub ratione perfectiori maxime si suppositu constitutu
est nobile et perfectum suppositu. **B**ed etiam finis
illos generativitas includit in primitate et non est
uerso. quod est quod perfectio scilicet potest in genera-
tivitate recipere in primitate. sed non est ecclousio. et per
ratione primitatis est perfectio ratione generativitate.
Illi igit per primu suppositu in diuinis sit perfectu supposi-
tu. magis etiam constitutu formalitate quod est primitas.
quod formalitate quod est generativitas. **N**econtra per
istum modum iste potest evadere difficultate et ca-
etas superius. **H**ec autem illud suppositu consti-
tutu per generativitatem erit suppositu absolutu
et tunc etsi id in opinionem reprobata. aut erit sup-
positu relativa. et tunc simultaneo optinet esse finis
cum correlativum. quod non est aliud quod est suppositu
geniti. **L**et tunc argui et contra dicere sicut contra me-
puta sic. **H**ec quatuor sunt sicut etiam quatuor supponit
vnus et reliqui. sed suppositu generativitate con-
stitutu. et suppositu geniti sunt similares. et finis te-

Littera op-
tionem.

Dicitur
Articulus 2

Quatuor ad secundum

principale. utrum in diuisis sit principium originaliter productuum. posset quadrupliciter fieri inquisitio. Primo utrum ratio principij inueniat in diuisis tam respectu intrinsecorum puta personarum. quam respectu extrinsecorum. puta respectu creaturarum. Sedo quod taliter ibi repuit persona uniuerso vel equoce vel analogice. Tercio utrum per filium sint unius principii spissitati. Et quarto datus quod sic. utrum in possint dici plures spiratores. Sed quod de tertio et quarto satis pliue tractauit dist. xi. questione. i. articulo. q. 7. iii. ideo ad prius soluz de primo et sedo aliqd brevissime dicam. Quia tamen igit ad primum dico quod quis in creaturam principium et causa dicant ad auerentiam. in diuisis non respectu intrinsecorum ita admittendum est nomine principij. quod tamen negaduz est nomine cause. Nam etiam ad cuius est sequitur aliud. ut per. v. metaphysica. In diuisis igit ubi nulla est causa inesse. cum ibi non sit unus et posterius in esse. sed unius et idem eorum personarum. ibi non debet admitti nomine cause. Tertio ubi non est aliud et aliud substantiae. non potest admitti nomine cause. cum ad eam cause sequatur aliud. sed in diuisis non regat aliud et aliud substantiae. quod est diuisa natura. Sed ergo nomine principij vere diuisa est. et spissitatem. et principium est unum est aliquid. quod tamen est dicere. quod principium est a quo aliqd habet esse. Sed filius in diuisis vere est a patre. et spissitatem ab utroque. igit per vere principium filij. et pater et filius principium spissitati. Respectu in creaturam tota trinitas et pot dici principiis. quod omnis creatura a domino deo est. et sicut potest dici causa. quod cum creatura producatur a deo in aliena natura. ergo in creatione ad esse dei tantum ad esse cause sequitur aliud. puta ipsa creatura a deo siue ab eam diuinam essentialiter distincta. Quartum ad secundum dico quod principium in diuisis respectu personarum ad intra. et respectu creaturarum ad extra. nec dicitur uniuerso nec equoce. sed dicitur analogice. Quia quicunque ratio aliqui nomine

duent alicui rei in comparatione ad plura. quorum respectu unus pertinet sibi prius quam respectu alterius. hinc enim nomine de tali re nec de unius uoce nec equoce sed analogice. sed ratio principii prius pertinet deo quantum ad productionem personarum quam creaturarum. ergo hunc nomine principiis quam ad intra et quod ad extra deo nec pertinet uniuerso nec equoce. sed analogice. maior pars. Quod si competet ei equoce. tunc non competet ei simili ratione. Si uniuerso. tunc non prius pertinet ei respectu unius quam respectu alterius. Ex his sufficientibus ergo divisione erelinquis quod sibi competit analogice. Minor pars quod duplum. Primo probatio sic. Quid enim aliqd nomine uniuersum pertinet aliqd duobus. quod in unius similitudine significatur illius non est ratio alterius. Illud nomine prius intelligitur competere illi quod conuenit alteri. sive quod est ratio quare illud nomine pertinet alteri quam eonuerso. sed est principiis creaturarum pertinet deo per hoc quod ipse est principium personarum. quod sicut patet in dist. xi. articulo. i. emanatio personarum etatio emanationis creaturarum. Sed sic. Unde in unius conuenientia dicitur de nectio et contingenti. prius videtur competere necessario quam contingenti. sed est principium personarum pertinet deo de nectio. quod non potest sibi non competitere. et est principium creaturarum conuenienti sibi liberamente contingenter. potuit enim deus eam non principiare si voluerat. ergo tecum. Tertio hoc nomine principium sit relativum. ut per. i. physico. ubi quod ergo relatio significatur per ipsum realiter aliqd ponit. ibi hoc nomen principium prius et magis proprie repulit quam nihil realiter ponit. sed ex hoc quod una diuisa persona est principium alterius. relatio realis ponit in persona producente quod alterius est principium. sed ex hoc quod deus est principium creaturarum non ponit deo aliquod realis relatio. ut patet in dist. immedia te sequenti. quod tecum. Quartus sic. Quid pertinet deo ab eterno. prius et magis videtur sibi competere quod pertinet sibi in tempore. sed est principium personarum conuenient deo ab eterno. creaturam aut est principium in tempore. ergo tecum. Ad argumentum principale in oppositum. hoc pale arguit propter hereticos. qui per eodem volunt accipere principiatus et causatum.

Secunda distinctio trigesima.
Wnt enim que
da tecum. Postquam me determinauit
de diuisiis personarum eternis moti
omnibus. nunc in ista. xxix. distinctione tractar-

de earundem personarum talibus relationibus.
Et dividit in duas partes. Quia primo in genere omni-
dit quodquid est appellatio deo conveniat.
Hoc ostendit quater et per quod modum deo con-
venire valcat ibi. Quoniam ergo prima in tres.
Nam primum magister promittit sua intentioem.
Hoc ostendit sua assertionem adducit obiectores
Tertio illius obiectionis innuit dissolutio-
nem. Hoc ibi. Sed hic aliquis dicet. Tertia
ibi. Ad quod dicit potest. Sequitur illa pars. Quo-
dum ergo. Et dividit in duas partes. Nam primo ostendit suam
predictorum possibiliter. Hoc ex his dictis non
dicit esse soluta quoniam super tacta difficultate. Ibi
Hic potest solui quod. Circa istam distinetur.

Tertium relatio dei ad creaturam sit per re-
latorem creature ad deum vel econuerlo. Et
videtur relatio dei ad creaturam sit per
quod sit se habere ad fidem amorem. sic rela-
tio ad relationes. sed et per quod sit creature. ergo et ceterum.
Tertia. relatio secundum rationem posteriorum relati-
onem cum regis libi opponit. sed relatio dei ad crea-
turam secundum rationem. ut et patebit. relatio vero cre-
ature ad deum est realis. ergo et ceterum. Hic qua-
tuor sunt videnda. Primo vero aliqua rela-
tio sit inter deum et creaturam. Secundo dato
quod sit virtus talis relatio sit realis ex parte dei.
Tercio virtus sit realis ex parte creature.
Et quarto videndum est de eo quod ques-
titio querit.

Articulus 1

Quantus ad primus
principale. utrumque relatio sit inter deum et crea-
turam. dicendum quod sic. Quia inter mensuratum et me-
surum optime relationem. sed deus est mensura omnium cre-
aturarum sicut omnis entitas. ut per ipsum. Auctor. p. meta-
physica. ubi sic ait. Illud quod est mensura omnis est principium
potest. deus. qui est motor omnium absolutus ab omni
materia. qui est actus ultimus. cui non admisceretur
omnis potest. qui est principium vel motor. forma et
suis. Et. p. propositione p. celi. Deus est mensura
sua etentia. Primum. inter producens et productum
est vera relatio. sed deus est creator omnium. Da-
tor. pater. v. metaphysica. Non declarat circa pri-
cipium secundum librum. P. quecumque similitudo sit di-
uerbia. inter ea saltem est relatio diversitas. sed de-
us et creatura sit similitudo diversa. cum differat
plus quam genere. ut per ipsum. et metaphysica. Hoc aliisque tri-
pletum hic possumus instare. Primum quod relatio sit simili-
tudo. deus autem potest deo creature. Hoc quod
non sit ad invenit operabilis non sit ad invenit refe-
ribilia. sed deus et creatura non sit ad invenit opera-
bilis. cum non sint unius generis. Sola enim illa

Instantia

Quantus ad secundum
principale. dato quod sit relatio inter deum
et creaturas. utrum sit relatio realis ex parte dei.
pono duas conclusiones. Prima est quod re-
latio deo adueniens temporiter. ex parte dei non
est realis. Secunda quod hoc non obstat deus
sit tamquam terminus relationis creature. et ex
hoc secundum rationem referit ad creaturam. Circa
primum sic p. cedam. Primum. non probabo. p. clusio-
ne aliquibus rationibus. Hoc adducatur etra
ea motiva opposita opinionis. Et tertio inde-
bo ad ea. Non igitur potest sic. Nullum ens
quod similitudo est necesse esse. possibile est deo conuenire
ex parte. sed omne quod realiter est in deo est sim-
pliciter necesse esse. quia nihil existens realiter
in actu purissimo et simpliciter primo potest esse
potest. et nulla relatio realiter existens in deo
potest deo aduenire ex parte. ergo et ceterum. P. si relatio
quod sit deus ex parte referit ad creaturam. est

sunt ad invenit operabilis quod sit unius generis.

Tertio quod huius generis est unus relatio et alii.

sed deus non est generis creature. cum in nullo

generis claudatur. sed si se claudatur perfectio omnis

generis. ut per ipsum. v. methodus. Hoc illa non obstat sed

contraria dicte. quod est. Aug. explesus dicit. v. li. d. tri.

quod creator est relatio deus ad creaturas. sic dominus ad

hunc. ergo et ceterum. Ad secundum potest dicitur. q. d. d. d. d.

et relativa sit sine similitudine naturae. in non est fundamenta

seu similitudine relationum est similitudo. et idem quod est ut

creaturae. sed ipsa creatura. nec potest esse potu-

erit quod est creatura. quod ut creator est terminat rela-

tione quod creatura referit ad ipsum. tamen ut deus est pro-

cedit omnibus creaturis. quod ut sic non est relatio. sed

absolute. Ad secundum dicitur. q. non omnis est opera-

tio quo est relatio. proprie loquendo de operatione

modi quod illa dicuntur ad se compabilitia que ad se

in mutuo sunt ordinabili. sed solus illos que ad

invenit referuntur penes quantitatatem vel qualita-

tatem. iuxta quod altero potest dici maius vel minus.

minus vel plus vel alius. et sic de aliis hinc modis. Re-

lationes. diversitatis referuntur ea ad invenit

quod diversorum generis sunt. Ad tertium potest dici quod

non oportet similitudo relationum esse eiusdem generis

sed solus ipsas relationes. qualitas. non est quali-

tas deinde generis. quis equitas et similitudo quod su-

dantur in ipsis sunt in eodem generis relationibus.

Etiam potest dici quod quis deus in nullo gene-

re sit ita quod claudatur in eo. est tamquam in quolibet ge-

nere sicut principium illius generis. et ideo deus

referit ad quilibet rem cuiuslibet generis sicut

principium ad principiatum.

Solutio.

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Articulus 2

Codiclio 1

Codiclio 2

Vera res realiter i deo exis. tunc creatura fm. cē
creatū vere eēt i deo. sequēs est impossibile.
quia cū omne quod ē i deo realiter vere sit te-
us. sequeret q̄ creatura fm. cē creatum eēt ipse
deus creator. probō sequētā. omnis em ve-
ra res ex tēpe prouenies est vera creatura. sed
tal is relatio esset vera res. cum realiter suppo-
natur esse i deo. et ex tēpe eueneret. ergo necesse
3 oportet dicere q̄ esset vera creatura. **P.** se-
quereb̄ q̄ ad destructionē vnius musca totus
deus destrueret. quia cuz relativa similitudine po-
nat et perimat. destruenda musca destrueretur i
deo hmoi relatio qua deus ad hmoi muscas
referit. que quidē relatio si realiter fuit in deo.
necessario idē fuit qd̄ deus. qz quicquid reali-
ter i deo est hoc necio deus est. ergo destruenda
4 hmoi relatione destruet deus. **P.** cūcunqz
realiter inest aliqd qd̄ amitti pot illud neces-
sario est mutabile. Ista ppositionē ponit au-
gust. v. de trini. c. vi. Ex hac enī pbat deū esse
immurabilē. qz nihil est i eo qd̄ amitti possit.
Cū igit̄ omnis relatio talis exis i deo amitti
posse. si hmoi relatio realiter eēt in deo: deus
verē eēt mutabilis. **P.** summe simplicitate
habeti fm se absolutā necessitatē eēndi nō po-
test realiter relatio de nouo aduenire. nec etiam
ab ipso recedere. sed deus ē summe simplex. et
habet fm se absolutā necessitatē essendi. Ista
minor patet apud theologos et phos. probō
maiorē. qz coipo q̄ summe simplex ē. q̄ omne
qd̄ realiter in ipso est idē ē quod centua sua. et
q̄ sequens nec pot sibi adesse nec averse sine sue
centie mutatione. sed eo q̄ haber absolutā ne-
cessitatē eēndi nō coexigit aliqd extrinsecū na-
turaliter differens ab eo. omne aut qd̄ refertur
ad alterū realiter relatio coexigit suum cor-
relatiū. q̄ relatio dei ad creaturā nō est realis
Istantia **F**orte dicit q̄ quis nullū reale absolutum
possit de nouo adesse vel abesse alicui sine sui
mutatione. de relatione tñ nō est simile. qz ad
solius alteri extremi mutationē alteri extre-
moy aduenire realis relatio absqz omni sui mu-
tatione. **I**stud nō obstat pdictis. qz si mu-
tua realis relatio inest aliquibz. tunc sicut una
vice ex mutatione vnius extremi acquirit vel
depdit realis relatio in altero extremo sine sui
mutatione sic alia vice poterit fieri eōverso.
puta q̄ ad mutationē istius acquirit vel dep-
ditur i illo sine sui mutatione. Propter hoc for-
te dicit doctor noster di. xx. q. ii. q̄ nō potest
eēt q̄ aliquid realiter habeat eēt aliquo qd̄ pri-
us nō fuit. nisi aliqua mutatione sit facta i eo.
vel saltē sit possibilis fieri. Et illa videt esse ex
p̄sa intēcio. b. Ambrosg. li. suo d. trini. c. vi.
vbi ɔtra Arnuz dicit sic. Si em̄ deus aliqui
nō pater: postea pater fuit mutatus ē. **P.** 5
mēsure ad mēsuratū nō ē realis relatio. vt pa-
tet. v. met̄. sed deus ē mēsura om̄. vt ait cō-
men. x. metaph. igit̄ ex hoc q̄ deus terminat re-
lationē ipsius mēsuratē creature. nulla realis
relatio ponet i deo. **P.** quicquid aduenit ali-
cui post completem suū esse. hoc ē accidēs illi.
sed deus ab eterno habuit ē completū. ergo
si i tpe adueniret sibi relatio realis. tñc i deo es-
set accidēs reale. qd̄ negat oēs philosophatēs
vna cuz theologis. Dicit. n. Boetius in li. de
tri. q̄ i deo nullū ē accidēs. Et quasi tota illa
ratio ē de mēte Aug. v. de trini. ca. vlti. vbi sic
ait. Qd̄ ḡ tpaliter dici incipit deus qd̄ antea
nō dicebat manifestū ē relatiue dici. nō tamē
fm accidēs dici q̄ ei aliqd acciderit. sed plane
fm accidēs eius ad qd̄ deus dici incipit rela-
tione. **H**ec oppositū istius a ɔtrarie opinā Opi. 5a
tibus arguit multipl. **P.** Primo sic. Dis de
noiatio realis et formalis ē ab aliqua reali for-
ma realiter informata p̄m denotatū. sed deus
realiter et formaliter dicit dñs. creator. gubernator
creature. et sic de alijs. ḡ optet q̄ relatio
domini realiter sit in deo. et sibi de alijs. **P.** 2
actiuū ad passiuū refert relatio realis se tenete
ex pre actiuū. qz relatioē mō numeri et modo
potētē sit reales i vitroqz extremonz. vt ptz. v.
metaph. sed deus cuz sit creator om̄ referat
om̄ creaturā sicut actiuū ad passiuū. ḡ ic.
P. ille relationes sunt relations reales fm
quas extrema realia vere ad inuicem refertur.
circumscribo omni actu rōis. sed relationes tpa-
les dei ad creaturā sunt hmoi. Major patet.
qz ex hoc aliqd dicit nō esse reale. qz de pendet
ab actu rōis. Minor sibi ptz. qz cuz hō q̄ era
tionalis creatura creatus fuerit sexto die. igit̄
qnḡ diebō aī oēm actū rationis deus fuit ce-
teraz creaturarū creator et dñs. **P.** relatio 4
hōis reale fundamentū et extrema realiter disti-
cta ē real. sed q̄libet pdictaz relationū ē hmoi
relatio em̄ dominij fundat̄ sup omnipotētia
dei. extrema sua sunt deus et creatura. et sic de
alijs. **P.** vbiqz relatio aptitudinalis pro
ductiū. scz ad pdicibile est realis. ibi relatio
actualis producēt ad productū nccio ē rea-
lis. Nō em̄ est possibile q̄ calefactuū ad cale-
factibile sit relatio realis. qn calefactiēt ad ca-
lefactuū sit relatio realis. **S**ed deus vt pdicti
us ab eterno referebat realiter ad creaturaz
vt pdicibil' erat. ḡ modo ut pdictor siue ut
creatoz refert realiter ad eam ut pdicta siue

Instantia**Solutio**

creata. maior p. 2. Minor p. b. q. illa relatio est realis que a nullo intellectu dependet. nec humano nec angelico nec divino. sed illa relatio qua de ab eterno referit ut producatur est hmoi istam pbo. Non enim dependet ab humano intel lectu vel angelico. q. non dum fuerit. Nec ab intellectu divino. q. essentia divina non modo intel ligendi anq sit intellecta ab intellectu divino habet in se et ex se infinitam virtutem et perfectio nem. et per sequentes potentiam producendi omne producibile seu possibile produci. Non enim deus est omnipotens et omnium productus ex eo q. intelligit se talem. sed ecouerso ideo intelligit se talem. quia ipse est talis. ¶ P. producens ali quid in diversitate nature. non minus resertur ad ipsum q. produces aliquid in eadem natura. sed pater realiter resert ad filium quem produxit in eadem divina natura. q. creator realiter resert ad creaturam quam producit in diversitate nature. Minor p. ex fide. pba maior. nam cu relatio realis requirat extrema realiter distincta non minus est relatio realis inter creatorem et creaturam que suppositaliter et naturaliter distinguuntur. q. inter patrem et filium qui soli suppositaliter distinguuntur. ¶ Illud quod pprie et summa importat relationes. vbiq; hoc realiter inueni ibi erit realis relatio. sed principium ex nomine suo importat relationem. q. ut dicit. i. physicoz. principiuz autem eiusdem aut quorundam. Cu igitur deus sit realis principium creature. ipsa realiter resert ad creaturam. ¶ P. omne realiter diversum ab alio resert ad ipsum realis relationem. quia ipsa diversitas est relatio. sed deus est realiter diversus a creatura. 9. na. g. rc. ¶ Omne nomen quod pprie dicit deo et non metaphorice ponit re sui significati realiter et formaliter deo. q. quis enim deus non sit formaliter lapis. est tamen formaliter sapiens q. lapis dicit metaphorice de ipso. sapientia vero formaliter et pprie. sed deus pprie. immo ppriissime dicit dominus et creator. ergo relationes talibus nominibus importare realiter erit in deo. ¶ P. scia realiter resert ad scibilem. q. quis non econuerso. vt p. v. metaphysica. sed deus scia sua q. est idem q. essentia sua ab eterno scivit omnem creaturam. ergo rc. ¶ Sed illa non excluditur. quia sicut in hac materia dicunt solenes doctores. s. sanctus Tho. et frater Egidius. ea que realiter ad se mutuo referunt. illa ad se in mutuo realiter ordinatur. sed deus non ordinatur realiter ad creaturam cu ab ipsa in nullo dependet. q. quis econuerso creatura ordinetur ad deum. q. ab ipso realiter dependet. ergo deus non resert realiter ad creaturam.

Littera opimoni.

q. quis econuerso creatura realiter resert ad ipsum deum. ¶ Ad primum igit dicendum q. maior non est vera. q. omne moue sive agere actionem trahente denominatur a motu vel ab actione. q. quis motus talis non sit in mouente sed in mobili. et actione talis non sit in agente sed in passo. Ad minor et tamem potest dici q. deus in omnibus talibus nominibus denominatur a forma absoluta. prout talis forma terminat realem ordinem siue relationem creature ad ipsum deum. Dicit enim dominus prout habet in se potentiam coactuaz ad quam seruitus creature terminatur. Dicit creator. put habet in se potentiam creatricem ad quam relationem creature terminatur. ¶ Ad secundum dicendum q. deus respectu creature sic est produces q. etiam q. misura producti. ideo relatio actus ex parte dei trahit ad relationem que se habet modo misura. sed quia mensura ad misuratum non resert realiter. ergo rc. ¶ Ad tertium nego minor. Ad probationem dico q. licet in illis q. diebus non fuerit intellectus humanus. habet tamen intellectus angelicus et divinus. qui videt relationem realez ipsius creature terminari ad ariam potentiam creatoris. poterant eccontra finem rationem accipere relationes creatris ad creaturem. ¶ Ad quartum nego maior. quia relatio misura ad misuratum habet fundamen tum reale et extrema realiter distincta. et tamen non est realis. ut pater. v. metaphysica de relatione scibilius ad sciendam. ¶ Ad quintum nego minore. Ad probationem dico q. relatio productus ad producibilem creabilem non fuit relatio realis ab eterno in deo. q. non habuit extrema realiter distincta. creabile enim ait q. fuit creatum non differebat realiter a creatrice essentia. ut patet in in. q. libro. q. relatio realis requirit extrema realiter distincta. ergo in illa probatione datur non causa pro causa. q. dependet ab intellectu non est ea quare hmoi relatio non sit realis. sed id est extremoz est causa. ¶ Ad sextum nego maior. tali materia cu producitur est infinite nature et simili necessitate. quia tunc productus in eadem natura est equum perfectum cu producitur. propter quod inter tale producens et productum potest esse mutuus ordo. q. equaliter se coexistit. Sed productus a tali producitur in aliena natura ronens limitate perfectionis in infinitum distat a nobilitate et perfectione productus. et ideo licet dependeat a producendo et ordinetur ad ipsum. et per sequentes ad ipsum realiter referatur. tamen non potest fieri econuerso propter independetiam productus. Ad probationem dico q. peccat per assignationem non cause per causam. Pot est etiam dicitur. Alio solo;

- ad septū q̄ maior nō est vera q̄n ratio producētis aliquid i diversitate nature coincidit in rationem mensurę, et pducēs sine diversitate nature nō coincidit i rationē mensurę, et sic ē in pposito. qz deus sic pducit creaturaz q̄ est mensura creature, sic autē producit filium. q̄ tñ nō est mensura filij, cum filius sit eiusdem pfectioñi et dignitatis cū patre. ¶ Et p idē patet ad septimū, quia cū res que est principiū coincidit cū eo qd pprae est mēsura, tunc relatio importata nomine principiū non est relatio realis sed fm rationē tñ. sicut est relatio mensurę. ¶ Potest etiā dici ad minores, q̄ h̄ nomē pncipiū nō sp formalis significat relatioñē, essentia em diuina formalis exēs absolute ē pncipiū generati et pncipiū spirati. accipit ḡ sepi pncipiū nō formalis p relatioñē. s; p absolute pnotatē relatioñi ipsi pncipiati quā terminat, et hoc sufficit pho. i. phicoz. qz p illa ſyba intēdit pbaroz pmenide et mēllissū q̄ nō sit vñ solū ens, sed multa sūr q̄ sit. ¶ Ad octauū dicendū q̄ maior nō est vera, nisi fūdet talis diversitas i terminis qui mutuo sunt ad inuicē ordinabiles. ¶ Etia pō dīci ad minores, qz sicut deus est vñus p subam suā et nō per intentionē additur, sic est diversus seu disti crus a quoq̄z distinguunt p essentiā sua, et nō p aliquā realē relatioñem additā. ¶ Ad nonū, ad minorē dicendū q̄ eo ipso q̄ de pprae dīci creator et dñs. iō pprae est in deo potētia creatura et potētia coercitatiua finitās relatioñes creature et oī seruitus q̄ creatura ipsi deo subiicit. ¶ Ad decimū dñm q̄ scia nostra realiter referit ad scibile, qz ipsa mēsurat a scibili. s; scia dei nō mēsurat a rebo, sed est mensura rei, sic autē om̄en, et metaph. ḡ argumentū est pme et ptra sūr ppositore. ¶ Secda obclusio p3 p iā dīca. Quia eo ipso q̄ aliqd relatioñē realiter referit ad aliquē terminū, intellectus noster naturā terminatē h̄moi relationē pcipit econ tra referri, sed oīs creature realē referit ad deum, ut patebit in. iij. articulo, ḡ deus salte fm rati onē referit ad creaturā. ¶ P̄ q̄cungz nomen relatioñi vere pdicat te aliquo, si ex hoc nō ponit i eo relatio fm rē, salte poneſ in eo fm rōeſ, sed hoc nomen dñs est relatioñi et vere pdicat de deo, ḡ rē. ¶ H̄ec hic posset instari tripli. Primo sic. De q̄ vere pdicat relatioñi fm esse illo debet esse realis relatio, et non solū fm rationē, sed dñs est relatioñi fm enīc et nō fm dici, et vere pdicat de deo sicut tripli dicis, ḡ rē. ¶ Secdo sic. Nihil inuanū debet poni i deo, qz si deus et natura nihil faciūt frustra, ut di cit. i. celi et mundi, multo minus potest aliqd frustra esse in deo, s; ratio cui nō respōdet res cassa est et vana, ut ait Boetius. ¶ Tercio qz si relatio qua deus dīci dñs solū est i deo fm rationē, tūc seq̄ret q̄ deus ex hoc solū est dñs, qz intelligerem⁹ eū esse dñm, dñs ē falsus, ḡ et auncēdēs. ¶ Ad p̄mū dñm q̄ nō om̄e relatioñi fm esse realē refert, qz sicut q̄nq̄ relatio fm di ciē relatio realis, sic nō ē cōueniēs q̄ relatio fm ec q̄nq̄ sit relatio fm rōeſ. ¶ Ad secundū dīco ad minorē, q̄ rōni sūe apphēsiō i intellect⁹ q̄nq̄ nūbil r̄ndet i re extra, sicut cū apphēdit chimerā, et tal' rō ē cassa et vana, et de tali rōne loquit ip se Boetii. ¶ Qñq̄ r̄ndet aliqd i re extra, tāq̄z immediatū et p̄mū fūdamēto, sicut cū apphēdūt res p̄me intētōis, puta hōv'lapis fortis vel plato. ¶ Qñq̄ autē r̄ndet fūdamēto remotū et mediatiū. ¶ Et h̄ dupl. qz qdā sūt q̄ intellect⁹ sua subtilitate p̄quirit, puta intellect⁹ suetē se sup̄ fantaſia sortis intelligit, sorte tanq̄z vez ens reale p̄me intētōis, vidēs autē hoc intellectu nō pdicari de plib⁹ nomiñat ipm̄ induitū, et illud ē nomē sūde intētōis, qz p̄mediato fūdamēto sibi r̄ndet apphen sio intellectus, puta nō pdicari de plib⁹ sed p̄ mediato fūdamēto sibi r̄ndet res extra, puta sortes. ¶ Aliqñ autē talia intellect⁹ nō p̄qrit sua subtilitate, sed ex suo mō intelligēdi de nēcita te p̄sequit, et h̄mōi v̄plimū sūt relatioñi fm rōeſ, quis cū i re extra ita repēdeat mensura tū a mensura q̄ ecōuerso mēsura nō dependet a mensurato, tñ apud intellectu est eoz quā si mutua dependētia, qz sicut intellect⁹ nō po test apphēdere mensuratu ut mensuratu n̄t apphēdere mensurā, sic n̄c p̄t apphēdere remensurā ut mensurā n̄t apphēdere mensuratu, qz tamē dependentie apud intellectuz quā intelligit mensuratu dependere a mensura co respōdet dependētia in re extra, ideo relatio mēsuriat ad mensurā est realis, dependētia autē mensure apud intellectu nō respōdet i re extra dependētia mēsure, sed sola terminatio quā mēsura terminat dependētia mēsuriat, iō relatio mensure ad mensuratu est relatio fm rationē. ¶ Ad tertiu dicendū q̄ aliquid vere et realiter est idē sibi, tamē relatio qua idēm referit ad seipm̄ est relatio fm rationē, qz intellectus ipsam p̄cipiendo vt̄ vno tanq̄z duobus, ut p̄atz, v. metaph. sic deus vere et realiter est dñs, ppter vera et realē potētia coercēdi subditos qua terminat oīm dependentiaz seruitus subditoz suoꝝ, relatio tñ dei ad subditos est relatio fm rationē, cūz sibi ex pte tei

nō indeat ordo dependetie qua referat ad s̄b i
ditos. sed solū dependetia quā terminat p̄t
subditi ordinat̄ ad ipm.

Articlo 3 Quantū ad tertius

principale. vitrum relatio que est inter deū et
creaturā sit realis ex parte creature. sic proce-
dam. Primo ponā vnam &clusionē & ipsam
probato. Secundo in fabo &tra eam & solua
instānas. Tercio infera quoddā correlatiu
cōtra dicta cuiusdā doctoz in ista materia.

Lōculo 1. **¶** Lōculo ē hec & creatura realis referit ad crea-
torē. Qz illud quod realiter depen det ab alte-
ro ad ipm ordinat̄. hoc realiter referit ad ipm.
sed creatura realiter depen det a deo ad ipsuz
ordinat̄. vt patet. cū. metaph. **¶** Omne pro-
ductuz reale realiter referit ad productuz. sed

3 creatura est realiter producta a deo. ḡtē. **¶** Omne
mensurati realiter referit ad mensuram
qua pfectissime mensurat̄. sed deus est mēsu-
ra om̄ pfectissima qua omnes creature perfe-
ctissime mensurant̄. **¶** Contra illā &clusionē

1 ab aliquib⁹ instat̄ sic. Si ois creature referit
ad creatorē relationē reali. tūc ipsa relatio qua
referit creature cum sit realis est vera creature
& consequēs referit ad creatorē. aut igit̄
referit relationē fīm rationē. aut relationē reali.
Si primo mō. tūc pari ratione quelibet alia
creature referit relationē fīm rationē ad creatorē
& nō reali relationē. Si secundo modo. tūc
codē modo queret de illa relationē. & erit pro-
cessus in infinitū. **¶** D. creature fīm & pro-
ducta a deo sic referit ad deū. sed a deo fīm sub-
stantia suā est producta. igit̄ fīm suā substanciā
referit ad deū. & nō fīm aliquā relationē ac-
cidēliter supuenientē. **¶** Omnis relatio est
quasi quoddā mediū inter extrema relativa.
sed inter creatorē & creaturā nullū cadit mediū.
qz fīm Bern. omne quod ē aut est creatu-
ra. aut creatrix cēntia. **¶** Sed illud expresse
&tra. b. Aug. v. de trin. c. vi. vbi ait deū dī-
ci relative ad creaturaz. nō ratione accidentis
quod accidit sibi. sed ratione accidentis quod
accidit creature. ad quam dīci incipit ipse de-
us. Oportet igit̄ & relatio creature ad ipsuz
deū sit aliquid reale existens in ipsa creature
quo ad deū creature referit. **¶** Ad primum igit̄
dicendū. & relatio referit ad deū. nō tamē alia
relatione sed seipsa. **Sicut em species differt**
dīcta sua p̄pria ab alia specie. dīcta autem
nō differt alia dīcta. s̄ seipsa est ab alia dif-

ferentia realiter diversa. sic relatiū referit rela-
tione. relatio autem respicit terminū seipsa.
¶ Ad secundū dicendū qz sicut aliquid dīci
tur simile ipsa qualitate causaliter et suadē
taliter. sed ipsa similitudine dīcis simile forma
liter. sic quilibet creature p̄ suaq̄ naturā refer
tur ad deū fundamentaliter. sed ipsa relatio for
maliter. ¶ Ad tertium dicendū qz quis inter
creatore & creaturā non sit mediū tale qd̄ nec
sit creator nec creatura. tamen inter creaturā
absolutā & creatorē p̄ modū cuiusdā tendētē
mediat creature que est relatio. que cū sit ipa
tendentia sine ordo. nō requirit aliam tendē
tiaz mediā. sed seipsa tendit ad terminū. nec
erit mediā relatio tanq̄ res alia a suo funda
mento sed tanq̄ modus. ¶ Et ex hoc potest
inferri &tra vnu doctoz qz falsa est sua adiun
tiōne qua ponit circa illam distinctionē. xxx
qz nulla relatio formaliter sumpta sit ens rea-
le extra animā. Omnis enim relatio ut ait depen-
det ab actu rationis. et formaliter soluz habet
esse obiectum in anima. Et hoc ipse probat p̄mo
de relationib⁹ que dicuntur modo unius. vt est
similitudine. equalitas & idētatis. De idētitate
tamen dīmitro. qz ibi dīcedo sc̄cū & ibi sit re-
latio fīm rationē tm̄. ¶ De similitudine &
arguit sic. Omnis realitas potest p̄ diuinā potē
tiā manuteneri absq̄ omni alia realitate a
qua non dependet. sed realitates dūarū albe-
dīnū a similitudine nō depen det. ergo si simili-
litudo esset ens reale posset deus manutenerē
duas albedines destruncta similitudine. sed il-
luc est falsum. qz intellectus sempere inue-
niret similitudinem circa h̄moi dua alba. ¶ Se
cundo probat hoc idē de relationib⁹ mō numeri
sic. Si relatio mō numeri ēt verū ens reale
extra animā. tunc in vna reputari vna sola li-
nea essent infinite entitates reales. falsitas cō
sequētis patet. pba& & sequētia. qz talis linea
respectu sue medietatis esset dupla. & illa me-
dietas respectu totius esset subdupla. Iterū
eadem linea respectu sue tercie partis esset tri-
pla. respectu quarte ēt quadrupla. & sic de sin-
gulis p̄tibus. que cū sint infinite cēnt infinite
entitates relatives actu in eadē linea. quod
est impossibile. ergo relationes tales nō pos-
sunt dicere formaliter aliquā entitatē extra ani-
mā. ¶ Tercio idē probat de relationib⁹ dīctis
mō potē. qz illud nō potest ponī res ī naturā
qd̄ nō habet aliqd̄ p̄ducīū nec mediate nec
immediate. s̄ p̄nitas ī h̄moi Maior p̄z. qz mi-
hil p̄t seipm̄ p̄ducere. vt p̄z p̄ Augi. i. de tri-
ca. i. & p̄ om̄. p̄j. met̄. p̄mento. xxviii. ¶ Di-
nozem̄ probat. qz paternitas que de nouo sit in

Ad 2

Ad 3

Correlat̄
um p̄ Augi.
reoli.

Rōes Augi.
reoli.

- aliquo producente, si causa est, aut causa a tali producere in quo est, aut a producere, aut ab actio ne fluente producere in productu aut ab aliquo extrinseco pura a celo vel a deo. Non primo modo, tamen quia relatio est per se terminus producens, tamen quia acquiretur sine via acquisitione alicuius absoluti, tamen quia producens ageret in seipso. Nec secundo modo, quod filius non potest aliquid imprimere in patre. Nec tertio modo, quod actio est subiectum in passo. Dicere autem quod de us vel celum imprimat hinc realitates est absurdum. **Quarto** probat idem de relatione mensurata ad mensuram sic. Impossibile est aliquam rem rependere a non re, quia res non dependet a nihil. sed scientia potest manere resibili de structa et penitus annihilata. ergo impossibile est quod relatio scientie ad scibile que est relatio mensurati ad mensuram sit aliquid in re existens.
- V**erum dicit quod in universaliter omni relatio nis repugnat quod sit res in natura existens, quia illud non est res quod acquirit in subiecto nullo agente ipsum attингente, relatio est hinc. quod si unum album fuerit in oriente, et aliud album sit in occidente. similatudo generalis in albo existente in oriente, nullo tamquam agente ipsum attингente. **Sed** illam positionem non reputo bonam, nec theologice nec philosophice loquendo. Ratio primi est. Quia si relatio non est ali ad prius ens rationis obiectum ex his in intellectu. cum divinis personis distinguatur nisi tribus relationibus. divinis personis non essent distincti nisi tribus entibus rationis, et per consequens non essent realiter distincte, quod fuit error fabelli. **P**ropositum. **A**ug. v. de tri. ca. iij. dicit quod relationes in creaturis sunt accidentia non autem in deo. Et addit ibidem, quod omnia accidunt creaturis que vel amittit possunt vel minui, ut magnitudinea et qualitates, et quod dicit ad aliud, sicut amicicia, seruitutes, similitudines et qualitates. **Sed** ens rationis obiectum solus existens in anima non potest esse accidentes rei extra animam. g. tc.
- Q**uod autem hec positio vere phisicorum contradicatur per hoc quod aristoteles qui. v. meth. appellat relationes modum numeri et modum potentie relationes reales, et dicit eas realiter aliqd ponere in vitro quod extemoz, relationes vero modum mensurare dicit realiter aliquid ponere quod non in mensura. **Sed** planum est non plus in uno extemoz ponere quod in altero si omnis relatio est finis rationis tamen. **I**te in predicamentis et. v. meth. phis distinguunt ens reale extra animam, et predicamenta, in hinc reali distinctione numerar et relationes cum aliis. ix. predicamentis realibus. **I**te est Aristoteles.
- qui ipse, iij. sue methodi, dicit quod relationes hinc proprias certitudinem habent quam praeiussimam in esse et proprias actualitatem. **I**te est contra Averroem, quod directe in uehementer illa positionem, xij. meth. etimo. ix. ubi sicut. Relatio est debilioris esse alios predicationis camenitatis, ita quod quidam intellexerunt seu puramente ipsas esse ex sciendo intellectus. **E**t idem comenius, iij. celorum et mundi, etimo. ix. ait, quod comparatio est accidentis separabile a re, sed omnis comparatio proprie dicta est relatio. g. tc. **E**st etiam illud simpliciter sive predicamenta, ubi expressa distinctione relationum in relationem realem, et relationem finis rationis, sed finis ista positionem omnis relationis est finis rationis. **I**te est Euclidem per totam geometriam, ubi tractat de proportionibus et equalitatibus et inequalitatibus, quod cum sint vere relationes, si tantum ut entia rationis sint obiectum in intellectu, scia euclidis non est scia realis sed rationalis sive logicalis. **A**d primum igit dicendum quod si minor debet sumi sive maiore, tunc in minore supponitur relationes, et re altera a fundamento, et hinc est falsum, quod omnis relationis realis a suo opposito realiter differat, non differt enim a suo fundamento sicut res a re, cum nullam habeat oppositionem ad ipsum fundatum. **E**st igitur relatio et fundatum eadem res, alio in talio modo se habens. **C**ontra ratio est contra te, quod deus potest destruere omnem finem rationis deus non potest destruere similitudinem et manutenerem duas albedines, igit ex natura fundamenti et innascuntur ipse relationes tales vera entia extra animam, et per se non habent termino esse obiectuum in anima, ut tu intendis excludere. **A**d secundum nego contra te. **A**d pba-
tionem dico quod prius quo accipiuntur sunt signabiles pates lineae, eo modo prius est relationes reales in primis respectu totius, et in toto respectu talium primi, alios non bene distinguitur phis. v. meth. quod relationes modo numeri sunt reales ex parte virtutum extremarum, sed quod sp accepta in talibus finitum est, ut dicitur, iij. physica, quod infinitas in talibus semper est potentia et fieri, et numerus in actu nec in facto esse, ut praecepit ibidem, ideo nunquam erunt infinite entitates reales in actu quantilibet relationes modo numeri sunt entitates reales extra animam, et realiter existentes. **A**d tertium dicendo nego minorem. **A**d pba-
tionem dico quod primitas sive quecumque alia relationes realis et haber causam productionem per se et per accidentem semper in mediatis productione alicuius absolute. Per se quidem, quod produces aliquod suppositum, et communias sibi virtutem generativa est per se causa omnis paternitatis que undeque causabit vel subdabit in tali potentia generativa. Illud autem suppositum productionem generans postea filium est, et

g accidēs eiusdē p̄mitatis. qz est causa sine q
nō siue remouēs prohibens. quia nō esse sūt
est causa prohibens actualē existentia ipsius
paternitatis. **E**t cū dīcīs qz tunc pater cau-
saret aliquid i seipso. Dico qz nihil repugnat
causare aliquid i seipso p accidens. Hic ut
em̄ motus ipsius graui est i graui. et tamen
causat a graui. nam graue p se remouet pro-
hibens. quod remouendo mouet seipsum de
ossum p accidens. vt patet. viij. phisicorū. et
sicut talis motus per se est ab ipso generante.
quod quidem generans quantum dat de for-
ma tantū dat de loco. et p consequē de motu
ad talē locum. vt apparet in codem. viij. sic
in pposito r̄c. **A**d quartū nego minoē.
quia si re penit̄ de structa adhuc maneret sci-
entia. tunc habens scientias nihil sciret. quia
tale scitum nihil penitus esset. cum sit destru-
ctum tam in se qz in suis causis. de nihil au-
tem nō potest esse scientia. Nihil em̄ nō con-
tingit scire. quia nō est. vt dīcīs. i. posteriorū.
Ad quintū dicen dū qz vel p agens actua-
liter attin ḡs intelligis agens p accidens. si-
ue causam p accidens. et tunc minor est falsa.
qz nūc acquirit paternitas sine actione pa-
tris qua prohibens paternitatē puta nō esse si-
li remouet. Vel p agens actualiter attin ḡs
intelligis agens siue causā p se actualiter ope-
rante. et tunc maior est falsa. quia p eam equē
beneprobat qz motus actualiter inexistēs gra-
ui non sit aliqua res. sicut de paternitate. qz
causa p se illius motus. puta illud a quo ge-
nitū fuit illud graue protū cum graue mo-
uet nō attingit actualiter ipsum graue. qz for-
te protunc de structū est. tñ est in rex natu-
ra nisi in potentia. **E**t sic apparet qz rationes
illius nō conuincit.

Articls 4

Quātuꝝ ad quartū
p̄cipiale. vtrum relatio dei ad creaturam sit
prior relatione creature ad deum vel econser-
to. Dicen dū qz relationes p̄dictē puta creatu-
re ad deū et dei ad creaturā vt relatōes op̄ po-
site sunt. neutra ē prior; alia. qz vt sic hec na-
tura relatōes. qz vt relatōia sunt simul sunt
Sed qz vt dīcīs iupi cū simultate nature stat
potitas originis. ideo posset ille articulus pe-
tere. vtz relatio qua refertur creature ad deū
magis habeat rationē originis respectu relatōis
qua refert deus ad creaturā qz econuerso.
Et tūc penes istū intellectū dico. salvo tñ
ip̄ meliori iudicio. qz relatio qz creatura refert

ad deū. magis habet rationē originis respectu
relatōis qz deus refert ad creaturā. siue illa re-
latio sit eterna siue tralis qz econuerso. **D**icit
qz cūqz aliqz relatōia sic se habet qz vñ realit
refert ad alterz. illud autē econuerso nō refert ad
illud nisi ex hoc qz intellectus p̄cipit ipz refert
ri ad illud motū illius p̄ceptus accipiens
ab illa p̄ma reali relatione. tūc illa realis rela-
tio magis est origo illius relationis bñ rōez
siue bñ p̄ceptu intellectu qz econuerso. **S**ed sic
est i p̄posito. qz vt supius patuit. ex quo intel-
lectus p̄cipit realē relationē creature termina-
ri ad ipm deū. p̄cipit ex suo mō intelligēdi ne-
cessario econtra ipm deū terminatē hmōi rela-
tionē creature refiri ad ipsā creaturā. g obie-
ctiue mouet ipz intellectū relatio creature ad
p̄cipiendā relationē quā ponit i creatore. et p
dīcīs origo ei⁹ dici pot. **P**. qz cūqz aliqz duo
scit hñ qz vñ est naturale. altū autē ex so-
lo p̄ceptu intellectus apprehendētis ipm ad si-
militudinē illius naturalē. tūc illud naturale
ē p̄bus origine illo quod ad instar sui p̄ intelle-
ctū est apprehēsum. **S**ed relatio creature ad
deū ē naturalis. cū ipsa naturaliter dependeat
a deo bñ totū suum esse. relatio autē dei ad cre-
aturā est ex sola apprehensione intellectu. g r̄c.
P. semp illud est prius origine a quo mo-
uet intellectus ad aliquem conceptū. qz illud
quod fit ex tali conceptu. sed a reali dependen-
tia siue relatione creature mouet intellectu ad
conciendiū deū esse realē terminū illi⁹ depen-
dente. et ex tali conceptu ipse intellectus refert
econuerso hmōi terminū. s. deum ad creaturā.
g r̄c. **S**ed si sic dīcero. qz credo bñ dictū.
tūc motiuū duaz opinionū me optet in dñe
Quaz p̄ma siue distinctōe simplē dīcit. qz re-
latōes dei ad creaturā sunt p̄ores relationib⁹
creature ad deū. **Q**uia qz aliqua relatōia sic
se hñ qz vñ est totaliter cā alteri⁹. tūc relatō
illius qz est cā est prior relationē eius qz est
effectus. sed deus totali est cā creature. g r̄c.
P. eadē est relatio qz deus vt creatu ab eter-
no refert ad creabile. et quāt̄ creans in tpe re-
fert ad creatū. qz nihil de nouo p̄t sibi adue-
nire. sed relatio creatis ē prior relationē creati.
qz sicut creare actiū est prius creari passiū.
sic relatio creatis ē p̄or relationē creati. g prior
ē relatio qua vt creatiū ē refert ad creabile
qz econuerso relatio creabilis qz creabile refert
ad p̄cipiū creatu. **P**. nō qz creatura
p̄t creari ideo deus p̄t creare. sed econuerso.
Sicut g posse creare p̄cedit posse creari. sic re-
latio creatis p̄cedit relationē creati. g r̄c. **P**

8 3 4

Cōtra

Alex. 3. q. 5. 6.

Nō minus relatio dei pductis est cā relatiois sui pducti q̄ relatio naturalis agens est cā relationis que est in naturaliter pducto. sed sp. relatio naturalis agentis ē prior cālter relatiōneis sui pducti. pta paternitas filiarōe. ḡ tc.

Alia opī.

Est insup alia opinio aliquantulū trans supradicta. Dicit em q̄ relationes dei ad creaturā que ab eterno deo conueniūt sunt priores relationibus ipsis correspōdētib⁹ ex parte creature. Quia ad illō quod ab eterno deo puenit nihil facit intellectus. sed de ab eterno habuit relationē ideatū respectū ideabilē et creatui respectū creabilē. cū ignē relationes dei ad creaturā solū p tanto dicant posteriores relationib⁹ creature ad ipm. eo q̄ intellect⁹

2 facit ad esse talū relationū. ergo tc. **P**mul

3 lius respectus eterni creature poterit ē causa ḡ tc. **P**q̄nūqz aliq̄ duo sic se habēt sicut primū et secundū. et secundū nō habet q̄ sit aliquid nec ad se nec ad primū nisi a primo. tūc secundū nō referit ad primū. nisi q̄ primū referit ad secundū. sed sic se habent creator et creature. er go tc.

Cōtra illas
opiniones

Solutio
Ad 1

Ad primū iuḡ dicendū q̄ maior nō est vera. maxime si relatio cause ad causatū est fm rationē. et cōuerlo relatio causatū ad causam est fm rem. sed dei ad creaturāz relatio semp est fm rationē. creature autem saltem vt creatura est realiter referit ad creatorē. cum realiter ab eo dependeat. **A**d minores dico q̄ deus est totaliter causa creature. relatio tamē que est in deo non est causa relationis que est in creatura. quia deus creat virtute absolute et actione absolute. cum hmoi virtus et actio. sc̄ creationis sint cōmunes tribus psonis. relatio vero dei ad creaturā et si sit cōmuniis tribus psonis. quia tamē nō est realis sed fm rationē. nullius entis realis videſt esse pncipiu. ḡ tc. **A**dsed nego maiorē. q̄ v̄ accipis creabile ut ab eterno habuit esse ē mētediuia. vel ut ab eterno habuit esse extra mētem diuinā. ne ut illoꝝ modoz ē cadē rela-

tio creatui ad creabile. et creatis ad creatū. q̄ primo mō extrema relationis nō dīnt realiter.

Sedo mō alterꝝ extremoz est ens. et alteruz penitus nihil. q̄ creabile extra mentē diuinā ab eterno nihil fuit. **D**ō planū est q̄ nō est eadem relatio eiusdem ad se. sive aliquis ad nihil. et que est creantis ad creatū. cū creans et creatū sint duo extrema realit̄ distingua tamē positiua. **A**d p̄bationē dico. q̄ quis nihil reale possit te nouo deo aduenire. aliquid in fm ratioꝝ de nouo potest sibi aduenire. Et sif̄ nego minorē. nec valet probatio. quia cū actio dei sit realis. ipsa vere potest dici causa passionis create. relatio autē talis agentis qđ est omnino primū. cum sit relatio mensure. et q̄ consequens nec realis sed rationis tm̄. non potest esse prior causaliter relatione ipsi pducti et mensurati. que vere est realis. **E**rgo **Ad 2** idem pater ad tertium. quia quis posse crea rest prius posse creari. relatio tamē creatis cum sit relatio mensure non est prior relationē creati que est relatio mensurati. **A**d quarum nego maiorem. quia relatio naturalē agētis ad naturale productum est relatio realis. nec trahitur ad relationē modo mensure. sed manet infra ambitum relationū modo potētie. que sunt reales in vitroꝝ extremoꝝ. cuius oppositū est in relatione supnaturalis agētis quod ē deus. vt p̄z ex dictis. **E**t iō dāto q̄ relatio naturalis agentis eset prior relationē sui pducti. oppositū tm̄ hui⁹ dicem⁹ de relationē naturalis agentis. cuꝝ talis relatio sit relatio mensure ad mensurati. **E**tiam minor posset negari. quia fm Ansel. monologion. ca. iij relatio nō est causa relationis sibi opposite. **E**t fm Aristo. in p̄dicamēris. relativa sunt si mul natura et naturalis intelligētia. **A**d pri **Ad 1. alio** mū alterꝝ opinis dōz q̄ intellect⁹ nō creat⁹ rius opī. sed diuin⁹ facit ad hmoi relationes q̄ deo ab ef no fm rōez puenit. **A**d h. dōm. q̄ q̄sins **Ad 2.** nulla creature sit cā talū respectuꝝ q̄ deo fm rōez et nō realit̄ ab eterno puenit. intellect⁹ tm̄ diuin⁹ erit eoꝝ cā. **A**d tertium nego maiorē. q̄ q̄sins creature totū sunt esse sive ad se sive ad aliud totaliter habeat a deo. tamē hmoi cālitatē deus nō h̄z a relatione que in ipo est fm rōem. sed sua absolute virtute. q̄ sua cōnia est sibi rō ois cālitatis. et video nihil prohibet quin relatio que est in creatura realit̄ possit esse prior origine relatione que est in deo fm rationē. **A**d argumentū principale dicen̄ dū q̄ maior nō est vera nisi relatio in vitroꝝ pale argu fundamento sit realis.

Domina con